

beseda urednika

RAČUN BREZ
VOLIVCEV

Na, ko sem že mislila, da bo vsaj še eno leto mir, pa sem se ponovno za... Z idejo o ustanovitvi nove politične stranke sestavljene iz nestranskih – samostojnih kandidatov, se je pod kožo strankarskim veljakom uvlekel nemir. Z metodo eliminacije so določili svoje najhujše nasprotnike in določili prioritete cilje. Na svojih pridobljenih položajih, so že oblikovali strategijo s katero se bodo posluževali, ko bodo ponovno kandidirali. Pa so se prevarali, saj je tako oseba, ki so jo prvo eliminirali postala najbolj nevarna.

Če še niste ugotovili o čem govorim, govorim o neodvisnosti in nestranskihosti. Govorim o kupčkanju, o seštevanju: štiri leta (+ še štiri leta) pa parlament, pa penzija. Neodvisnost je fantastična krinka. Nekaj časa podpiraš enega, nekaj časa drugega, potajno se družiš s tretjim, ta četrtemu obljubiš fantastično službo za sina, hkrati pa pred očmi javnosti ostajaš neodvisen in neomajen v svojih samostojnih ciljih. Še vedno držiš držo suroveža, ki pa prefinjeno skoraj preveč potajno, prebija vrh politične elite. Vsi navadni smrtniki bomo pa še naprej mislili, da se je končno našel nekdo, ki nas popelje iz stanja stagniranja in počasnega propadanja. Končno nekdo, ki si upa upreti se strankarskim ideologijam. Končno nekdo, ki mu lokalna skupnost pomeni toliko, da ne bo nikoli in nikdar pomislil je izkoristiti v svoje politične in osebne cilje. Končno nekdo, ki bo vsa svoj trud in znanje usmeril v domači kraj. Končno nekdo, ki se ne bo vdal strankarskim prepričevanjem. Končno nekdo, ki bo dovolj trmast in zagnan, da ne popusti izsiljevanjem in nenazadnje končno nekdo, ki bo dosleden svojim ciljem in ga ne bosta zmogli spremeniti ne moč, ne oblast.

Ampak oblast je slast, moč je užitek, zajamčena eksistenca pa v današnjih časih tudi veliko pomeni.

A hvala bogu, da obstajajo mehanizmi, ki znajo nagraditi ali kaznovati tovrstno početje. Iskrenost je vrlina, ki dandanes, na dolgi, rok še največ prinaša.

Začenjajo se dopusti, odpočijte si od vsemogočih težav, ki vas čez leto neumorno preganjajo, napolnite si baterije in pripravite se na dolgo, vroče poletje.

Urednica
mag. Milena Urh

NAVODILA SODELAVCEM
SNEŽNIKA

Kako napisati dober članek? Naloga sploh ni težka, z vajo pa postane to opravilo pravzaprav čisto preprosto. Le prvič se je morda težko odločiti, da sprejmete izziv. Kakšni so pri pisanju deleži navdiha, osebnostnega ustroja, možnosti, želja, potreb in znanja je drugo vprašanje, pomembno pa je kako na kratko in zgoščeno, vendar izčrpno opisati proces pisanja od nejasne misli ali opisa dogodka do končnega pisnega izdelka.

Novinarska besedila tematsko zajemajo celotno življensko predmetnost s konkretno predstavljenimi osebami, stvarmi, dogodki in procesi. Bistveno pa je, da v besedilu odgovorite na 6 temeljnih vprašanj: kdo, kdaj, kje, kaj, kako in zakaj!

Nujna vsebinska členitev:

NASLOV se določi v skladu s snovjo. Naslov je dober, če je kratek, jasen, nedvoumen, privlačen in izviren – naj bo nekajbesedni do 4 besede dolg.

UVOD naj na kratko definira problem, opiše motiv, namen in naloge za obdelavo problema, postavi hipoteze, naj pove pomen besedila in ga poveže z drugimi obravnavami.

JEDRO mora raziskati problematiko, opredeliti pojme, dokazati teze in formulirati sklepe.

ZAKLJUČEK odgovori na vprašanja zastavljena v uvodu in

raziskana v jedru ter združi analize in spoznanja.

SEZNAM LITERATURE vsebuje popis pisnih in ustnih virov.

PODPIS AVTORJA naj bo na koncu. **Nepodpisanih besedil ne bomo objavljali.** Tudi če je besedilo napisano v imenu društva, organizacije, podjetja ali politične stranke mora biti podpisano z imenom odgovorne osebe oziroma imenom osebe, ki je besedilo sestavila. Besedila, ki niso podpisana so avtorstvo uredništva.

PRILOGE so fotografije, tabele, grafi ali ilustracije, ki so dodatek k članku in takšen prispevek bo prej pritegnil bralca kot pa golo pisanje brez slikovne opreme.

DOLŽINA PRISPEVKA naj bo največ 3.000 znakov (brez presledkov) ali drugače povedano en list A4, pisan z velikostjo črk 12.

Prosimo, da prispevke, če imate možnost, pošiljate v elektronski obliki in v standardni pisavi, ki upošteva črkovni nabor slovenske abecede. Če pošljete ali prinesete besedilo na disketi, priložite tudi izpis na papirju.

Uredništvo naproša vse stare in nove avtorje, da se držijo zgornjih pravil, saj bodo le tako vsi imeli možnost za objavo svojega prispevka.

Veseli bomo izvirnih avtorskih prispevkov, informacij, novic in fotografij.

Uredništvo

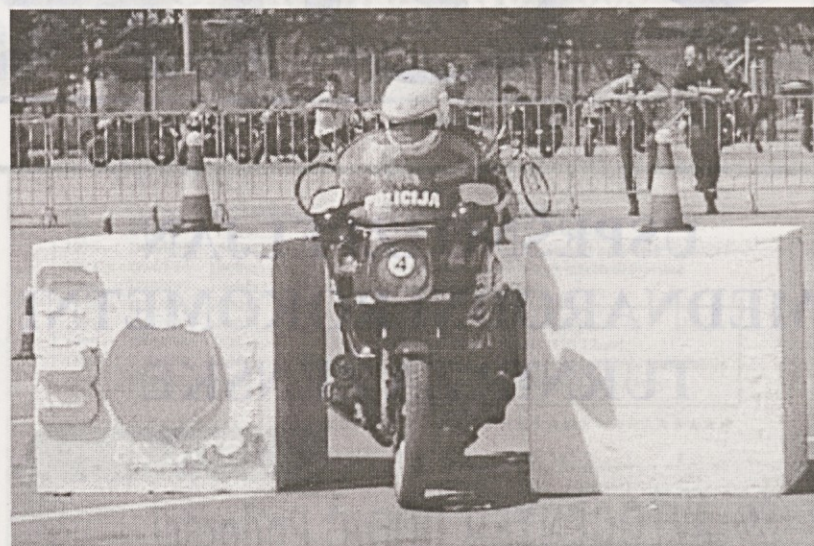
DRŽAVNO PRVENSTVO POLICIJE V
SPRETNOSTNI VOŽNJI Z MOTORNI MI KOLESI

Na 9. državnem prvenstvu policije v spretnostni vožnji z motornimi kolesi, ki je bilo v soboto, 7. junija 2003, na parkirnem prostoru podjetja TIB TRANSPORT v Ilirski Bistrici, so tekmovali policisti motoristi iz prometnih policijskih postaj iz vseh enajstih Policijskih uprav v Sloveniji in Urada za varnost in zaščito Generalne policijske uprave. Kot gostje pa so se tekmovanja udeležili tudi policisti mestne policije iz Trsta.

Zmagovalna ekipa letošnjega državnega prvenstva

Pred uradnim začetkom prvenstva, ki ga je organizirala Policijska uprava Postojna v sodelovanju z Upravo uniformirane policije Generalne policijske uprave, je bila po ulicah Ilirske Bistrice promocijska vožnja policistov motoristov na službenih vozilih. Prvenstvo je odprl direktor

Skozi ožino

Policijske uprave Postojna Alojz Pavlič, ki je med drugim dejal, da je tekmovanje v spretnostni vožnji za policiste motoriste izjemnega pomena, saj prispeva k boljši usposobljenosti policistov. "Tekmovalci opravljajo delo na področju varnosti v cestnem prometu, pri urejanju prometa pa so bistveno bolj učinkoviti, saj se hitreje in varneje prebijajo na določen kraj. Policisti motoristi s preventivnim delovanjem svoje bogato znanje in izkušnje uspešno prenašajo tudi na druge motoriste v cestnem prometu."

Tekmovalci so se s službenimi jeklenimi konjički znamke BMW pomerili v vožnji na poligonu, kjer so morali opraviti devet disciplin. Prva je bila osmica, ko je tekmovalac zapeljal skozi ožino v pravokotni prostor, v njem odpeljal dva kroga v obliki številke osem ter zapustil

prostor skozi ožino na nasprotni strani vhoda. Tekmovalci so nato prevozili tehniko, svoje spretnosti pa so preizkusili v vožnji v ostrih zavojih, skozi ožino, slalomu ter vožnji po lestvi, v zaklonu ter vožnji v ovinek. Na koncu pa je sledil še prenos žogice. Tekmovalci, bilo jih je 48, so morali opraviti dve vožnji, v čim krajšem času, s čim manj kazenskimi točkami, ki so jih dobili za različne napake med samo vožnjo. Policisti motoristi so tekmovali v ekipni in posamezni konkurenci. Ekipo so sestavljali štirje tekmovalci in vodja ekipe. Med posamezniki se je najbolje odrezal Rok Mihelčič iz Policijske uprave Ljubljana, drugi je bil Dejan Muhič iz Urada za varnost in zaščito GPU, tretji je bil Tomaž Hafnar iz Policijske uprave Kranj.

Tekst in foto www.policija.si

VESELJE DO ŽIVLJENJA

Med svetovalci Združenja za telefonsko pomoč v stiski, se je porodila zamisel o tem, da bi v ljudeh načrtno spodbujali pozitivna doživetja. Tisto kar sami veselega in prijetnega občutimo naj bi delili z drugimi in si tako odpirali pot v življenje in iskanje radosti, ki jih nosimo v sebi.

Ideja širjenja pozitivnega se je iz Združenja svetovalcev razširila tudi na različne organizacije in ustanove, ki želijo aktivno delovati in v splošno negativnem ozračju poudarjati pozitivne vrednote.

Starost in z njo povezane zdravstvene težave, so za marsikatero dovolj močan razlog za bojazen in strah pred življenjem v teh letih. Zaposleni v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica, skupaj s stanovalci dokazujemo, da se človek lahko, kljub starosti in splošni onemoglosti, veseli življenja tudi v pozni starosti. Sam in osamljen, brez podpore mlajših težko, s primerno vzpodbudo, spoštljivo pozornostjo in potrpežljivim poslušanjem pa se v ljudeh prebudijo spomini na lepe dogodke iz preteklosti in tudi želje po novem ustvarjanju.

Na enem izmed naših vsakodnevnih srečanj smo obudili spomin na otroštvo. Naše stanovalke so se spomnile iger s punčkami, ki so si jih kar same naredile iz živopisanih krpic, ostankov volne in slame. Z ogledom so narisale oči in usta, včasih

Izdelavo punčk smo predstavili tudi krajanom Svetega Antona pri Kopru in članom Športnega kluba Mark iz Šempetra pri Gorici.

pa so dodale obrazku svoje punčke še kako pegico, da je bil njej izgled bolj nagajiv.

Najlepši trenutek celotnega dogajanja pa je nastopil tedaj, ko je punčka dobila ime. Takrat je resnično oživela in igra se je pričela.

Ko je napačil čas počitka so punčke zaspale v košarici in njihove "mame" so se vedno vrtele nekje v bližini. Čas, ko je njihov "otrok" spal so dobro izkoristile. Iz zmesi peska in zemlje so zanje, v pokrovcih škatlic "globina" (pasta za čevlje op.p.), kuhale najboljše juhe in koruzne močnike.

Oprale so oblekice in seveda veliko klepetale, kot so to počenjale odrasle ženske. Vse je bilo kot bi bilo resnično. V vlogi namišljenih mam so s svojo punčko izživele želje in

pričakovanja. Svojim otrokom so dajale ljubezen in hrano in še marsikaj česar jim njihovi starši, v tistem času, niso mogli dati. In bilo jim je lepo.

V slabi uri, ki smo jo preživeli v obujanju spominov na otroštvo, so pod spretnimi rokami naših stanovalk, Angelce, Ivanke, Cvetke in Vide, zaživele štiri čudovite punčke – Marjana, Eva, Tereza in Ana.

In njihove "mame" so jih tako nežno držale v rokah, kot bi v svoje naročje ponovno sprejele novorojeno dete....

Za vse udeležence teh srečanj je bila to izjemna izkušnja povezana s spoznanjem, da je človek v vsakem življenjskem obdobju lahko na svoj izviren način ustvarjal in pozitivno usmerjen.

Mira Lenarčič

SONET ZA OKOLJE

V šestih občinah južne Slovenije (Ilirska Bistrica, Idrija, Logatec, Cerknica, Loška dolina in Bloke) potekajo različne informativne, ozaveščevalne in promocijske dejavnosti za učinkovito rabo energije (URE) in obnovljive vire energije (OVE). Agencija za učinkovito rabo energije sofinancira projekt SONET (Sodelovanje Občin in Nevladnih organizacij pri Energetski Trajnosti), ki ga izvaja VITRA Cerknica.

Med dnevom Zemlje (22. april) in svetovnim dnevom okolja (05. junij) je na vsaki od šestih OŠ organizirana enotedenska energetska razstava. Med razstavo energetski svetovalec Bojan Žnidaršič iz ESP Logatec predava o možnostih manjše porabe energije, manjšem obremenjevanju okolja, večjem bivalnem ugodju in občutnih finančnih prihrankih. Prejšni teden so učenci višjih razredov OŠ Antona Žnideršiča znanja iz fizike, kemije in tehnike nadgradili z praktično uporabnostjo.

Bistvo projekta SONET je sinergijsko sodelovanje Države (AURE, MOP), lokalne samouprave, (uprava, vodstva javnih zavodov), šol, podjetij (lastniki, vodstvo, zaposleni, vzdrževalci) nevladnih organizacij in občanov. Pomembna skupina so Občine, ki praviloma vedno plačujejo (pre)veliko porabo energije v vrtcih, šolah, domovih za

ostarele, kulturnih domovih in ostalih stavbah. Vsem tem so investicije v URE in OVE izpostavljene kot dobro poslovno priložnost.

Na predavanjih za druge ciljne skupine je predstavljena tudi Energetska izkaznica objekta. V aktivnosti se bodo poletni vključili tudi prostovoljci na teh mednarodnih prostovoljnih delovnih taborih (Marof, Črni Vrh in Brod Moravice). Podjetja bodo začela uvajati energetske management in uporabo sodobnih energetskih tehnologij, lokalne skupnosti pa izrabo lokalnih energetskih virov (predvsem biomasa) in URE v javnih stavbah. V Cerknici poteka študijski krožek Samogradnja sprejemnikov sončne energije, v Postojni pa bo jeseni seminar Energetske zasnove lokalnih skupnosti. Energetski svetovalci iz

ESP Ilirska Bistrica, Postojna, Idrija, Logatec, Ribnica in Kočevje brezplačno svetujejo občanom pri dilemah optimalnih energetskih rešitev v individualnih objektih. Vse opisane aktivnosti bodo oktobra predstavljene tudi v Tednu vseživljenjskega učenja.

Regionalni razvoj lahko – ob varovanju okolja – v pretežni meri temelji na URE in OVE. Podeželje, kjer živijo tradicionalno previdni prebivalci, potrebuje za razvoj kvalitetne, neodvisne in uporabne informacije. Spodbude iz projekta bodo stereotip (energija je strošek) obrnile v dejstvo, da je URE in OVE predvsem dobra naložba. Le verjemamo lahko, da se bodo rezultati zlili v uspešen energetski SONET, ne pa okoljski Requiem.

Pripravi: Bojan Žnidaršič

60 LET PRAZNIKA MARIJI POMOČNICI

Vaščani Dolnjega Zemna so se leta 1943, v času vojnih grozot zaobljubili Mariji Pomočnici, da bo prvo nedeljo po 24. maju praznična procesija, če italijanski okupatorji ne bodo zažgali vasi in pregnali vaščanov.

Po maši pred improviziranim oltarjem pred cerkvijo so tudi to nedeljo 25. maja vaščani ter župnik Ilirsko Bistriške župnije g. Bogdan Berce pripravili praznovanje s procesijo od cerkve sv. Mihaela skozi stari del vasi. Mašo je ob somaševanju domačega župnika ter g. Cirila Sorča vodil gospod Zdenko Štrukelj, župnik iz Slivja.

Fantje in dekleta, ki so v lanskem letu na Dolnjem Zemnu ponovno obudili Kulturno društvo Grad, so na nekaterih delih vasi postavili bogato okrašene slavoloke s svežim in ročno izdelanim cvetjem in verskimi napismi. Slavoloki so dopolnili k okrasitvi celotne vasi in poti procesije, ki jo je včasih krasilo predvsem zelenje.

Danes je pot okrašena z Marijinimi podobami in drugimi verskimi simboli na oknih hiš ter s posutim cvetjem.

Ob letošnjem jubileju – 60. letnici praznika je Kulturno društvo Grad izdalo priložnostne zgibanke, v katerih je opisana tudi druga posebnost procesije: način spremljanja Marijinega kipa, ki ga nosi šest fantov, spremlja pa jih šest deklet istega letnika. Dekleta so oblečena v belo obleko, ki je pripravljena posebej za to priložnost. Okrog pasu imajo ovit sinje moder trak, na rokavah bele rokavice, v laseh pa beli nagelj. Fantje so oblečeni v črne obleke z modro kravatno, nagelj pa imajo pripet na srajci.

Ohranjanje tradicije, izpolnjevanje obljube ter Marijine pesmi so na sončno nedeljo ponovno združile vaščane sedaj že zelo razširjene vasi Dolnji Zemon ob srečanju s sorodniki in znanci iz vse župnije z željo, da bi se ponovno srečali – naslednjič že 61. leto.

PS

Iliriade

KRZNO, ŽAGE IN VIKTOR PLEMENITI

Junij je mesec praznikov. Začne se z občinskim praznikom in konča z dnevom državnosti, ki je fraj dan in ga zato bolj obrajtamo. Tukaj pa bomo ubrali obratno pot in (kot postaja v tem kotu že skoraj navada) najprej pogledali po širši domovini in se potem preselili še v Svet pod Snežnikom.

Začeli bomo s poslanci, cvetom naše dežele in soljo naše zemlje. Neki dan tako nič hudega sluteč gledam TV (to mi je nekako navada ob prehranjevanju) in zagledam premili obraz Viktorja Plemenitega in še bolj premili obraz brata od Marjana Podobnika, takorekoč Janeza od glave do pete. Aha, si mislim, zdaj pa bo! Levica vs. desnica, aperkat in knock-out.

Jok brate! Govorili so narareč o tem, da bi se morali ubogi poslanci upokojiti bolj zgodaj, ker pač no, ker ... je tako prav, je rekel Janez. Zmago je to še podkrepil. Povedal je, da poslanci po koncu mandata baje težko dobijo službo, ker jih privoščljivi Slovenci najprej izvolijo, potem pa postrani gledajo, češ, glej ga poslančka (to zadnje je citat, lepo prosim). Poleg tega pa morajo oni na preverbo vsake štiri leta in to je vendar stresno. Ja, je dodal Janez, ljudem se magari to ne bo dopalo, ma nimajo prav.

In potem smo gledali največji štrajv v Avstriji, ker folk noče delat 45 let do penzije. In štrajke v Franciji, ker javni uslužbenci nočejo delat 40 let do penzije, kot njihovi sodržavljeni v zasebnem sektorju. Angleži označujejo pokojninske sisteme celinske Evrope kot "unsustainable", kar v prevodu pomeni, da mlajše generacije penzije ne bodo vidle, pa tudi če jo DeSUS v ustavo zapiše. Potem je eden od naših strokovnjakov (torej je dečko apriori kul, ker pri nas cenimo "stroko" neskončno bolj od "politike") rekel, da pri nas spremembe pokojninskega sistema ne bodo potrebne tja do konca desetletja. Fantastično! Ker bom jih jaz imel petinšestdeset tam nekje po letu 2035 bom vmes torej videl še kakšne tri ali štiri reforme. In če je ta reforma skinla bodoče penzije za cirka 30 procentov, je izračun jasen.

Ampak poslanci, oni pa so druga zgodba. Oni pa naj ker grejo u penzijo po 20 ali 25 letih dela. Zaslužijo si. Tako kot si zaslužijo subvencionirano prehrano in stanovanja, ker imajo ja nizke plače in si ne morejo privoščiti tržnih cen kot vsi drugi ljudje. Tako smo torej v Sloveniji uvedli kastni sistem. Ena stvar je, da obstajajo bogati in revni, druga pa, da obstaja skupina, ki se ima za izvoljene predstavnik ljudstva in niti pod razno noče goltati grenkih pilul, ki jih predpisuje svojim podanikom. Sedaj, ko so sindikati javnega sektorja furbasto zahtevali zamrznitev funkcijarskih plač, se ni pozabil najti eden od takih tičkov in reči, da jih sicer bodo, ampak da gre zgolj za simbolni učinek, saj ta prihranek makroekonomsko ne pomeni nič (majhna sugestija: potem pa ga nakažite na moj račun, takšen nič bi mi prav prišel).

Izbranci ljudstva bi morali deliti svojo usodo z ljudmi; če morajo ti delati 40 let za penzijo, bi morali poslanci 41. Če se drugim plača uskladi za evropsko inflacijo, bi se moralo njim za 80 % tega. Ah ja, ampak oni po koncu mandata ne morejo dobiti službe. Ubogi. Še sreča, da jih je samo 90 in da vsi drugi nimajo teh težav. In ah ja, oni morajo vsaka štiri leta trepetati, ali bodo še obdržali svoje delo. Res sreča, da imamo vsi ostali službe, kjer ni nevarnosti, da bi izgubili delo. Kajti, če

bi tudi drugi državljani težko dobili službo in se bali, da je ne bi jutri izgubili, bi ta "simbolni" strošek hudičevu narasel. Tako pa moramo poskrbeti samo za teh 90 ubožčkov (zakaj neki se jih vsaka štiri leta potem grebe desetkrat toliko?).

In zdaj nekaj povsem drugega ... Prva zgodba: Na BBC-ju so imeli kratko reportažico o malem mestecu na Švedskem, ki je šlo sredi devetdesetih let v maloro. Prej so se ukvarjali z živalskim krznom in so lepo živeli, potem pa je ta industrija propadla. Zavladala je huda brezposelnost, mladi so odhajali in bil je jok in stok in škripanje z zobmi. Potem pa nekako (kako, novinar ni pojasnil – je šlo za ekscentričnega milijonarja ali munjenega župana?) mesto znova pride k sebi. Omislijo si "informatijsko avtocesto", hitro povezavo do interneta za vsakogar in to potem kao ustvari neka silna delovna mesta, število prebivalcev prične znova naraščati in lokalni upokojenci so non stop on-line. Namesto, da bi za rešitev krize zaradi krzna hoteli še več krzna kot se to dogaja nekoliko bolj južno, so poskusili nekaj novega. In to vsi, pazi. In poanta te zgodbe? Švedi NIMAJO ministrstva za informatijsko družbo.

Druga zgodba: Tudi vsebuje en angleški medij. Tokrat revijo Economist, ki je priobčila dolg člančič o vroči novi tehnologiji, ki se ji reče wi-fi. To naj bi bila stvar, ki bo totalno obrnila vse skupaj. Nekako so se navezali še na mobilne telefone in se zafantazirali, da vam raje ne bi pravil. Skratka ta wi-fi naj bi bil silno kul in brezžičen in oh in sploh. Moram pa reči, da mi je to, da sem prebral tisti članek prišlo zelo prav, ko sta se pojavila dva Bistrčana in si začela delat ta wi-fi. Uf, lahko sem vsaj poznavalsko kimal. Tako imamo torej pri nas ljudi, ki so povsem na tekočem in pa seveda druge, ki na te stvari gledajo kot na modno muho. Hja, ne vem če se bomo nekega jutra zbudili in rekli, OK, zdaj pa je bilo dovolj, vračamo se nazaj v prejšnje čase. Se mi zdi, da bi morali pri nas namesto pretekle slave, iskati bodoča zelena polja blagostanja (ma bravo, pesniško povedano, samu kaku tu narjest?). Ko me je pred časom kontaktiral eden od perspektivnih (brez heca) turistično orientiranih malih podjetnikov (iliti nekaj podobnega), ki ima tudi sobe pa papco in podobno, češ da bi šel na internet, je pogovor trajal natanko do trenutka, ko se je možakar zavedel, da ta stvar nekaj stane. Izdelava strani, najem strežnika, povezava z internetom (!). Ampak seveda si ni izračunal, da bi se mu zadeva, pravilno zastavljena, povrnila natanko v tednu ali dveh. In poanta te zgodbe? Slovenija IMA ministrstvo za informatijsko družbo.

Sicer pa so računalniki itak nebodijihhtreba. Z mano je danes kompjutor take delal, da je malo manjkalo, da ga nisem zabrisal sz sedmega štuka.

Začelo se je poletje in zato lahko pričakujemo, da se bo nekoliko ohladilo in bo začel padati dež. Tudi novo podnebje ima namreč svoja pravila.

Vsem tistim, ki se bojijo kaj bo, ko pride Evropska unija sporočam naslednje: brez strahu, če bi se slučajno imelo kaj za poceniti, bo že Rop davke dvignil.

Dejan Ujčič

P.S. Tokrat nič o vetrnicah, čeprav bi se v vročini kakšen pošten ventilator kar prilegel. Sicer pa so ti ventilatorji morda prvi sestavni del bodočega bistrškega superračunalnika. Saj se ve, da ima vsak procesor svoj ventilator. In ta procesor bo očitno hudičevu zmogljiv ...

SREČANJE KRVODAJALCEV ZAHODNE SLOVENIJE

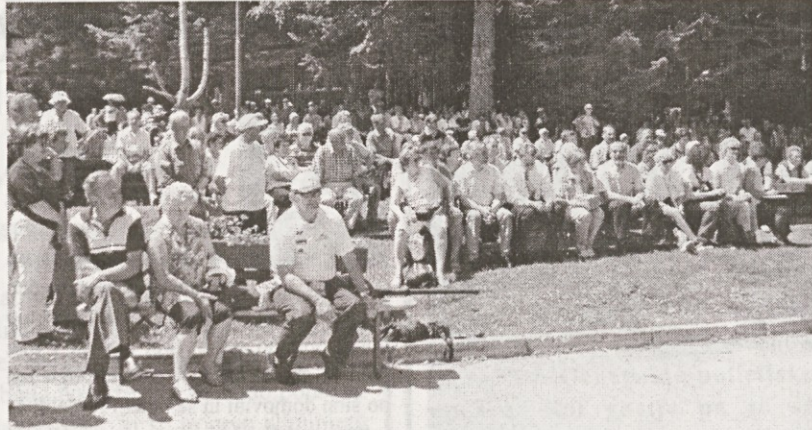
Prijetno okolje gozdne pristave na Mašunu pod Snežnikom je bilo prizorišče velikega druženja krvodajalcev zahodne Slovenije.

Območna združenja, ki pokrivajo to področje: Ajdovščina, Idrija, Cerknica, Ilirska Bistrica, Koper, Izola, Logatec, Postojna, Nova Gorica, Vrhnika in Tolmin so ob velikih obletnicah – 140 letnici RK in 50 letnici slovenskega krvodajalstva pripravili druženje krvodajalcev z namenom, da se vsem generacijam krvodajalcev, ki so skozi vseh 50 let stali ob strani Rdečemu križu in omogočali, da se je stroka razvijala v korist človeku, na tak način zahvalijo.

Organizatorji so se zavestno odločili, da povabijo medse tiste krvodajalce, ki so teh preteklih 50 let nosili zastavo plemenitosti in niso več aktivni krvodajalci zaradi starosti, bolezní. Njim se pogostokrat premalo posvečamo, ne zato, ker bi nanje pozabili, temveč zato, ker se moramo opetati z drugimi težavami in vedno pogosteje s pomanjkanjem sredstev.

Od jutranjih ur je bilo na Mašunu živahno. Zgodaj zjutraj so gostitelji pripravljali in zaljšali prizorišče za sprejem preko 700 krvodajalcev in gostov. Lepo sončno vreme in živahnost prvih obiskovalcev so napovedovali lep dan. In res je bilo tako.

V uvodu v slavnostni del je zadonela pesem moškega pevskega zbora Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice. V nadaljevanju pa je zbrane nagovoril župan občine Ilirska Bistrica, gospod Anton Šenkinc. Besedo pa je nato prevzel generalni sekretar RKS, Srečko Zajc, ki je

poudaril pomen obeleževanja tako pomembnih mejnikov našega poslanstva. Voditeljica programa, gospa Anica Godnič je zelo čustveno povezovala program z vmesnim zgodovinskim orisom.

Po glasbenem vložku je prevzel besedo slavnostni govornik predsednik državnega zbora, gospod Borut Pahor. V nagovoru se je dotaknil preteklih dogodkov v naši organizaciji z željo, da presežemo to moro in si ponovno zagotovimo mesto, ki naši organizaciji tudi gre.

Predsednica OZRK II. Bistrice, Nadja Baša, je v imenu gostiteljev pozdravila navzoče in v nekaj besedah predstavila Mašun.

Srečanja so se udeležili tudi gostje iz Hrvaške in predstavniki zamejskih krvodajalcev iz Doberdoba, Monfalcona, Fogliana di Redipuglia, Ronchi in Sovodnj, predstavnici Transfuzijskih ustanov iz Ljubljane in Šempetra. Med gosti so bili tudi trije poslanci državnega zbora: Vojko Čeligoj, Igor Štemberger in Ivan Mamič.

Pred koncem uradnega dela prireditve je sekretar OZRK Tolmin,

Valerij Bizjak prejel zlati znak CZ za dobro in uspešno delo na področju zaščite in reševanja.

»Vstajenje Primorske« je zadonela iz grl pevcev MPZ Dragotin Kette in zaključila slovesni del.

Po kosilu, ki je sledilo in dobrem razpoloženju, ki so ga spodbujali glasbeniki skupine Plima, je bilo čutiti, da bo vzdušje res enkratno. Organizatorji so se potrudili za pester spremljevalni program: ples, zabavne igre, športna druženja z vlečenjem vrvi, škrebanjem (balinanje s kamni), balinanje. Najavljene so bile tudi »stave za pršut«, vrtelo se je kolo sreče za lepe nagrade. Še in še.... Samo.... Ploha, ki je debelo uro zlivala dež na prizorišče, je žal prežgodaj zaključila druženje. Premočeni in jezni na mokroto smo morali popustiti.

Vsi pa smo si klicali nasvidenje na podobnem srečanju prihodnje leto.

Območno združenje Rdečega križa Ilirska Bistrica se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pomagali pripraviti srečanje, še posebej pa županu občine Ilirska Bistrica, Banki Koper, TIB Transportu, Plama-Pur, Termoplasti - Plama

Zapisa: Nada Čeligoj

STANISLAV MARSETIČ-TEKAČ, REKREATIVEC PRI 81 LETIH

Teka »PRESIHAJOČPIH JEZER« v Petelinjah pri Pivki se je letos prvič udeležil tudi gospod STANISLAV MARSETIČ, stanovalec Doma starejših občanov Ilirska Bistrica.

V soboto 31. maja 2003, je bil v kategoriji tekačev starejših nad 65 let, s pretečenimi 15 kilometri poti, najstarejši udeleženec teka na tej prireditvi.

Ta dan je postavil tudi osebni rekord, saj je prvič v svoji tekaški karieri, v enem samem zamahu pretekel petnajst kilometrov. Prvič se je tudi udeležil organiziranega teka kot tekmovalca.

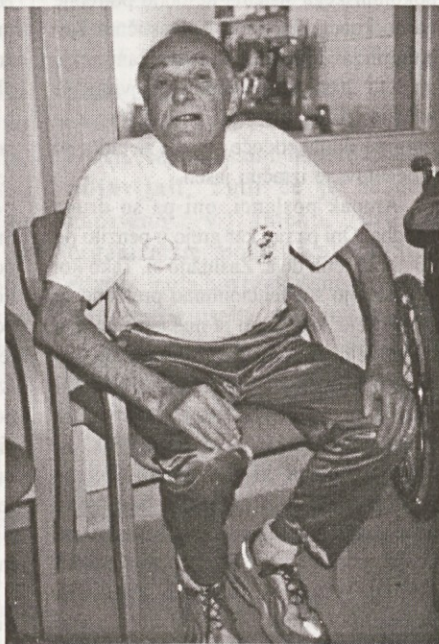
»To je bilo zame nekaj veličastnega«, mi je še vedno vidno vzhičen pripovedoval. »Čprav redno treniram, saj tečem trikrat na teden od osem do dvanajst kilometrov, vsak dan telovadim, me je pred tekom v Petelinjah prevzemal občutek notranje napetosti in treme. Presenetila me je tudi tekaška proga. Navajen sem na tek po asfaltu, tu pa je bila proga speljana po kolovoznih poteh in travnikih, tako da sem moral včasih poskočiti kot kozorog... Po 12 kilometrih teka sem doživel osebno krizo. Tu je bila očitna meja mojih tekaških zmogljivosti. Pa se nisem uklonil. V meni se je prebudila istrska trma...

Zbral sem vse notranje moči, noge so se poslušno uklonile volji in me ponesle h končnemu cilju, ki se je končal pri 15 kilometrih poti.

Doživel sem bučen aplavz gledalcev in veliko pozornost organizatorjev teka v Petelinjah.

Hvala vsem, ki ste me vzpodbujali in mi »odkrili« ta tek. Zaradi teka in zaradi vsega kar sem doživel, se počutim izjemno. Že sedaj se veselim naslednjega izziva, če ne prej v Petelinjah na teku leta 2004.«

Mira Lenarčič

G. Stankotu smo pozorno prisluhnili in z njim podoživeli tek "Petelinjskih jezer"

KNEŠKI TEK – VELIKA ŠPORTNO REKREACIJSKA PRIREDITEV

14. junija je Društvo PIŠKOTEK (Priatelji Informiranja, Športa, Kulture, Okolja, Turizma, Ekologije Knežak) iz Knežaka organiziralo že 5. kneški tek. Prvi tek je bil organiziran v drugem letu delovanja društva (1999) v sklopu prireditev ob 130 letnici tabora na Kalcu, naslednja leta pa je izhodišče teka in prireditveni prostor na Mašunu.

Najprej je štartala šolska mladina razporejena v devet starostnih kategorij, na dolžinah prog od 300 do 1500 m. Kljub temu, da so se domače osnovne šole slabo odzvale povabilu organizatorjev, je tekmovalo je kar 93 učenk in učencev. Kar že izkušeni športniki so prišli iz Bovca, Tolmina, Vipave, Hotedršice, Idrije...., vseeno pa je nekaj medalj pripadlo tudi domačinom iz OŠ Knežak.

Kot običajno je bil zelo zanimiv tek za najmlajše, ki ga vsako leto pripravijo na travniku pri mašunskem gradu. Predšolska mladina teče na 100m progi, kot spodbudo pa vsi udeleženci dobijo medalje in napitek, najhitrejši pa še praktične nagrade. Tako je bilo tudi letos in s progo se je spopadlo kar 45 deklic in dečkov, ki so potem ponosno razkazovali prejete medalje.

Zaradi različnih najav ure štarta so organizatorji zamaknili štart teka na 12 km za pol ure in ob 13.30 se je na progo podalo 115 pogumnih tekačev, ki se niso ustrašili vročine. Kar 79 od njih redno tekmuje za primorski pokal. Pri tem teku se je organizatorjem sicer zgodil majhen »kiks«, saj je bila takoj za startom smer teka pomanjkljivo označena in kolona

tekačev je krenila na progo ravno v obratni smeri, kar je zmedlo 4 udeležence, ki so odstopili, vsi ostali pa so tudi tako so premagali istih 12 km. Ob koncu so bila podana celo številna mnenja, da je ta smer teka bolj ustrezna.

Progo je najhitreje pretekel Dejan Ljubas iz TK Rival Rijeka v času točno 43 minut. Rekord proge tako ostaja pri Boštjanu Horvatu, ki je lani dosegel čas 40.08. V ženski konkurenci je slavila Marinka Lapajne iz Idrije, s časom 53.28.

Med tem glavnim tekom so se na progo podali tudi rekreativci (3km) in pohodniki (mašunska gozdna učna pot). Tudi teh je bilo kar 23 in so tako prispevali k množičnosti prireditve in svojemu zdravju.

Pred podelitvijo medalj in pokalov so bile med skoraj vse udeležence izžrebane bogate praktične nagrade, ki so jih prispevali sponzorji, energijo pa so si lahko nadomestili z okusnim golažem iz gostilne Bolčina in osvežilno pijačo. Tudi tokrat treba pohvaliti zelo hitro obdelavo in objavo rezultatov.

Organizatorji so bili sicer pripravljeni na večjo množico tekačev, saj so že lani presegli število 300 (letos 276 aktivnih udeležencev), a so glede na razmere zadovoljni. Kot vedno bodo celotno prireditve v okviru prireditvenega odbora analizirali, a že zdaj obljublajo, da bo naslednje leto na Mašunu še boljše in lepše.

Rezultate tekov si lahko ogledate tudi na spletni strani www.knezak.si

Vojko Mihelj

DOM NA VIDMU BOMO MOGOČE ZBARANTALI

Problematika Doma na Vidmu se vleče že več kot eno desetletje. Vsi poizkusi, da bi dom zaživel kot poslovno, upravno in kulturno središče mesta so zaenkrat neslavno propadli. Pravdni postopki se bodo po vsej verjetnosti še nekaj časa vleki, dejstvo pa je, da je država, kot lastnica doma, naredila nekaj ključnih korakov. Najprej je dom pred nekaj leti prepisala iz Ministrstva za

različnim kulturniškim dejavnostim. Ta naj bi se več ne prodajal.

Servis skupnih služb Vlade, ki vodi za Ministrstvo za kulturo vse navedene postopke, je z Občino v dogovorih za pridobitev stavbnega zemljišča za upravno enoto. Sledili bodo dogovori o možnosti menjave stavbnega zemljišča za del objekta Dom na Vidmu, ki je namenjen kulturniški dejavnosti. Za del, ki bo

obrambo na Ministrstvo za kulturo, slednje pa se je odločilo dom prodati. Prodajo Doma na Vidmu v imenu Ministrstva za kulturo vodi Servis skupnih služb Vlade.

Prva dražba Doma na Vidmu je bila 16. maja 2003. Izključna cena je bila 240.000.000,00 SIT. Kandidatov za nakup ni bilo. Po besedah Ministrstva za kulturo, se bo po neuspešni dražbi Dom na Vidmu razdelil na del, ki se bo prodal in na del, ki je namenjen

namenjen prodaji je pa zagotovo potrebno naročiti novo cenitev objekta.

Takšni in podobni načrti, so bili za Dom na Vidmu predvideni že leta nazaj, pa so se zaradi politično-ekonomskih razlogov izjalovili. Kako bo tokrat bomo še videli. Bolj zanimivo vprašanje pa je, kaj bomo lahko zamenjali za vojašnice v mestu, saj tudi te, nam država zagotovo ne bo dala zastonj.

LIONSI POMAGALI BENJAMINU

Benjamin Škrab z Unca je skoraj povsem slep 10 - letni učenec 3. razreda Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani. Prošnjo za pomoč pri nabavi računalniške opreme so v Lions klubu Postojna Proteus dobili preko Centra za socialno delo iz Cerknice. 6. junija, so v hotelu Rakov Škocjan Benjaminu nabavljeno opremo tudi podelili.

Za akcijo nabave potrebne računalniške opreme so se odločili že jeseni 2002 in v ta namen organizirali 22.11.2002 zelo uspešen koncert Slovenskega okteta v Postojnski jami in prodajo novoletnih voščilnic z motivi, ki so jih otroci narisali za njihovo akcijo »Plakat miru« 2002. Ob koncertu se je odzvalo veliko število sponzorjev in donatorjev iz vseh občin, v okviru katerih deluje Lions klub: Postojna, Cerknica, Ilirska Bistrica, Pivka, Bloke in Loška dolina. Tip in obseg opreme so uskladili z Benjaminovim pedagogom z Zavoda za slepo in slabovidno mladino iz Ljubljane, s pedagogi in računalniškimi strokovnjaki iz Centra za slepe in slabovidne iz Škofje Loke ter Centrom za socialno delo Cerknica. Tako so prišli do ustrezne Braillove vrstice in potrebnih računalniških programov.

Predaja računalnika je predstavljala zaključek dela v klubskem letu 2002/2003. Njihovo tradicionalno akcijo plakat miru pa bodo za to klubsko leto speljali v jeseni.

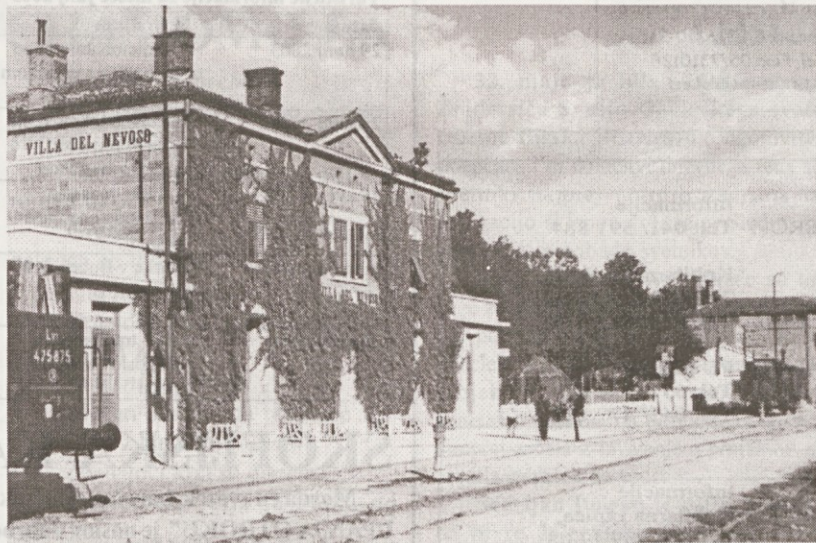
130 LET ŽELEZNIŠKE PROGE MED PIVKO IN REKO

25. junija 2003 je minilo točno 130 let od odprtja za promet tako imenovane šentpeterske proge od Sv. Petra (današnje Pivke) do Reke. To je bila prva železniška proga, ki je hrvaško primorje in s tem mesto Reka, kot njegovim trgovskim, prometnim in luškim središčem, povezala z zaledjem. Progo je gradilo avstrijsko Društvo južnih železnic in proga med Pivko in Reko je bila odcep avstrijske magistralne proge Dunaj – Trst.

Proga je dolga 55,4 km, od tega je 24,5 km teče po slovenskem ozemlju in kar 20 km po območju občine Ilirska Bistrica.

Prvi predlogi za gradnjo železnice na našem področju so zabeleženi v začetku 19. stoletja. Madžarski parlament je že leta 1836 načrtoval mrežo železniških prog v zemljah ogrske krone. Med 13 načrtovanih relacij je bila predvidena tudi magistralna železnica Budimpešta – Reka. Hkrati pa je to področje zanimalo tudi Avstrijo, pa je del med Pivko in Reko predvidela kot odcep magistralne železnice Dunaj – Trst. Prvi opis omenjene proge je bil objavljen v časopisu Illirisches Blatt, 10. aprila 1849 leta.

Obdobje Bachovega absolutizma med leti 1850 in 1860, ni bilo ugodno za načrtovanje železnic na tukajšnjem območju. V tem obdobju so bili na Hrvaškem načrti gradnje železnic reducirani na tri proge: Zidani most – Zagreb – Sisak z odcepom od Zagreba do Karlovca, proga Kaniža – Reka in proga Pivka – Reka. Po obnovi ustavnosti države je leta 1861 hrvaški sabor imenoval posebno komisijo za izgradnjo železnice med Karlovcem in Reko. Leto dni kasneje – 2. avgusta

Železniška postaja Ilirska Bistrica (fotografija je nekje iz leta 1930 iz zbirke Vojka Čeligoja)

1862, je na posebni konferenci banovin bil sprejet načrt gradnje železnic, ki ga je 13. aprila 1863, na Dunaju, podpisal tudi cesar Franc Jožef I. S tem podpisom je bilo odobreno trasiranje omenjene proge z odcepi, ki ga je izvedlo neko belgijsko podjetje za trasiranje. Hkrati s trasiranjem te proge je Društvo južnih železnic prebivalo progo med Pivko in Reko. Ta proga je bila planirana kot odcep avstrijske železniške magistralne Dunaj – Trst, ki je bila za promet odprta leta 1857. Železnica med Pivko in Reko je bila predvidena že leta 1854, trasiranje je začelo še-le 1863 leta, a sama gradnja pa je bila zamaknjena v leto 1865. Tudi takrat je bila izgradnja te železnice vprašljiva, saj je bilo to obdobje uvajanja državno-političnega dualizma in Madžarska ni pokazala zanimanja za povezovanje s tem območjem.

Tako je tekmovanje z Madžari motiviralo Avstrijce, da čim hitreje

spodbudijo gradnjo železnice med Pivko in Reko, v skupni dolžini 55,4 km, z željo, da pridejo do Reke prej kot Madžari. V ta namen, so Avstrijci že 20. maja 1867 priskrbeli finančna sredstva in z zakonom obvezali Društvo južnih železnic, da do konca leta začnejo z izgradnjo.

Gradnjo je prevzelo francosko podjetje Goyer, Remont, Lewi & Co., ampak ker je bila zaradi težav pri prehajanju težavnega terena, gradnja podražana, je to podjetje kmalu bankrotiralo. Posledica tega je bila, da je moralo Društvo južnih železnic samo dokončati izgradnjo. Na celotni progi je bilo zgrajenih 6 postaj, 7 postajališč, pet predorov (Narin 189 m, Jakišič 250 m, Prem 313 m, Malo Brdo 628 m in Rukavac 319 m) in 41 čuvajnic. Za vodooskrbo parnih lokomotiv so bile zgrajene 4 vodopostaje v Ilirski Bistrici, Šapjanah, Jurdanah in na Reki ter dve kurilnici na Pivki in Reki.

Začetek odseka železnice je bil na najvišji točki v Pivki, na nadmorski višini 579 m. Potem se je le-ta počasi, čez sedem potokov spuščala do Ilirska Bistrica. Od tu se je ponovno dvigovala do predora Malo brdo, kjer je danes meja med hrvaškimi in slovenskimi železnicami, pa do Šapjan (danes mejna postaja med SŽ in HŽ), Jurdanov, Matulj pa do Reke, ki je na najnižji točki –3,5 m nadmorske višine. V tem času je bilo na progi 6 postaj: Killenberg (Kilovče), Dornegg – Feistritz (Ilirska Bistrica), Sappiane (Šapjane), Jurdani, Mattuglie (Matulji), ki so bili leta 1883 preimenovani v Abbazia – Mattuglie (Opatija – Matulji) in Fiume (Reka). Glede na prvi vozni red je vlak v eni smeri vozil 155 minut.

Planirani stroški izgradnje železnice Pivka – Reka, so bili preseženi zaradi nepredvidene konfiguracije tal in so na koncu dosegli vsoto od 27.324.216 forintov. Prekoračen je bil tudi terminski plan izgradnje, saj so progo za promet odprli 25. junija 1873 – točno pred 130. leti. Dan prej, je bila svečana prireditev katere so se udeležili visoki državni predstavniki in gosti, med katerimi so bili tudi predstavniki vlade Szlavy, trgovski minister Zichy, minister komunikacij Tisza in direktor MAV-a (Madžarske državne železnice). Goste so sprejeli reški župan Ciotta in guverner Geza Szapory. V znak pozdrava so se oglasili tudi topovi s parne fregate Lissa. Organizirana je bila tudi krožna vožnja z ladjami do Volovskega in Opatije,

večer pa se je zaključil z ognjemetom.

Ta proga je poleg tega, da je ugodno vplivala na razvoj turizma, tudi izjemno pospešila razvoj luškega prometa, ki se je po desetih letih uporabe te proge, lahko primerjal s prometom v tržaški luki. Po prvi svetovni vojni je nadzorstvo nad železnico prevzela uprava Italijanskih državnih železnic oziroma direkcija v Trstu. Italijani so progo 1936 leta elektrificirali z enosmernim tokom 3.000 V in skladno s tem, so stare parne lokomotive serije 32 zamenjale nove s serije FS 626 italijanske proizvodnje Breda.

Tovorni promet je bil izjemen, tako so na primer leta 1928 prevozili kar 75.458 vagonov tovora. Tudi potniški promet je bil zelo intenziven. Leta 1940 je proti Reki vozilo kar 11 vlakov, od tega tri brza, en potniški in sedem motornih. V drugi smeri pa 9 vlakov, od tega dva brza, en potniški in šest motornih. Za primerjavo pa lahko vzamemo lansko leto, ko pa mimo Šapjan, v obe smeri prepeljalo le 39.844 vagonov, potnikov pa je v obe smeri bilo v celotnem lanskem letu le 1.000.

Po drugi svetovni vojni je število vlakov zmanjšano na 6 parov. Danes, so med mejama v prometu le še štirje pari potniških vlakov. Od 1. oktobra 1991 leta s progo Pivka – Reka upravlja dve železniški upravi – Slovenske železnice in Hrvaške železnice, mejna postaja pa je v Šapjanah.

Prevzeto po:

Željezničar, maj 2003, št. 691

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

Z objavljenima tabelama Vam želimo predstaviti odsotnosti zdravnikov in zobozdravnikov zaradi letnih dopustov v mesecu juliju.

Pričakujemo Vaše razumevanje zaradi teh odsotnosti, saj ne dvomimo, da zdravnikom in medicinskim sestram privoščite zaslužen dopust. Kljub majhnemu številu zdravnikov bo vseskozi poskrbljeno za 24 urno nujno medicinsko pomoč in urgentno službo.

Prosimo Vas, da tudi sami doprinesete k zmanjšanju obiskov v poletnem času. Seveda pri tem upamo, da bo čim manj nepredvidenih dogodkov, bolečin in bolezni, zaradi katerih bi morali iskati pomoč v Zdravstvenem domu.

Tudi mi namreč vsem Vam želimo, da bi na prijetnih počitnicah in lepo preživetih dopustih nabrali veliko nove energije, predvsem pa da bi bili zdravi in brez poškodb!

Kolektiv Zdravstvenega doma
Ilirska Bistrica

Dopusti zdravnikov v mesecu juliju

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Splošne ambulante																															
Modić Maksimiljan, dr.med.,spec.																															
Lovrić-Kiselić Sonja, dr.med.,spec.																															
Živčec-Kalan Gordana, dr.med.,spec.																															
Štemberger Anja, dr.med.																															
Pejković Marija, dr.med.																															
Otroški in šolski dispanzer																															
Smajla Ivica, dr.med.,spec.ped.																															
Kauzlarić Ivan, dr.med., spec.šol.med.																															
Ostale ambulante																															
URG Apath-Tolj Tea, dr.med.																															
DSO Komen Odineja, dr.med.,spec.																															
DMD Glušić-Ravnić Vanda, dr.med.																															
Zasebna ambulanta																															
Terlin Dražen, dr.med.,spec.																															

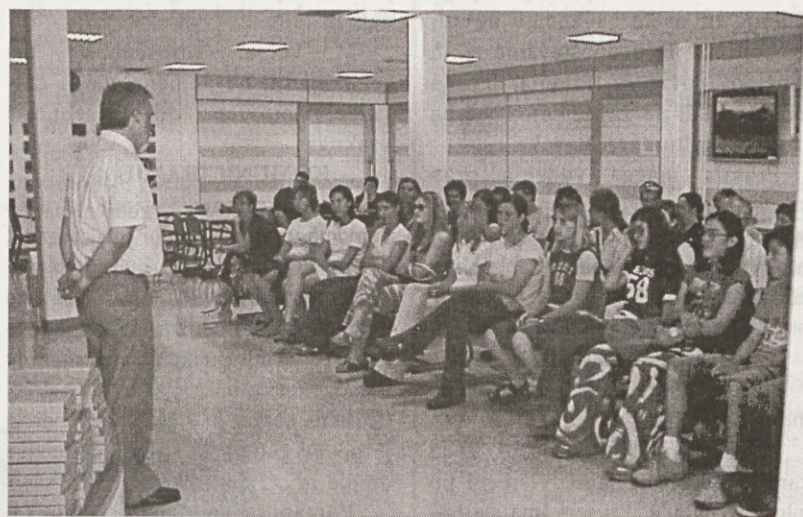
Opomba: osenčena polja = dopust

Dopusti zobozdravnikov v mesecu juliju

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Zdravstveni dom																															
Spetić Samo, dr.stom.																															
Kasić Š. Mirjana, dr.stom.																															
Sakelšek Karl																															
Crnković Emil																															
Mitić Nevija																															
Grk Sanda, dr.stom.																															
Zasebni zobozdravnik																															
Jakljević Vlatko, dr.stom.																															

osenčena polja = dopust

ŽUPAN SPREJEL ODLIČNJAKE

23. junija je bil v jedilnici OŠ Antona Žnideršiča slavnostni sprejem za osnovnošolce vseh šol, ki so dosegli odličen uspeh.

Župan občine g. Anton Šenkinc je v nagovoru učencem zaželel uspešno dijaško in študijsko pot, ter izrazil željo, da se po končanem študiju vrnejo domov, v svoj domači kraj. Poudaril je, da se zaveda, da so

njihove možnosti za zaposlitev v domačem kraju zaenkrat zelo majhne, upa pa, da se bo stanje v občini spremenilo na bolje.

Uspešnim osnovnošolcem je podelil knjigo domače pesnice Makse Samse s posvetilom Občine Ilirska Bistrica. Po uradnem delu srečanja, so se učenci in ravnatelj osnovnih šol še prijetno družili.

IRBIS d.o.o.

Koseze 32 c
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280
05/71-00-281
fax: 05/71-00-285

www.irbis.si
info@irbis.si

Partizanska c. 4, 6210 Sežana

TIC SEŽANA
TURISTIČNO
INFORMACIJSKI CENTER
Partizanska c. 63, 6210 Sežana
Tel, Fax: 05/7310128
tic.sezana@siol.net

PRIREĐITVE – JULIJ 2003

PLANINSKO DRUŠTVO SEŽANA

Datum	Prireditve	Informacije
5. – 6. 07.	Pohod »RDEČI ROB – ŠKOFIČ – KRNSKO JEZERO«; Vodnik: Edvin Furlan;	Tel: 041/ 591 884
10. oz. 11. 07.	Festival kitare, Hotel Klub Lipica (atrij)	Kobilarna Lipica, Tel: 05/ 739 17 08
12. – 13. 07.	Voden pohod »PLANJAVA«; Vodnik: Frankovič Franetič	Tel: 031/ 817 676
21. – 24. 07.	Voden pohod »PLANINA KUHINJA«; Vodnik: Andrej Bandelj;	PD Sežana, Tel: 031/ 234 613
26. – 27. 07.	Voden pohod »GROFIČKA«; Vodnik: Rojc Bogdan;	Tel: 041/ 477 128

KOBILARNA LIPICA

Datum	Prireditve	Informacije
10. oz. 11. 07.	5. mednarodni festival kitare, Organizatorji: Kosovelov dom – Sežana, Glasbena matica – Trst, Kobilarna Lipica; Poročna dvorana v Lipici	Kobilarna Lipica, Tel: 05/ 739 17 08

MC PODLAGA

MLADINSKI CENTER PODLAGA BO V AVGUSTU ZAPRT.

MLADIFEST 2003

Že od l. 1996 poleti potekajo večtedenske prireditve na prostem – pod skupnim imenom Mladifest. VEČ INFORMACIJ BOSTE IZVEDELI IZ POSEBNIH PLAKATOV SPROTI. ORGANIZATOR: Klub študentov Sežana v sodelovanju z MC Podlaga. Sobota, 12. 07.

OTVORITEV MLADIFESTA

popoldan v športnem parku **turnir** primorskih klubov v nogometu zvečer v amfiteatru Kos.doma koncert skupine **ANA PUPEDAN**

Nedelja, 13. 07. ob 18h

delavnica čarovništva (v Vilenici) Miha Ravbar

OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE V MC PODLAGA

Ponedeljek, 14. 07.

ko se zmači...

FILMSKI VEČER V AMFITEATRU KOS.DOMA

Torek, 15. 07.

ko se zmači... v amfiteatru Kos.doma

Predavanje z diapozitivi

Sreda, 16. 07. ob 22h

v amfiteatru Kos.doma

koncert **PUDDING FIELDS**

Četrtek, 17. 07. ob 21h

v amfiteatru Kos.doma

Gledališka predstava: **DIAREJA – Dejmo Stisn't Teater**

Petek, 18. 07.

popoldan v športnem parku **turnir** primorskih klubov v **STRETBALLU**

zvečer v amfiteatru Kos.doma koncert skupine **OKO**

Ponedeljek, 21. 07.

ko se zmači...

BONTON 2. DEL

V današnjem izredno živahnem utripu življenja velikokrat pozabljamo na nekatere osnovne principe lepega vedenja in se ne zavedamo dovolj posledic, ki jih neupoštevanje takih principov povzroča. Pravila lepega vedenja ljudi ne zavezujejo, pač pa so vrhuna kulturnega človeka.

Pravila lepega vedenja prav gotovo našega sveta ne prevračajo, pač pa se spreminjajo skupaj z njim, zato jih moramo priznavati in večino tudi sprejeti.

KAJ MORATE VEDETI O ...

... PREDSTAVLJANJU

- Predstavitelj je najbolj formalna oblika seznanjanja.

- Predstavljeni smo osebi, ki je starejša po letih, dami, višjemu po položaju, ugledu. Pri tem ima starejši gospod prednost pred zelo mlado damo.

- Tistemu, ki predstavlja, ne gre zavidati. Poznati mora imena in priimke, naslove, razlike v položajih, starosti. Zadrega je zlasti, če mlajšo damo predstavimo starejši, a slednji ta privilegij ni prav nič všeč.

- Kadar ni posrednika, se predstavimo sami. Fraza, kot je "Dovolite, da se vam predstavim" je iz mode.

... SEZNANJANJU

- Pri medsebojnem seznanjanju je na vrsti najprej dvojno predstavljajanje. Vendar naj da pobudo starejši po letih ali višji po položaju.

- Po navadi seznanja posrednik, navadno gostitelj. Če ne pozna vseh imen in priimkov, povabi navzoče, da se sami seznanijo med seboj.

- V dobi ženske enakopravnosti tudi ni več tako natančno pomemben

vrstni red navajanja imen. Praktično, nezapleteno, a obenem spoštljivo, s primerno prisrčnostjo - tako bo še najbolj prav.

- Večja sproščenost pri seznanjanju ne pomeni, da ni distance, pravice do zasebnosti vsakogar.

... KOMUNICIRANJU

Komuniciranje ima zelo pomembno vlogo. "Kdor jezika špara, ta kruha strada", pravi ljudski rek.

Komuniciranje ni le govorjenje in poslušanje, izmenjava informacij s sobesednikom, križanje mnenj... je tudi govorica telesa, gibov, rok, drža, izraza na obrazu in v očeh. Pa vendar je govor glavno in najpomembnejše orodje in orožje vsakega izmed nas.

Pomanjkljivo znanje jezika, malomarna in napačna izgovorjava, prepogosta raba tujk, uporaba žargona, nejasno in nerazumljivo izražanje so napake, ki peljejo k neuspehu. Lepa govorica je del kulturnega vedenja in bontona. K govorjenju sodi tudi poslušanje sogovornika, saj le s tem dokažemo, da nas zanima tako sogovornik kot tudi tisto, o čemer govori.

... TELEFON

Telefon podira meje med ljudmi, prihrani jim potovanja in obiske. Lahko pa je tudi mučilna naprava, zvoni ob najbolj nemogočem in nepravem času in moti pri delu ter počitku. S prenosnim, mobilnim telefonom so se za telefonomane odprla vrata raja.

Tudi za telefonske pogovore velja bonton. Ko z nekom govorimo po telefonu se osredotočimo na bistveno, in ne preskakujemo s teme

na temo. Sogovorniku ne segamo po nepotrebem v besedo. Ko telefoniramo, pazimo, da ne govorimo nerazločno, ne pretiho in ne preglasno. Pomembna dejstva in imena ponovimo in po potrebi črkujemo. Sami si sproti beležimo bistvene dele pogovora, dejstva, dogovore itd.

Že način, kako se odzovemo na klic, lahko odloči ali bo pogovor uspešen ali ne. Tisti, ki kliče, pove svoje ime in priimek. Če kličete privatno telefonsko številko, se klicani ni dolžan predstavljati, čeprav mu tega nihče ne brani.

Telefonija je v zadnjih desetletjih silovito napredovala. Lahko pa se vprašamo, ali smo kot njeni uporabniki napredovali tudi mi. Prednost telefona je v tem, da sogovornika ne vidimo in tudi on nas ne. Tako lahko po mili volji zavijamo z očmi, se kremžimo, smehljamo, lahko smo brez kravate itd. Zato, dokler nam razvoj tehnike s telefonom ne bo posredoval tudi TV-slike sogovornika, uživajmo v blaženi neopaženosti.

... OD PISALNEGA STROJA DO RAČUNALNIKA

Besede minejo, črke ostanejo. Človeštvo se je tisočletja učilo s črkami izražati misli in čustva ter posredovati informacije. Silovit napredek pri tehnikah beleženja besed je najprej spodril pisavo z roko.

Z razvojem računalništva in laserske tehnike pisanje na roko pospešeno izginja iz rabe.

Večina sodobnih poslovnih bontonov priporoča rokopis samo še za začetni nagovor v pismu in za podpis na koncu. Osebnostna čestitka ali sožalno pismo pa morata biti napisana na roko. **Doris Komen**

TURISTIČNE INFORMACIJE

Turistične informacije za mesec julij 2003

datum	Prireditve	organizator	informacije
29. junij 2003	Tradicionalni pohod na Jurišče s piknikom	Graščina društvo rejcev in ljubiteljev konj	041/926 405 041/ 209 629 041/765 849
29. junij 2003	Državno tekmovanje v striženju ovc, enodnevni pohod	Graščina društvo rejcev in ljubiteljev konj	041/765 849
17. avgust 2003	Lovska maša na Mašunu – enodnevni pohod	Graščina društvo rejcev in ljubiteljev konj	041/926 405 041/ 209 629 041/765 849
mesec september	Dirka v Buben dolu	Graščina društvo rejcev in ljubiteljev konj	05/78 80 470 Tarškar Anton
26. december	10-ti tradicionalni blagoslov konj na Baču	Graščina društvo rejcev in ljubiteljev konj	Matjaž Tomšič 041/926 405

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

Morda en zvezek, barvice, svinčnik, radirka ali vrečka bonbonov. "ŽAREK UPANJA OTROKU" je naslov dobrodelni akciji, ki so jo sprožili na Goriškem in Vipavskem, pobudo pa smo podprli tudi v bistriških šolah.

Misionar Danilo Lisjak, ki deluje v Kongu je sporočil:

»Pri nas je preko 1000 otrok, ki jih moramo vsak dan nahraniti. V glavnem so sirote, ker so zaradi vojne ostali brez staršev. V zadnjem času so nam pripeljali še 260 podhranjenih otrok. Lava, ki se je izlila iz vulkana, jim je vzela zemljo, na kateri so se prej sami preživljali. Poleg hrane pa otroci potrebujejo tudi izobrazbo, zato imajo možnost obiskovati osnovno šoloin poklicno šolo. Tako kot hrano potrebujejo tudi šolske potrebščine.«

Naše šole so se odzvale klicu po pomoči malim lačnim črnčkom. Otroci so po nagovoru z veseljem odstopili zvezke, ki jih niso porabili. Mogoče tudi zato, ker je konec šolskega leta! Nekateri so v peresnice vtaknili svoj naslov in komaj čakajo, da se bo njihov črni vrstnik v Afriki kmalu naučil pisati. Lepo bo prejeta kartico iz daljnega Konga! **D.D.**

ROMARSKI DAN SODELAVCEV ŠKOFIJSKE KARITAS KOPER V NAŠI DEKANIJ

Z letošnjim romarskim dnevom sodelavcev Škofijske karitas Koper zaključujemo krog romanj po posameznih delih naše škofije. V preteklih letih smo obiskali Vipavski križ, Strunjan, Drežnico, Sveto goro, Vreme, Lajše in Trnje. Gostitelj letošnjega romarskega dne je bila Dekanijska karitas Ilirska Bistrica, zato smo se 14. junija zbrali v Knežaku in tam smo pripravili strokovno in duhovno oblikovanje za 200 sodelavcev, ki so se kljub vročini odločili, da storijo nekaj zase, si naberejo novih moči in vzpodbud za delo v Karitas.

V prvem delu srečanja nas je z mladostno zagnanostjo in bogastvom enajstletnega prostovoljnega dela z zaprtimi osebami nagovoril gospod Robert Friškovec, ki kot duhovnik že tretje leto skrbi za pastoralno oskrbo ljudi v vseh slovenskih zaporih. Neopoznavanje problematike ljudi za zapahi in izkrivljena podoba zaporov iz filmskih prizorov in vsakodnevne senzacionalne novice o kriminalnih dejanjih »preprostih« ljudi nam vsiljujejo izkrivljeno podobo o ljudeh, ki so tudi ustvarjeni po božji podobi in mi smo poklicani, da smo ob njih z

človeško prisotnostjo in jasno postavljenimi stališči za katerimi v celoti stojimo.

Predavanje, še bolj pa pogovor z gospodom Robertom nam je dal veliko konkretnih možnosti kako naj kot sodelavci Karitas pristopamo tudi k tem problemom, ki jih do današnjega srečanja nismo poznali ali so se nam zdeli tako odmaknjeni. Zaporniki so ljudje, ki so živeli med nami in prestajanje vsake kazni se konča in ti ljudje se bodo nekam vrtili in na nas je, da jim pokažemo ali jih znamo in zmremo sprejeti.

V drugem delu srečanja smo se zbrali okrog daritvenega oltarja in oblikovali sveto mašo zahvale za opravljeno delo in prošnje za Božji blagoslov v prihodnje.

Strokovnemu in duhovnemu delu srečanja je sledilo prijateljsko druženje ob dobrotah, ki so jih pripravile sodelavke Dekanijske karitas Ilirska Bistrica in kuharji iz župnije Knežak. Potrditev, da se sodelavci Karitas znamo tudi veseliti so nam pripravili sodelavci muzikanti, ki so si celo instrumente na hitro izposodili in so nam zaigrali in zapeli nekaj narodnih pesmi.

Božidara Česnik

PLAMING

Plaming, projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o.
Ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

esimit technology
trgovina in proizvodnja d.o.o.

ESIMIT technology d.o.o.
Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00
telefax: 05/711 02 10
e-mail: esimit@esimit-tech.si

Tretje oko

HOMEOPATIJA CHAMOMILLA

Glavni simptomi so povezani z naravo. Ne prenašajo bolečine, pacient je togoten, razdražljiv, nevljuden in preobčutljiv. Zaradi bolečine ponoči vstaja iz postelje. Otroci so razdražljivi, z ničemer niso zadovoljni in stalno se pritožujejo. Ko ne dobijo, kar si želijo, jokajo. Počutje se jim izboljša, ko jih negujemo in se z njimi veliko ukvarjamo. Ob napadu jeze lahko dobijo krče so žejeni, topeli omamljeni, občutljivi na veter, posebno okrog ušes.

Nespečnost

- Nemiren, pospan, ne more zaspati.
- V snu stoka in ječi, sanje so strašljive in tesnobne.
- Ko se zbudi je slabo razpoložen.

Glavobol

- Pulsirajoča bolečina na eni strani ki se širi na zatilnik.

Bolečina v ušesih

- Zvonenje v ušesih, uho gori in je občutljivo, od bolečine pacient nori
- Ena ličnica je rožnata druga je bleda
- Ušesa so zamašena, boleča z izcedkom

Zobobol

- Zobje boljje neglede kaj se da v usta, posebno pa toplo
- Boleča rast zobkov pri majhnih otrocih

Kašelj

- Močan, suh kašelj v spanju in ob izbruhu jeze
- Razdražljiv, kapriciozen eno lice rožnato

Abdomen in prebava

- Neprijeten zadah po obroku, slabost po pitju kave
- Nemara toplih napitkov, jezik je rumen in obložen.
- Grenak okus v ustih, kislina iz želodca se dviguje.

Eno lice je rdeče

- Trgajoča bolečina v trebuhu
- Bruha žolč

Črevesni problemi

- Močan dražljaj na bruhanje
- Oblit z hladnim znojem
- Zbadajoči krči in diareja
- Pacien se zvija in stoka od bolečine

Blato smrdi po gnilih jajcih

- Pretirana občutljivost na bolečino,

pri dojenčkih ko jim rastejo zobki**Menstruacija**

- Obilna menstruacija
- Spazmodična, neznosna bolečina

Počasi se formira slika domače lekarne, ki naj ne bi manjkala v nobenem gospodarstvu. Zaupanje v naravno zdravilstvo in lastno sposobnost nam utira pot, da marsikaj pozdravimo sami, tako kot so to počele naše prababice.

Na počitnicah vam bo še kako prav prišlo znanje iz Homeopatije mimogrede boste pozdravile lažje akutne bolezni.

Homeopatija zdravi tudi sončno alergijo za to pa so potrebna natančana navodila, ki jih dobite pri meni.

Lepe počitnice vam želi

Neta Vergan

Kadar plamen pogube plapolja, bije, toži, vpije plat zvana.

(Franjo Roš)

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi sin, mož, ata, brat, tast in nono

Stane Delost

10.4.1949–15.5.2003

iz Knežaka

Hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom ter sodelavcem iz TIB Transport d.d., Ipil d.o.o. in TIB Storitve d.o.o..

Zahvaljujemo se vsem bivšim Milkinim sodelavkam iz Vezanine in Borutovim sodelavcem iz Agrooskrbe d.o.o. Sežana.

Hvala osebju Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica, Zdravstvene postaje Knežak, Policijski postaji Ilirska Bistrica,

Komunalnemu podjetju Ilirska Bistrica, vsem govornikom za lepe besede, cerkvenemu pevskeemu zboru ter g. župniku Borisu Kretiču za opravljen pogrebni obred in mašo.

Iskrena hvala vsem gasilcem in gasilkam PGD Knežak ter GZ Ilirska Bistrica, da ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali ter ga v izredno velikem številu, z globokim spoštovanjem pospremili na njegovo zadnjo pot.

Hvala vsem, ker ste pokazali, da je bil Stane Delost velik dobitnik, ki se je venomer razdajal.

Knežak, 17.5.2003

Žalujoci: mama Marija, žena Milka, sinova Borut z Matejo, Boštjan z Barbaro in sinom Domnom ter sestra Marija z družino.

5. SEJA OBČINSKEGA SVETA
OBČINE ILIRSKA BISTRICA

22. maja je bila v OŠ Antona Žnideršiča 5. seja Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica. Po ugotovitvi sklepčnosti in določitvi dnevnega reda so svetniki najprej potrdili zapisnik in realizacijo sklepov s 4. seje. Sledila so vprašanja in pobude svetnikov.

Vladimir Jeršinovič: Glede na to, da je že peti mesec za nami in je že dvakrat dal pobude, ki se niso uskladile, to je oddelek za prostor in začetek z izvajanjem projektov (Zareška cesta), je dal generalno pobudo, da bi občinska uprava čimprej začela z izvajanjem projektov in uredila oddelek za prostor.

Nedeljko Dolgan je dal je pobudo, da bi se železniški prehod na Mali Bukovici saniral s sredstvi iz občinskega proračuna.

Robert Šircelj je postavil tri vprašanja: 1. Gozdne poti, ki jih vzdržujejo krajevne skupnosti oziroma posamezne vasi večkrat poškodujejo izvjalci poseka lesa. Za sabo pustijo škodo, katero so prisiljeni popravljati vaščani na svoje stroške. Dobro bi bilo z odlokom zagotoviti, da lastniki posekanega gozda ali izvjalci poseka pot spravijo v stanje kakršno so dobili ali poplačajo stroške popravila. 2. Na radiu smo slišali, da namerava ministrtvo uporabiti bistriško vojašnico za nastanitev prebežnikov, kar je v nasprotju z uveljavitvijo teh objektov za srednjo glasbeno šolo. Kakšna bo prihodnost objektov bivše trnovske vojašnice? Ali ti objekti lahko služijo takemu namenu? V njih se nahajajo begunci iz Bosne. Koliko časa bodo še tu? Zanimalo ga je, kaj se namerava ukreniti glede tega. 3. Kakšna je aktivnost podžupanov in kaj sta do sedaj naredila znotraj te svoje funkcije?

Stjepan Miše: Glede na dosedanje slabe izkušnje pri realizaciji svetniških vprašanj in pobud daje pobudo, da se župan in občinska uprava potrudita, da bodo odgovori oziroma realizacija svetniških vprašanj in pobud realna v okviru danih možnosti. Ponovno je dal v razmislek smiselnost spremembe poslovnika o delu občinskega sveta. O realizaciji vsake svetniške pobude naj bi odločal občinski svet, ne kot do sedaj, ko je ista prepuščena na milost in nemilost občinske uprave. Predlagal je tudi, da se vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki so v sporu z občino onemogoči upravljanje ali razpolaganje s proračunskim denarjem.

Janko Čeligoj je vprašal za razlago 71. člena Poslovnika o delu Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica. Zanimalo ga je, kakšen rok ima predsednik za sklicevanje seje. V kakšnem roku mora predsednik sklicati sejo, ko prejme zahtevo OS oziroma občinske uprave ter kdaj se mora odločiti, kdaj seja bo?

Vojko Tomšič predlaga, da se pobudi, ki ju je dal glede OŠ D. Ketteja (črna gradnja pri osnovni šoli, nezakonitosti oziroma nepravilnosti pri zaposlovanju) uvrstita kot še, s kakšnimi dejavnostmi se ukvarja komunalna inšpektorica.

Branka Počkaj sprašuje, če bi lahko Cestno podjetje Koper, enota Ilirska Bistrica, bolj skrbelo za vzdrževanje cest, kar je v pristojnosti Občine Ilirska Bistrica, na odseku od Obrova do mejnega prehoda Starod, saj so predeli ceste, kjer se kruši kamenje in pada na cesto, vzdrževana pa je tudi bolj slabo.

Rok Jenko sprašuje v zvezi z občinskim praznikom ali potekajo kakršnekoli aktivnosti v zvezi s počastitvijo tega praznika. Direktorja občinske uprave je vprašal ali je pripravljeno gradivo za katerega so prosili na 1. seji komisije za mednarodno, medobčinsko in obmejno sodelovanje. Pozanimal se je tudi kakšne so aktivnosti glede problematike turističnih con in izdelave elaborata. V zvezi s tem je še postavil vprašanje županu, ali na tem področju potekajo aktivnosti skupaj z

županoma občin Klana in Matulji. Podal je še eno pobudo, ki se je nanašala na subvencioniranje avtobusnih prevozov v času šolskih počitnic, na relaciji Ilirska Bistrica - Mošeniška Draga, za otroke stare do 18. leta.

Miroslav Štemberger sprašuje glede požarne varnosti o tem, da so že več let namenjena sredstva za hidrante, vendar komunalna popravila in namešča hidrante samo na področju, kjer vzdržuje vodovode. Kjer krajevne skupnosti same vzdržujejo vodovode pa nimajo pravice do hidrantov, čeprav so potrebni.

Franc Gombač dopolnjuje pobudo Počkajev v zvezi s cesto, ki pelje proti Reki. Ob tej cesti je potrebno zagotoviti vsaj še eno počivališče s posodo za odpadke. Zanimalo ga je tudi, kaj se namerava z informacijskimi tablam ob cesti, ki so v zelo slabem stanju in kako je bilo z dražbo Doma na Vidmu. Ali je dom prodan ali se gre v znižanje izklicne cene in kakšen bo postopek naprej.

Franc Lipolt pojasnjuje, da je na 3. seji je dal pobudo, da nadzorni odbor preveri zakonitost financiranja prireditve ob novem letu. Po 57. členu poslovnika je občinska uprava dolžna v roku 30 dni dati odgovor. Na naslednji seji, to je 4. seji, je bil dan odgovor, ko bo nadzorni

odbor zasedal. Ker tudi na tej seji ni odgovora dobil, je dal ponovno to pobudo. Vprašal je še, zakaj v komisiji za šolstvo ni predsednika prejšnje komisije, ki jo je imenoval občinski svet, Milana Dekleve, ki je diplomiran pedagog, ravnatelj osnovne šole v Kuteževem in je večji del tega elaborata tudi pripravil. Ali zato, ker je član Zveze za Primorsko ali je kakšen drugi razlog. Župana je tudi vprašal, kaj je ukrenil kot predsednik upravnega odbora Komunalno stanovanjskega podjetja Il. Bistrica in, če ni ukrenil, zakaj ni, da bi preprečil izdajo garancije podjetju Kastel, ki je to unovčilo in terjatve do 28.2.2003 skupaj z obrestmi znašajo 16.273.865,98 SIT. Zanimalo ga je še, ali je res, kar se zadnje čase govori, da je ime tajnega donatorja, imena se do sedaj ni smelo povedati, za kanalizacijo v Šembijah, občinski proračun, ki je bil indirektno financiran.

Julijana Lavrenčiča je zanimalo, kdo je zadolžen za urejanje površin nasproti Mikoze, ob potoku, ker so izredno neurejene in kazijo sam vstop v mesto.

Vojko Gulja pravi, da so na odboru za stavbna zemljišča, stanovanjske zadeve in poslovne prostore dobili informacijo o ponudbi Ilirije o prodaji njihovega deleža objekta v Njivicah. Prosil je za informacijo o tem.

Zlatko Jenko je naslednjo pobudo naslovil na župana, in sicer da na slavnostno sejo občinskega sveta, povabi vse diplomante iz naše občine, ki so diplomirali od lanskega do letošnjega občinskega praznika in jim na seji tudi čestita. Predlaga še, da se uredi del avtobusne postaje oziroma prostor nasproti avtobusne postaje, kje parkirajo avtobusi, ter da uprava preveri ali je zvonjenje v trnovski cerkvi, glede na

pogostnost in jakost v skladu z veljavnimi zakoni in odlokom. To pobudo daje številnih pritožb tam živčih občanov, ki menijo, da gre za nepotrebno preseganje dovoljenega.

Drago Kerma se pridružuje Tomšičevi pobudi glede dela komunalne inšpektorice. Pridružuje se tudi pobudi Roka Jenka glede priprave gradiva za katerega so prosili na 1. seji komisije za mednarodno, medobčinsko in obmejno sodelovanje.

Jride Mršnik želi, da se preveri, kolikšna je lahko dovoljena jakost zvočnika na trnovski cerkvi.

V nadaljevanju so obravnavali in sprejeli predloge za občinska priznanja za leto 2003. Tako je dobil **ZLATO PLAKETO** Dimitrij Grlj za dolgoletno uspešno delo na športnem in kulturnem področju. **SREBRNO PLAKETO** so podelili **DRUŠTVU TABORNIKOV ROD SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV** iz Ilirske Bistrice za pomembno vlogo, ki jo ima taborniško gibanje pri vzgoji mladih že 50 let. **BRONASTO PLAKETO** so podelili Kulturnemu društvu Alojzij Mihelčič iz Harij za uspešno delovanje na kulturnem področju. **SPOMINSKO PLAKETO** je dobila OŠ Dragotina

Ketteja za 40 letno uspešno in ustvarjalno delo ter **SPOMINSKO LISTINO** za patra Ivana Tomažiča iz Pregarij, kot dobitnika pri ohranjanju kulturne dediščine.

Naslednja točka je bila v duhu imenovanj. Tako so imenovali manjkajoče člane in namestnike predsednikov delovnih teles ter podali pozitivno soglasje k imenovanju direktorice Knjižnice Makse Samsa Ilirska Bistrica, ki je ostala dosedanja direktorica Damijana Logar.

Svetniki so v nadaljevanju obravnavali še sklep nadzornega odbora glede prodaje delnic Cestnega podjetja Koper, pri čem so ugotovili, da omenjene delnice niso bile prodane v skladu z zakonom o javnih naročilih. Posledično so zato sprejeli sklep, da prodajo teh delnic razižče ustrezna državna institucija.

Sprejeli in obravnavali so tudi Odlok o podelitvi koncesije za opravljanje gospodarske javne službe rednega vzdrževanja kategoriziranih občinskih lokalnih cest in o podelitvi koncesije za opravljanje gospodarske javne službe urejanja javnih zelenih površin v Občini, Odloka o posebni in podrejeni rabi javnih površin in Odloka o merilih za določitev pogojev za prodajo blaga zunaj prodajaln v Občini Ilirska Bistrica. Obravnavali so tudi osnutek Odloka o tržnem in sejemskem redu v Občini.

Na koncu so obravnavali še elaborat za ustanovitev srednje šole v Občini Ilirska Bistrica.

6. seja občinskega sveta je potekala v dveh nadaljevanjih v začetku junija meseca, ter je v celoti bila namenjena obravnavanju proračuna za letošnje leto, bomo pa o tem poročali, ko bodo svetniki in svetnice proračun tudi sprejeli.

Center za socialno delo Ilirska Bistrica sporoča

REJNIŠTVO JE POSEBNA OBLIKA
VARSTVA IN VZGOJE OTROK

Rejništvo je posebna oblika varstva in vzgoje otrok, nameščenih v rejniško družino na podlagi zakona, ki ureja družinska razmerja ali drugega zakona in je namenjeno otrokom, ki začasno ne morejo prebivati v biološki družini.

S 1.1.2003 je pričel veljati nov Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti (ZIRD) (Ur.l. RS, št.110/03).

Rejniška dejavnost je dejavnost rejniških družin, ki izvajajo rejništvo. Izvajanje rejniške dejavnosti je enotno urejeno za vse rejnike v republiki Sloveniji.

Rejnik je oseba, ki izvaja rejniško dejavnost. **Rejniška družina** je družina, v kateri se izvaja rejniška dejavnost. Sestavljajo jo rejnik in vse osebe, ki živijo z rejnikom.

Rejenec je otrok, ki se namesti v rejniško družino na podlagi odločbe o oddaji otroka v rejništvo, ki jo izda center za socialno delo glede na otrokovo stalno ali začasno prebivališče.

Center za socialno delo odda v rejništvo otroka, ki nima svoje družine, otroka, ki iz različnih vzrokov ne more živeti pri starših, ali otroka, katerega telesni in duševni razvoj je ogrožen v okolju, v katerem otrok živi.

Rejnina je povračilo stroškov za oskrbo otroka in plačilo dela rejnika.

Otroci, ki ne morejo živeti v svoji družini z rejništvom, kot družbeno obliko pomoči otrokom dobijo izkušnjo življenja v družinskem sistemu, ki jo bodo kot odrasli ljudje prenašali v svoje, na novoustanovljene družine.

Na podlagi 5.člena (ZIRD) oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost mora:

- imeti stalno prebivališče v republiki Sloveniji,
- imeti zaključeno vsaj poklicno oziroma strokovno izobrazbo
- biti polnoletna.

V izjemnih primerih, če se glede na vse okoliščine ugotovi, da je to v rejenčvo

korist, lahko izvaja rejniško dejavnost, tudi oseba, ki ima nižjo izobrazbo od zahtevane.

Otrokov sorodnik lahko izvaja rejniško dejavnost, če center otroka glede na okoliščine posameznega primera ugotovi, da je to v otrokovo korist. Za otrokove sorodnike se štejejo: stara mama, stari oče, stric, teta, brat, sestra. Če je rejnik otrokov sorodnik ni upravičen do plačila dela.

Rejniška družina mora imeti urejene materialne pogoje in primerne bivalne pogoje, posebej pa prostore in opremo, namenjeno otroku oziroma otrokom, ki bi ga /jih sprejeli v rejništvo.

Postopek pridobitve dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti:

Oseba, ki želi izvajati **rejniško dejavnost**, vloži na posebnem obrazcu, ki ga dobi pri Centru za socialno delo vlogo za pridobitev dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti.

Vlogi priloži dokazilo o zaključeni izobrazbi in na kratko predstavitev sebe in družine, zaželeno je tudi zdravniško potrdilo.

Center rejnika po prejemu popolne vloge ravna v skladu z 9. členom zakona (ZIRD) pripravi mnenje o primernosti kandidata in njegove družine za izvajanje rej. dejavnosti. Pri pripravi ocene bišče strokovni delavec na področju rejnišva kandidata na njegovem domu in opravi intervju z njim in njegovo družino. Z intervjujem pridobi elemente za pripravo ocene o primernosti kandidata za izvajanje rejniške dejavnosti, istočasno pa kandidata in njegovo družino seznanja z rejništvom.

Center za socialno delo poda oceno o primernosti kandidata in njegove družine za izvajanje rejniške dejavnosti ob

upoštevanju kriterijev, ki jih določa 31. člen (ZIRD).

Center rejnika pošlje ministrstvu vloge in ocene za posamezne kandidate.

Komisija za izbor kandidatov za izvajanje rejniške dejavnosti iz 3.člena (ZIRD) tega zakona izmed vseh prejetih vlog kandidatov izbere določeno število kandidatov, ki ustrezajo in izpolnjujejo pogoje. Izbrani kandidati so napoteni na usposabljanje za izvajanje rejništva. Na podlagi uspešno zaključenega usposabljanja, se kandidatom izdajo dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti in jih vpiše v evidenco izdanih dovoljenj.

Otrokovemu sorodniku iz 7.člena tega zakona (ZIRD) ni potrebno kandidirati za izvajanje rej. dejavnosti po določbah tega zakona. Ministrstvo izda otrokovemu sorodniku dovoljenje le na podlagi pisne in obrazložene ugotovitve centra otroka, da je tovrstna oblika rejništva v otrokovo korist in ga vpiše v evidenco izdanih dovoljenj.

Rejnik, ki izvaja rejniško dejavnost ima v rejniški družini največ tri otroke, izjemoma večje število, če gre za namestitvev bratov in sester ali če je namestitev otroka k določenemu rejniku v otrokovo posebno korist.

Za marsikaterega otroka je rejniška družina tista, ki mu rešuje življenje; zadnja bilka, na katero se ujame, zadnje upanje za zdravo preživetje. Za večino rejencev je bilo življenje prej polno zmede; obupno iščejo odraslega, ki jih bo imel rad in ki ga bodo oni lahko imeli radi in mu zaupali.

Meta Kramar

Podoben je postopek za izvajanje **rejniške dejavnosti, kot poklic.** Rejnik ne sme biti v delovnem razmerju. Rejniku, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic, se zagotovi plačilo prispevkov za socialno varnost v skladu s posebnimi predpisi. Prispevki za socialno varnost se plačujejo od zneska najnižje pokojninske osnove, povečane za davke in prispevke, po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Rejnik, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic, mora imeti istočasno nameščene tri rejence. Normativ je lahko znižan, če ima otrok specifične potrebe, rejništvo za hudo bolnega otroka, otroka z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, zlorabljenega, trpinčenega, vedenjsko in osebnostno motenega otroka. O znižanem normativu in času trajanja odloča komisija na predlog pisnega predloga centra otroka in rejnika.

Ko rejnik izpolnjuje zgoraj navedene pogoje in pridobi dovoljenje lahko sprejme otroka. Sprejetje otroka je nov izziv, ki terja veliko energije, ljubezni in potrpljenja, da otroku, damo to kar potrebuje – dom in družino.

Otrok je v družino nameščen z rejniško odločbo. Po izvršljivosti te odločbe se sklne med centrom za socialno delo in rejnikom rejniško pogodbo, kjer so točno navedene dolžnosti in pravice obeh pogodbenih strank. Otroka je potrebno v družini pričakati. Predstaviti se mu morejo vsi družinski člani. Predstaviti mu je potrebno bivalne pogoje, osnovna pravila družine, z njim se morejo pogovoriti o njegovih izkušnjah in navadah v zvezi z vsakdanjim funkcioniranjem (način prehrane, spanja, higijene, preživljanja prostega časa, delavnih navad, obveznosti...).

Otroku je potrebno predstaviti soseso, kjer bo stanoval, šolo katero bo obiskoval, vrtec.

S prihodom rejenca v družino se mora rejniška družina pripraviti na spremembe. Postopno morajo vključiti otroka v življenje že obstoječe družine. Gabi Čacinovič Vogrinčič pravi: «To zanj pomeni preiti iz enega v drug svet in znati živeti v obeh.» (Citirano po Čacinovič, V., 1991, str. 21). Za rejenca je ta situacija težko razvidna, kajti vedno zanova mora videti dve, včasih zelo drugačne stvarnosti. Rejniška družina deluje kot podsistem v družinskem sistemu.

Otrok potrebuje izkušnje, na katerih se gradijo njegovi občutki lastne vrednosti, samospoštovanja. Če je rejniška družina dovolj razvidna in mu bo omogočila videti in spoznati njegovo lastno in ostale vloge v njej, razbrati in poimenovati njene vrednote, pravila, sprejeti in obvladati način komuniciranja, razumeti hirarhijo moči, se bo rejenec bolje znašel (Čacinovič V., RG. 30, str. 9,10).

Ko se otroka namesti iz biološke družine, ki zaradi »različnih vzrokov« ne more opravljati svoje funkcije v rejniško družino je pomembno za rejenca, da ima stike s svojo družino, razen takrat, ko bi bili stiki v škodo otroku. Tu se bom oprla na H. Stierlina, ki govori o pomenu povezanosti s svojo družino takole:

»Četudi odidemo, smo še vedno z njo povezani z dolgo vrstico »delegiranosti«, ki pomeni, da nas oblikujejo družinske izkušnje, pomeni pa tudi to, da se človek vse življenje tako ali drugače spoprijema s svojimi starši« (Čacinovič V., 1991, str. 53).

Rejniška družina naj ne bi bila nadomestna, temveč komplementarna biološki družini. Spoštovala naj bi otrokov izvor, njegovo preteklost, njegov odnos do biološke družine in bi ga vzpodbujala, da spregovori o njej.

Doktrina socialnega dela je, da se v okviru **individualne projektne skupine**, ki jo sestavljajo biološki starši otroka, rejniška družina, rejenec, strokovni delavci na področju rejništva in vsi drugi, ki so v otrokovem obdobju pomembni. Mesto strokovnega delavca na področju rejništva je med biološkimi in rejniškimi starši. »Med« pomeni strokovno podporno mrežo v pomenu Mare Palazzo, pomeni nevtralen prostor, kjer je mogoče postavljanje novih ciljev in tkanje novih dogovorov (Čacinovič V., 1991, str. 30.). Skupaj soustvarjamo, iščemo dobre rešitve in ustvarjamo delavni odnos in sledimo individualnem načrtu, ki smo ga pripravili za rejenca. To je velikokrat izjemno zahtevno in težko delo, ki pa s trudom in voljo vsem nekaj prinese. Zelo malo primerov je, ko so otroci staršem odvzeti in so stiki prepovedani.

Otrok je v rejništvo nameščen začasno ali za daljše časovno obdobje. Ko se razmere zaradi katerih je bil oddan otrok v rejništvo uredijo, se otroci vrnejo v biološko družino, če pa teh pogojev ni, ostanejo v rejništvu dokler se ne osamosvojijo, nekateri celo ostanejo pri rejnikih in jih ti sprejemajo enakovredno kot svoje otroke.

Ob tej priliki, se zahvaljujemo vsem bivšim in sedanjim rejnicam in rejnikom za njihovo požrtvovalno delo in hkrati pozivamo vse občanke in občane, ki jih to področje dela zanima, da se zglasijo na Centru za socialno delo Ilirska Bistrica ali pokličejo po telefonu (05) 7110140 ali dir.7110145, kontaktna oseba Katja Prosen Boštjančič.

Katja Prosen Boštjančič, prof.soc.ped.

SVETNIŠKI PORTRET:

MILE ULJAN

Rojstni podatki: 28.3.1974, Ilirska Bistrica
Izobrazba: profesor geografije in zgodovine
Poklic: učitelj
Zakonski stan: „stric“
Politična pripadnost: Lista za Kočanijo, neodvisen
Politični cilji: vzdigniti Kočanijo in občino na vseh področjih

ASTROLOŠKO ZNAMENJE: oven
NAJLJUBŠA KNJIGA: Atlas sveta za osnovne in srednje šole, izdaja 1983 in 1986

NAJLJUBŠI FILM: risanke A JE TO

NAJLJUBŠA GLASBA: ruske borbene pesmi (Katjuška)

NAJLJUBŠA HRANA: na šporgetu pečeno jare (kozlič), dobro zapečeno

NAJLJUBŠI KOS GARDEROBE: očali, brez njih sem mrzel

NAJLJUBŠI HOBI: počasi nasajam sadovnjak, ma mi gre slabo; drevesca mi napadajo jeleni, razni insekti, dišpetneži; še ožig naj pride, pa bo konec veselice

DOMAČA ŽIVAL: prč (kozel) Bruno

AVTO, KI BI GA ŽELEL IMETI: nisem mahnjen na avte, glavno, da gre, ma se mi pa Renault Laguna najbolj dopade

OSEBA, KI BI JO ŽELEL SPOZNATI: Fidel Castro

KRAJ, KI BI GA HOTEL OBISKATI: Quito (Ekvador)

NAJLJUBŠI DAN ALI PRAZNIK: prvi maj je praznik nas delavcev

ŽIVLJENJSKI MOTO: »Gori ga sromahi«

10. REGIJSKE IGRE PRIMORSKO-
NOTRANJSKE REGIJE

Dne, 20. maja 2003 se je ekipa desetih tekmovalcev in petih spremljevalcev ter trenerjev Varstveno delovnega centra Koper, Enota Ilirska Bistrica, udeležila 10-ih regijskih iger Primorsko-Notranjske regije, ki so potekala pod geslom: "Dobrodošli v svetu zmagovalcev!"

Organizator iger je bil Center za usposabljanje Elvire Vatovec-Strunjan. Naši tekmovalci so se pomirili v atletiki, košarki in balinanju.

regijskih iger.

Nekaj misli naših tekmovalcev o igrah:

Nevenka: "Najbolj vesela sem bila medalje. Po igrah smo v Strunjanu imeli pojedino, igral nam je ansambel, mi smo pa plesali."

Branko: "Zelo vesel sem, ker se lahko udeležujem specialne olimpiade, zelo rad treniram in sodelujem v disciplini met žogice. Obenem spoznavam nove kraje in tekmovalce."

Domov so se vrnili s petimi zlatimi, dvema srebrnima in eno bronasto medaljo in s tem lepim uspehom razveselili starše, trenerje, sodelavce in prijatelje.

Zastavo specialne olimpiade je ponesla domov ekipa iz Ajdovščine, ki bo drugo leto organizator 11-ih

Srečko: "Na igrah mi je bilo lepo, domov sem prinesel zlato medaljo. Drugo leto bom tekmoval v Ajdovščini."

**VARSTVENO DELOVNI
CENTER**
Nataša Renko

NOVICE IZ GZS OBMOČNE
ZBORNICE POSTOJNA

17. junija 2003 je potekala konstituirna seja Upravnega odbora GZS - Območne zbornice Postojna. V mandatnem obdobju 2003-2007 bo predsednik Upravnega odbora Mitja Strohsack, podpredsednik pa Radoš Gregorčič iz Plame-pur.

Za direktorja GZS - Območne zbornice Postojna je bil izvoljen Marjan Tiselj, ki je to nalogo že doslej opravljal. V Upravnem odboru GZS - OZ Postojna, ki šteje 17 oseb, so iz občine Ilirska Bistrica kot člani izvoljeni: Egon Bratož iz Lesonita, Marjan Pirih iz Sume Inženiringa, Milan Šajn iz Tib Transporta ter Radoš Gregorčič iz Plame-pur, ki je tudi član skupščine GZS. *K.V.*

POSLOVNI REZULTATI GOSPODARSKIH DRUŽB S SEDEŽEM V OBČINI ILIRSKA BISTRICA V LETU 2002

Podatke iz letnih poročil za leto 2002 je AJPEsu oddalo 152 gospodarskih družb, kolikor jih deluje v občini Ilirska Bistrica, kar je enako kot leto pred tem. Skupaj so po nerevidiranih podatkih ustvarile za 29,4 milijard tolarjev prihodkov, kar je nominalno za 8,9% več kot leto poprej. Odhodki v gospodarskih družbah v občini Ilirska Bistrica so hitreje naraščali kot prihodki. Skupaj je bilo izkazanih za 29,8 milijarde tolarjev odhodkov, kar je za 11,3% več kot pred letom. Družbe so tako v letu 2002 ustvarile za 638 milijonov tolarjev čistega dobička (oz. za 19,5% manj kot pred letom) in skoraj za 755 milijonov čiste izgube (oz. za 144% več kot pred letom). Poslovni izid gospodarskih družb je bil v letu 2002 v povprečju bistveno slabši, kot leto poprej. Neto čista izguba znaša skoraj 117 milijonov tolarjev.

Stopnja rasti prihodkov za 652 gospodarskih družb, ki delujejo v šestih občinah, ki jih pokriva GZS-Območna zbornica Postojna (Bloke, Cerknica, Loška dolina, Pivka, Postojna in Ilirska Bistrica) je 11,4%. Odhodki pa so v istem obdobju narasli po stopnji 11,8%. Te družbe so skupaj izkazale 2,8 milijarde tolarjev neto čistega dobička.

Prihodki vseh 38.051 družb v Sloveniji so nominalno večji za 10,8%, odhodki pa so se povečali za 5,8%.

Gospodarske družbe iz občine Ilirska Bistrica po velikosti

velikost družb	št. družb	delež v %	prihodki v 000 SIT	delež v %	št. zaposl.	delež v %
male	144	94,7	8.533.177	40,8	574	47,2
srednje	5	3,3	7.041.951	33,7	448	36,8
velike	3	2,0	13.879.847	66,3	769	63,2
Skupaj	152	100,0	29.454.975	100,0	1.791	100,0

Nekaj glavnih indikatorjev poslovanja

	Občina IB	Obm. zbor. indeks 2002/2001	Slov.
Prihodki	108,9	111,4	110,8
Čisti prihodki od prodaje	109,7	113,0	111,0
Finančni prihodki	127,2	104,4	114,5
Izredni prihodki	76,8	68,8	77,3
Odhodki	111,3	111,8	105,8
Poslovni odhodki	110,8	112,5	106,7
Stroški dela	108,7	113,4	111,5
Finančni odhodki	126,5	99,0	101,1
Izredni odhodki	114,7	66,9	47,7
Celotni dobiček	83,0	117,8	134,9
Čisti dobiček	80,5	113,9	134,2
Čista izguba	243,8	198,9	38,5
Sredstva	111,7	108,8	111,4
Stalna sredstva	107,1	106,7	110,6
Gibljiva sredstva	120,0	112,2	112,8
Kapital	100,7	105,2	109,1
Povpr. št. zap. po del. urah	99,2	100,8	101,2
Dodana vrednost	103,5	111,7	114,0
		koeficient	
Celotna gospodarnost	0,988	1,018	1,023
Dobičkovnost prodaje	0,031	0,044	0,048
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	-0,012	0,037	0,035
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	-0,004	0,020	0,016
Delež prodaje na tujih trgih v %	40,4	42,6	26,1
		v SIT	
Prihodki na zaposlenega	16.442.984	16.326.416	23.628.363
Stroški dela na zaposlenega	2.955.022	3.152.551	3.506.873
Čisti dobiček na zaposlenega	356.241	655.366	951.142
Čista izguba na zaposlenega	421.441	338.635	491.820
Dodana vrednost na zaposlenega	4.141.710	4.616.592	5.587.851

Pregled nekaterih glavnih indikatorjev uspešnosti poslovanja gospodarskih družb iz občine Ilirska Bistrica v primerjavi z družbami iz območja GZS Območne zbornice Postojna in na ravni vseh družb v Sloveniji kaže spodnja razpredelnica. *V.V.*

bolé D.O.O.

Vilharjeva 2, 6257 Pivka
tel.: 05/7571304
fax.: 05/7571655
email: bole@siol.net

**- svetovanje arhitekta,
- kratek dobavni rok,
- brezplačen prevoz in montaža,
- bela tehnika vseh blagovnih znamk,
- darilo ob nakupu kuhinje**

Butik italijanskih kuhinj

odprto
med 10. in 18. uro in v soboto med 9. in 12. uro.

Odločila sem se za nakup kuhinje evropske kvalitete, italijanskega designa in celo po konkurenčni ceni!

PLAMA-PUR PRISTOPILA K POKOJNINSKEMU NAČRTU ZAVAROVALNICE TRIGLAV

Z majem 2003 sta podjetji Plama-Pur in Zavarovalnica Triglav, Območna enota Postojna podpisali pogodbo o pristopu podjetja Plama-Pur k pokojninskemu načrtu Zavarovalnice Triglav.

S tem korakom se podjetje Plama-Pur pridružuje vedno večjemu številu slovenskih podjetij, ki v skrbi za svoje zaposlene, delež svojih sredstev namenja tudi za njihove bodoče dodatne pokojnine. Nova pokojninska reforma namreč zaostre pogoje upokojevanja in zmanjšuje osnovo za odmero pokojnine, zato bodo posamezniki morali v večjem deležu sami poskrbeti za svojo socialno varnost ob upokojitvi.

Direktor podjetja Plama-Pur g.

Radoš Gregorčič in direktor Zavarovalnice Triglav, Območne enote Postojna g. Igor Bratina sta izrazila zadovoljstvo ob podpisu

pogodbe, ki je obenem tudi izraz obojestranskega zaupanja in dolgoletnih partnerskih odnosov med obema podjetjema.

OBNOVA VODNJAKA »NA LUKUCI«

Naši kraji so že od nekdaj tesno povezani z vodo, kar dokazujejo številne legende o nastanku imen vasi. Predvsem ime Knežak jasno pove, da je vas nastala ravno zaradi bogatih vodnih virov nad vasjo, saj izhaja iz imena Knežji vodnjak (pod Avsto-Ogrsko nemški naziv Gafenbrunn, pod italijansko okupacijo pa Fontana del conte).

Krajevna skupnost Knežak se je prijavila na vsakoletni razpis Projekta oživljanja vodnjakov v Sloveniji za dodelitev sredstev Heliosovega sklada za ohranjanje slovenskih voda. Projekt obnove studenca smo razširili še s sanacijo edine, od nekdanjih šestih še ohranjene vaške pipe, t.i. »Lipce«, pripravili obsežno predstavitev (elaborat) in se preko Občine Ilirska Bistrica prijavili na ta razpis. Prav razveselila nas je objava izbora dne 15. maja, saj smo bili med sedmimi izbranimi projekti za sofinanciranje obnove štirin in vodnjakov.

Tudi edini ohranjen objekt vaške pipe, t.i. »Lipce« izgleda kot nov. Zaraščen in podirajoč objekt ob glavni cesti Pivka - Ilirska Bistrica smo s prostovoljnimi delom očistili, utrdili škarko in zelenico ob njem. Sam objekt pa je brezplačno in zelo kvalitetno obnovil naš sokrajan, zidarski mojster E. Bajramovski.

Kdo ve, mogoče bo iz te vaške pipe po kakih 35.letih ponovno pritekla tudi voda!

Z otvoritvijo obeh obnovljenih objektov v nedeljo, 22.6.2003, so tako tudi v Krajevni skupnosti Knežak in v Občini Ilirska Bistrica dodali kar pomemben kamenček v mozaik dogodkov ob letošnjem Mednarodnem letu voda.

Na prireditvi, ki je bila v prijetni senci na novo narejenem platoju pod studencem Na Lukuci nad Knežom, se je zbrala množica domačinov in številni pomembni gostje.

Pozdravil jih je predsednik sveta KS Knežak Vojko Mihelj, ki je sam tudi povezoval prijazno režirano prireditev. Na začetku je predstavil celoten projekt in se zahvalil vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri njem. Zbranim je nato spregovoril bistriški župan g. Anton Šenkinc, ki je poudaril

pomen vode za naše kraje, državo in cel svet, ter pohvalil marljive krajanje in njihovo skrb za okolje.

Pohvalne so bile tudi besede gostov, ge. Nataše Hajdinjak, vodje službe tržnih komunikacij v Heliosu, ki je spregovorila o pomenu Heliosovega sklada za ohranjanje čistih voda in mag. Mitje Bričlja, svetovalca vlade, ki je govoril o ohranjanju čistih vodnih virov in vodnjakov, kot spomenikov naravne in kulturne dediščine. Sledil je najslovesnejši trenutek, ko je domačin Jože Abram, eden izmed iniciatorjev in idejni vodja obnovitvenih del popeljal predstavnico Heliosa in predstavnika Ministrstva za okolje, prostor in energijo do ventila, s katerim so spustili vodo iz studenca do nove pipe na platoju. Seveda je šum prvega curka vode preglasil bogat aplavz. Novo pridobitev je blagoslovil kneški župnik

g. Boris Kretič in blagoslovu dodal tudi nekaj iskrih misli.

V kulturnem programu je sodelovala vokalna skupina Studenec, ki jo strokovno vodi Irena Rep in mladi harmonikar David Sedmak iz Koritnic.

Po zaključku uradnega dela prireditve so si prisotni ogledali obnovljen studenec in priložnostno razstavo fotografij in dokumentacije o delovnih akcijah, seveda pa je bila največ pohval deležna hladna studenčnica. Organizatorji so jo za to priložnost napolnili v nekaj steklenic z izvirnimi etiketami (vodo so poimenovali »Neža«).

Vredno si je vzeti čas in si ogledati obnovljen studenec in poskusiti kneško »Nežo«!

GRAŠČINA

»KONJ – SVOBODA GIBANJA«

Društvo rejcev in ljubiteljev konj graščina razpisuje foto natečaj na temu "Konj - svoboda gibanja"

Na natečaju lahko sodelujejo vsi državljani Republike Slovenije. Vsak lahko prispeva največ 5 fotografij.

Fotografije naj bodo formata 20x30 cm na foto papirju.

Natečaj se zaključuje 31. Septembra 2003

Tema natečaja zajema fotografije na katerih naj bo konj ali skupina konj v naravnem okolju in s čim manj opreme.

Fotografije pošljite na naslov GRAŠČINA, BAČ 144 6253 KNEŽAK

Če jih pošiljate po pošti jih dajte med dva kartona, da se ne zmečkajo.

Natečaj ni tekmovalnega značaja. Kljub temu pa bodo udeleženci po odločitvi tri – članske komisije prejeli priznanja. Ocenjevali bomo fotografijo, kot umetniško delo ter konja na njej.

Fotografije, ki bodo ocenjene kot odlične ali dobre, bomo prodali na dražbi, katere izkupiček bo namenjen v dobrodelne namene.

Vsaka fotografija mora imeti naslov, priložite pa osebne podatke avtorja, naslov in telefonsko številko.

Avtorji fotografije se odpovedujejo avtorskim pravicam, fotografije ki, se ne bojo prodale v dobrodelne namene, preidejo v last društva Graščina.

Nejasnosti in dodatne informacije dobite na sedežu društva BAČ 144

Matjaž 041 926 405
Rihard 041 209 629
Rajko 041 765 849

Dvojna dioptrija

SREČA NA VRVICI

Odkar so nastopili resnobnejši časi, jemljemo bolj resno tudi besede, ki jih izrekamo, z izjemo politikov, ki se po svoji stari razvadi v predvolilni kampanji in tudi vmes, recimo ob kakšnih praznikih radi spozabijo in obljublajo volivcem nedosegljive cilje ter potem drugi dan že pozabijo, kaj so rekli ali zapisali, misleč, da bodo ljudje naredili enako... Pa ne pozabijo, ker mi pogosto kdo od razočaranih in nategnenih državljanov kar med nakupovanjem v trgovini vneto razlaga (da bi napisal seveda), kaj bi morali spremeniti, da bi bilo v naši družbi drugače. "Če si upaš, napiši, da nekateri na veliko kradejo javno premoženje in se jim nič ne zgodi. Enega poštenega ne najdeš več med politiki, ki vse te lumparije mirno gledajo in s tem posredno podpirajo takšno stanje!" me je nedavno izzival eden mojih nekdanjih znancev, ki me je zalotil v trgovini z zelenjavo, ko sem ravno izbiral banane. "So mi že nekaj podobnega zadnjič naročili, lahko pa na tvojo željo še enkrat napišem in

predlagam izdelavo posebnih kvitov zanje, da jim ne bi samodejno silile kvišku ob vsakem županovem predlogu, ki pride prednje! Če smo občina v težavah, še ne pomeni, da ne smejo občinski svetniki razmišljati s svojo glavo in vpraševati župana za pojasnila pred glasovanjem. Če bi bil jaz na primer med njimi, bi jih gotovo zahteval o poslovanju podjetij in ustanov, ki so pod občinsko upravo, preden bi glasoval o kakšnem njihovem zahtevku za podražitev. Na moje pritoževanje nad zamujanjem odvoza kontejnerja z odpadki z našega pokopališča mi je namreč nekdo iz ozadja postregel s cenanim izgovorom, češ da na komunali baje nimajo dovolj kamionov in ne ljudi, da bi to pravočasno opravili. Ma kaj ne pove! Vprašam se, kam gre denar z naših položnic za njihove storitve, ki so vse dražje? Če tako izkoriščajo delovni čas, kot sem videl pri cestarjih, potem ni čudno, da so brez kamionov. Cel mesec maj sem se pogosto vozil skozi Bitnjo v Bistrico mimo table "delo na cesti", pa skoraj nikoli nisem videl koga delati. In še kadar so bili delavci tam, so večinoma le občudovali svoje umotvore na

sicer: da še zmeraj kradejo, v Bistrici verjetno manj, ker ni več kaj, vendar ne verjamem, da bo to koga pretreslo, ker je že staro dejstvo", sem ga poučil. Na žalost sem imel še prav. Takšnih pojavov namreč ne moreš preprečevati zgolj z robanjenjem vseprek čez politike, ampak s spremembo zakonodaje, ki bo tistim lompom, ki to počnejo, bolj pozorno gledala pod prste. Pa ne samo gledala, ampak jim jih tudi skrajšala, kadar bodo imeli predolge. Torej je treba izvoliti v parlament takšne ljudi, ki bodo to izpeljali!

Kar se tiče naših izvoljenih predstavnikov v občinskem svetu pa lahko s svoje strani rečem, da imajo zaenkrat v glavnem samo prehitre roke pri glasovanju na sejah sveta, zato

škarpi, katero so obnavljali (samo očistili in špranje poflikali z betonom). Ti cestni delavci so se očitno zgedovali po naši občini, kjer se vse premika po polzevo. Ko že omenjam to zanimivo živalco, bi jo predlagal, če ne za novi občinski grb, pa vsaj za zaščitni znak zogarjev in še koga...

Pa imejte se kolikor morete lepo do prihodnjega meseca, čeprav vas bo pestila suša na vrtovih in v takvinih. Za hlajenje svoje jeze nad vremenom, oblastjo in razmerami nikar ne uporabljajte vode iz pipe, ker vam komunala lahko posebej zaračuna za takšno razkošje. Pojdite rajši v kakšno naravno senco in tam v miru prespite svoje more...

Joško Stegu

OBVESTILO

CZNI, v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljanja.

CZNI poziva vse, ki so bili oškodovani pri izreku sodbe zaradi pristranskosti, nestrokovnosti ali svojeglavosti sodnika, katere ni dokazno podprl.

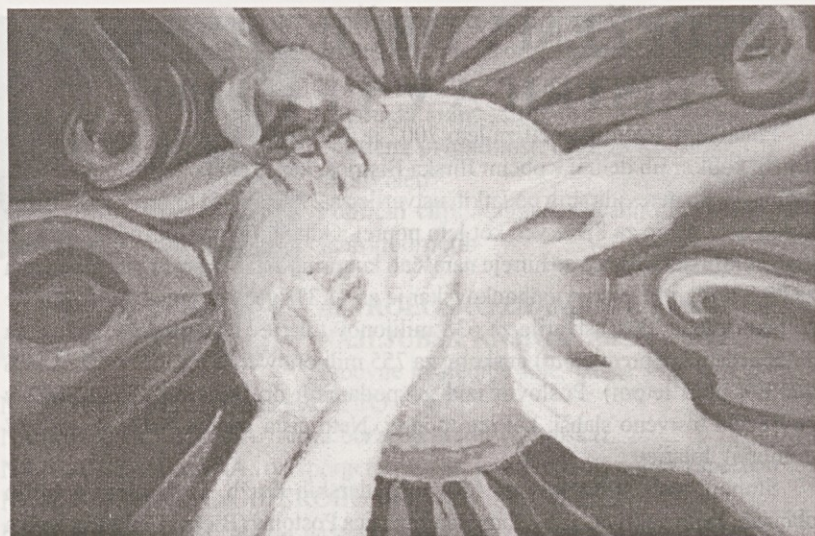
Informacije na: Franetič 05/788 00 33 in Kreslin 02/681 26 31

DRUGA PRIJATELJSKA KOLONIJA

»SLIKARSKA MUZA BISTRICE«

Slikarska kolonija, ki jo je med drugimi pokrovitelji vzel pod svoj klobuk tudi JSKD OI Ilirska Bistrica, je v drugi polovici maja precej razgibala dogajanje na likovnem področju. Na pobudo slikarke Zdenke Vinšek Faganel, Bistričanke, ki živi na Igu pri Ljubljani, se je zbralo kar 22 slikarjev in slikark iz vse Slovenije. Ustvarjalci so si izbrali za svoje tridnevno bivanje gostilno Potok, motive za svoje slikarske avanture pa so našli: v bližnjih Dolenjah, Brkinih ter ob potoku Bistrica v Il. Bistrici. Letos je bil poseben poudarek na brčinski arhitekturni dediščini, kjer pod vplivom submediteranskega podnebja odmeva Istra in na drugi strani Kras.

Sledi logično vprašanje; kakšen je sploh namen tovrstnih kolonij? Glavna gonilna sila kolonije Vinškova pravi, da ima zadeva pomen v več ozirih. Najprej, slikarji in slikarke iz drugih krajev Slovenije se seznanjajo s tem delom Slovenije. Da na ta način spodbujajo, vsaj v likovni obliki, ohranjanje kulturne dediščine, ne gre zglubljati besed. Po tretji strani gre, kar je predvsem v interesu JSKD, za strokovno izpolnjevanje in izmenjavo izkušenj. Seveda ne gre zanemariti tudi turistične promocije mesta in

okolice; to je razumljivo, če imaš za pokazati nekaj vzpodbudnega, za več parov oči. Nenazadnje je tu še domače Likovno društvo Franceta Pavlovca, novorojeni promotor lokalnega likovnega življenja, ki lahko priskoči na pomoč.

Na Vinškovo pobudo so se odzvali nekateri bolj in manj znani ljubiteljski slikarji: Marjan Miklavc (znani sežanski akvarelist), Vinko Bogataj (nekdanji smučarski skakalec), Ivan Stojan Rutar (večkrat nagradjeni slikar z obale), domačin Jože Rosa, Branko Gajšt (organizator likovnega življenja na gradu Štatenberg), Jože Vogelcnik, Janez

Ambrožič, Igor Dacinger, Alica Jevšnik, Vida Soklič, Jana Strušnik, Jasminka Čišič, Mili Pečnik, Marija Strnad, Miran Cafuta, Sonja Povhe, Emilija Erbežnik, Ivo Kolar, Zorko Dežjot, Dragica Micki in Srečko Fruehaf. Udeleženci kolonije so bili navdušeni nad sorazmerno ohranjeno naravo in dediščino krajev pod Snežnikom; nakar upamo na ponovno snidenje čez slabo leto dni.

Vsa likovna dela bodo na ogled v gostilni Potok do konca julija, denar od prodanih slik pa bodo namenili za naslednjo tretjo kolonijo.

Roman Gustinčič

ZAKLJUČNI NASTOPI
MLADIH GLASBENIKOV

glasbena šola
Ilirska Bistrica

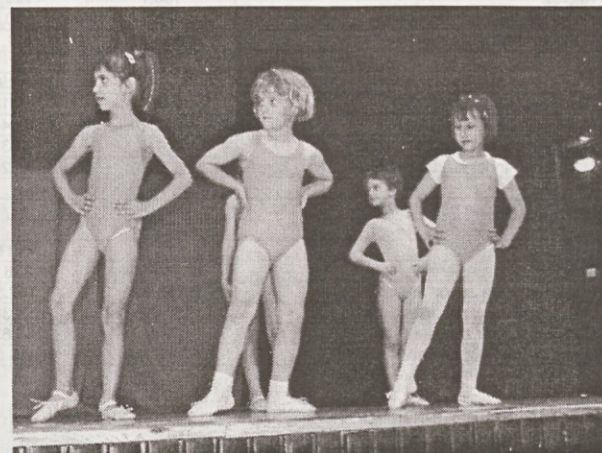
V mesecu juniju so se nastopi mladih glasbenikov, na ilirskobistriški glasbeni šoli kar vrstili. Pred zaključkom šolskega leta, so učenci in učitelji še zadnjič pokazali kaj so se letos naučili.

Mateja Kaluža

Tako je bil 10. junija, v dvorani Glasbene šole Ilirska Bistrica zaključni nastop vseh učencev, 12. junija je bil, v dvorani Doma na Vidmu zaključni nastop učencev baleta, 20. junija je bil, v dvorani Glasbene šole Ilirska Bistrica zaključni koncert violinistk Mateje Kaluže in Tanje Jolič iz razreda prof. Tine Balazs in 21. junija pa še zaključni koncert G a š p e r j a

Dolgana in Andreja Grahorja. Ko že omenjamo nastope učencev Glasbene šole ne smemo pozabiti še na junijsko gostovanje - 18. junija, na Reki pri

Baletniki so pod vodstvom mentorice Vesne Cestnik odplesali ker dve pravljici. Janko in Metka ter Urok prstana sta gledalce popeljala v pravljичni svet glavnih junakov. Vse pohvale grede tudi malčkom iz baletnih pripravnic, ki so na odru Doma na Vidmu pred publiko pogumno odplesali svoje prve plesne korake

zasebni Glasbeni šoli Aleksandre Jug Matič. Nastopili so godalni duo, kvartet saksofonov in baročni kvartet pod vodstvom Adnana Zubčevića.

Zaključni nastop učencev Glasbene šole Ilirska Bistrica

RAZSTAVA V BALADURJU

V tistih časih je bila Bistrica gotovo najbolj živahen kraj na Notranjskem. Lesna trgovina je bila v najlepšem razcvetu, delalo se je s krasnimi dobički, in lahko verjamemo starim, še živčim Bistričanom, da je bilo denarja kot peska. Bistrica je bila mali Monte Carlo.

Slovenski Narod, št. 230, leta 1904

Nostalgija po uspešnem gospodarskem razcvetu v XIX. stoletju je privedla do razstave v bistroju Baladur, ki so jo Ilirika gostinstvo v sodelovanju z Društvom za krajevno zgodovino in kulturo in Kulturno skupnostjo Ilirska Bistrica odprli v počastitev občinskega praznika. Stalno razstavo zbirke starih fotografij Bistrice in njene okolice so si zamislili kot pomnik in v premislek, kako zaustaviti negativne gospodarske in druge družbene

svetovno vojno je predstavljeno s slikami sedanje Cankarjeve ulice v tistem času, z italijansko vojsko, proslavami srbskih vojakov konec vojne in prihodom partizanskih čet in končuje s sliko proslave ob priključitvi primorske matični državi leta 1947.

Petdeseta leta prikazujejo različna srečanja državnikov, ki so se zgodila v Bistrici. Haile Selasie, Nkrumah, Ranković, Naser, Tito so bili državniki, ki smo jih tudi v Bistrici videli.

tokove in vrtni Bistrici veljavo in razcvet, kakršnega je včasih dosegala.

Razstava je podkrepjena s tekstualnim komentarjem k slikam, ki prikazujejo različna obdobja bistriškega razvoja.

Del slik je namenjen zgradbi v kateri razstava je in prikazuje vse dejavnosti, ki so v tej zgradbi bile, kot tudi prva lastnika, ki sta zgradbo v sedanjem obsegu zgradila. Poleg so slike športnega dogajanja predvsem po drugi svetovni vojni, ki predstavljajo "zlato obdobje košarke v Ilirski Bistrici v šestdesetih letih. Seveda ne more mimo prvih nogometištev ali v petdesetih letih zgrajenega odprtega bazena.

Dogajanje med prvo in drugo

Petdeseta in šestdeseta leta prikazujejo prvomajske proslave, izseljeniške piknike in spomine na mrzle in dolge zime, ko smo se Bistričani sankali tudi za pošto v centru mesta.

Z zbiranjem fotografij nadaljujemo in ko jih bomo zbrali dovolj bomo predstavili tudi začetke sokolstva, gasilstva in glasbenih skupin, ki so v Bistrici igrale, ne bomo pa izpustili tudi vizito, staro proizvodnjo in seveda gostilne. Čeprav je v preteklosti bila gostilna skoraj v vsaki hiši pa obstaja malo slik o njih. Če imate kakšno v vaših starih albumih jo bomo z veseljem sprejeli ali prekopirali. Za poslastico, vam danes prikazujemo sokolsko vrsto deklet iz leta 1907.

Jožef Šlenc

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Prostovoljno izobraževalno gibanje Univerza za tretje življenjsko obdobje je v Ilirski Bistrici dejavno od leta 1997. Pred tem datumom je delovala le „Skupina za zdravo življenje“.

Pokroviteljstvo nad širjenjem in delom univerze je bilo vseskozi zaupano gospe Mariji Šlenc Zver, direktorici Doma starejših občanov. Ustanovitvene skupščine Univerze, ki je bila 14. januarja 1997, se je udeležilo skoraj 100 članov. Vendar pa postopek registracije ni bil izveden. Kljub temu je Univerza ves čas delovala. Organizirala je razne izobraževalne tečaje. Skozi vsa leta sta potekala tečaja italijanskega jezika pod vodstvom mentorjev prof. Marije Šajn in prof. Sergeja Šlenc. Delovala je tudi skupina za zdravo življenje pod vodstvom gospe Ines Lenček. V letu 1999-2000 je bila ustanovljena nova jezikovna skupina za nemški jezik in skupina za ročna dela. V letu 2002 je začela delovati Kulturna klepetalnica, ki jo vodi gospa Zalka Šajn. Člani univerze so sodelovali tudi z drugimi univerzami. Tako je ena izmed članic sodelovala pri izdaji literarnega zbornika „Ajda zori“ Univerze „Lipa“ Domžale, kjer so bili objavljeni njeni prispevki. Ker so dosedanje delovanje Univerze v celoti financirali njeni člani, je po vseh začetnih težavah uspelo ohraniti dejavnost po skupinah in celo to širiti. Povezovanje z Univerzo Slovenije, Andragoškim društvom in drugimi institucijami, ki dajejo osnove za delo skupin, je vseskozi teklo.

Konec maja 2003, torej po šestih letih dela, se je bistriška Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica, tudi uradno zapisala med društva. Na zboru so udeleženci pregledali šestletno delo in si zadali nadaljnje cilje. Področji delovanja sta široki, to sta izobraževanje in druženje. Da bi usmeritev za bodoče delo zapisali kot željo in potrebo upokojujencev bistriške občine, bi bila karseda dobrodošla raziskovalna naloga s katero bi ugotovili zanimanja starejših ljudi za razne aktivnosti. Letošnjemu programu so dodali še tečaj računalništva. Izvoljeni so bili društveno organi. Za predsednico društva je bila izvoljena gospa Marija Šlenc Zver.

Ob gornjem sporočilu, da imamo v Ilirski Bistrici Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje, vabimo, da se včlanite in vključite v zanimive programe. Na sedežu Društva v Ilirski Bistrici, Kidričeva 15, dobite tudi podrobne informacije.

Članica društva Danica Pardo

NOVE VIDEOKASETE V KNJIŽNICI

1. Bandits = Bandita
2. The banger sisters = Lahki dekleti
3. The curse of the jade scorpion = Škorpionovo prekletstvo
4. The dish = Houstonova druga težava
5. DISNEY, Walt. Peter Pan, Return to Never land = Peter Pan, Vrnitev Petra Pana, (Walt Disney) RISANKA
6. Divine secrets of the Ya-Ya Sisterhood = Božanske skrivnosti
7. Frank McKlusky, C.I. = Frank Pokora
8. Ghost world = Svet duhov
9. Gladiator academy = Gladiatorji
10. James Bond 007, Die another day = Umri kdaj drugič
11. The man who wasn't there = Mož, ki ga ni bilo
12. OLIVER, Jamie. Naked chef = Kuhinja do nazga: Piknik na pomolu: 150 minut kuharskih trikov Jamia Oliverja
13. OLIVER, Jamie. Naked chef = Kuhinja do nazga: Popoln dan: 180 minut kuharskih trikov Jamia Oliverja
14. OLIVER, Jamie. Naked chef = Kuhinja do nazga: Poročni zvonovi: 180 minut kuharskih trikov Jamia Oliverja
15. OLIVER, Jamie. Naked chef = Kuhinja do nazga: Rock v pečici: 180 minut kuharskih trikov Jamia Oliverja
16. Reign of fire = Vladavina ognja
17. Simsala Grimm = Palček, Motovilka RISANKA
18. Sorority boys = Sestre
19. Thumbelina = Palčica: Mami, zbudi se RISANKA
20. Thumbelina = Palčica: Nevesta za žabca. RISANKA
21. Thumbelina = Palčica: Skrivnostni čarodej RISANKA
22. Treasure planet = Planet zakladov RISANKA
23. Vicky die Starke Manner = Viking Viki RISANKA
24. When good ghouls go bad = Ko se dobrim duhovom zmeša

SKROVSTVO majla

decra MONTAŽA PRODAJA

EMIL SMAJLA s.p.
Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

DECRA EKSPERT

GA

GRAFIČNI ATELJE
ALMA ZEJNULOVIČ s.p.

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40
tel.: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

Ali potrebujemo muzej?

ZAKLADI NA PODSTREŠJU

Na idejo o razstavi o feldmaršalu Borojeviću je avtor tega besedila prišel zgolj po naključju: ko je pred dvema letoma zbiral slikovno

gradivo za knjigo za nemškega naročnika, se je lotil iskanja vojaških kart iz prve svetovne vojne. V depozu NUK v Ljubljani je odkril 150 zemljevidov, ki pa so bili neznani javnosti. Pokazalo se je, da gre za kompletno štabsko kartoteko Svetozarja Borojevića, legendarnega vojskovodje, ki je uspel obraniti Sočo pred Italijani v času prve svetovne vojne. Te karte in fotografije iz tistega časa so po naključju ostali na naših tleh in so bili podlaga za razstavo, ki je pritegnila izjemno zanimanje medijev in javnosti, sprožila pa je tudi

Če bi zmagal drug koncept obrambe bi slovenske dežele in zahodna Hrvaška bili v celoti uničeni, ljudstvo pa preseljeno v notranjost. Vprašanje je, ali bi v tem primeru danes etnične meje bile tam, kjer so. Borojević je izsilil obrambo na Soči pet dni pred začetkom italijanskega napada in na našo srečo je tudi uspel.

Na razstavi me je obiskala starejša gospa, zgodovinarica, ki mi je prinesla cel seznam arhivskih zabojev, seznam dnevnikov, zapisov, pisem, ki ležijo v depozih in jih nihče ne preučuje. Torej je sivih lis v naši zgodovini kar precej. V zadnjih dvanajstih letih se je zgodilo marsikaj in to je tudi čas, da pobrišemo sive lise iz našega kolektivnega spomina. Ilirska Bistrica je nedvomno zelo zanimivo področje za proučevanje preteklosti (v Snežniku je bilo napisano kar precej

Razstava: Zamolčani feldmaršal Svetozar Borojević pl. Bojna, je bila v razstavnih dvorani NUK-a od 20. marca do 25. aprila letos

kritike, češ, zakaj Borojevića ne bi lepo pustili na miru.

Borojević je pomembna osebnost za Slovence. Soška fronta ni katerakoli fronta, saj je skorajda v celoti potekala na našem etničnem ozemlju in Borojević, ne glede na to, da je po rodu hrvaški Srb, nedvomno sodi med osebnosti, ki so izjemno pomembne za slovensko zgodovino.

Človek se upravičeno vpraša, kako to da še danes imamo v spominu Titove ofenzive, da vemo, kaj se je dogajalo na Sutjeski in Neretvi, o dvanajstih soških bitkah in o Borojeviću pa ne vemo praktično nič. Preprosto gre za "zamolčani" del zgodovine in za zamolčanega feldmaršala, nedvomno najboljšega avstro-ogrškega vojskovodjo prve svetovne vojne.

Kaj ima Borojević s Slovenci? Ko je na začetku 1915 leta postalo jasno, da je vojna z Italijo neizogibna in da se bo za Avstro-Ogrsko odprla še tretja fronta, je vrhovno poveljstvo dvojne monarhije pripravilo plan obrambe proti Italijanom na Savi in Dravi, tako da bi se z Italijani dokončno obračunali v Celovski kotlini ter nekje za Zagrebom proti Budimpešti. Borojeviću so ponudili poveljstvo nove armade, toda Borojević je to odklonil. Sprejel bi poveljstvo nad novo fronto proti Italiji, če bo obrambna črta postavljena na Soči. Ideja o soški fronti je bila izrecno njegova, tudi uspešno izpeljana obramba na Soči je potekala pod njegovim poveljstvom.

zanimivih člankov o preteklosti naših krajev zlasti o Rimljanih), tako da so razmišljanja o lokalnem muzeju v ilirsko-bistriški občini zelo smotna.

Borojević je na primer oseba, ki si zasluži lastni muzej, čeprav mu je verjetno bolj mesto na soški fronti ali v Postojni, kjer je njegova 5. armada imela svoj sedež na prostoru današnje lesarske šole. Izjemen mednarodni uspeh kobariškega muzeja je dokaz, da lahko uspe projekt v povsem zakotnem kraju, če se obiskovalcem ponudi zanimiva tema in pripravi zanimiva zgodba.

Poskušal bom samo razmišljati na glas: naše vasi še vedno imajo vrsto zanimivih eksponatov po podstrešjih, stari upokojeni obrtniki še vedno lahko prikažejo svoje večine, ki bodo jutri pozabljene in muzeju prepustijo svoja orodja. Vsak človek, ki umre, s seboj odnese tudi svoj spomin, znanje in večšine. Kakšno bogastvo so odnesli s seboj, zvemo šele takrat, ko jih več ni med nami. Etnološki muzej se torej ponuja sam po sebi. Ilirska Bistrica je vedno bila tudi vojaško mesto in v zadnjih dveh stoletjih se je tu zvrstilo kar šest vojska. Muzej o teh armadah na slovenskih tleh? Zakaj ne! Odločilne bitke Zaključnih bojev leta 1945 so se končale v naših krajih. Muzej Rupnikove linije, saj tu potekata ena ob drugi italijanska Rapallska linija ter jugoslovanska Rupnikova linija. Srednjeveški muzej na gradu Prem? Novi pristop k zgodovini našim krajem ponuja velike priložnosti na tem področju.

Miro Simčič

Rebalansi proračunov očitno postajajo redna točka sej Državnega zbora. Decembra smo sprejeli sprejembe

proračuna za leto 2003 in niti šest mesecev ni minilo, ko ponovno popravljamo proračun za leto 2003. Resno se že sprašujemo, v čem je pravzaprav smisel sprejemanja dvoletnih proračunov, če proračun niti za eno leto ne zdrži v predvidenih okvirih prihodkov in odhodkov. Proračun, ki smo ga sprejeli za leto 2004 je vreden prav toliko kot nič, saj se noben proračunski uporabnik ne more zanesti, da zneski predvidenih prihodkov in odhodkov v njegovih postavkah držijo in da jih bo tudi zares lahko realiziral. Že zdaj vemo, da bomo še pred koncem leta popravljali tudi ta proračun in zelo verjetno je, da bomo imeli naslednje leto na mizah tudi njegov rebalans. Očitno tudi proračun za leto 2003 ni izjema in so bili gospodarski kazalci, ki so podlaga za višino prihodkov kljub opozarjanjem opozicije spet previsoko postavljeni. Ti so običajno nerealno optimistično načrtovani, kar velja še posebej za letošnje razmere, ko smo doma in v svetu v recesiji. Rebalans, ki ga je predlagala vlada vključuje napovedi gospodarskih kazalcev iz pomladanske napovedi o znižani gospodarski rasti. Verjetno pa bo rast nižja tudi od zdajšnjih napovedi, še posebej, če bo država resno poskušala znižati inflacijo. Očitno je pri nas že praksa, da se vsako leto pripravljajo proračuni na podlagi pričakovane porabe in potem vlada prilagaja prihodke tem odhodkom. Kako naj si drugače razlagamo to, da vsako leto ob rebalansu ugotovljamo, da gospodarski kazalci spet niso tako visoki, kot so bili napovedani ob lanski spremembi proračuna. Vendar vlada pozablja, da je bil v pomladanski napovedi o gibanju gospodarskih kazalcev predstavljen tudi tako imenovani »pesimistični scenarij« po katerem naj bi bila gospodarska rast le 2,7 odstotka v primeru počasnejšega okrevanja evropskega gospodarstva in višanja cen nafte. Ker so te v zadnjem času spet v porastu, je ta »pesimistični scenarij« veliko bolj verjeten. Kaj bo vlada storila v tem primeru? Bomo jeseni ob ponovnih izračunih ponovno popravljali proračun, tokrat že tretjič? Vlada kot vzrok za nerealiziranje predvidenih prihodkov, krivi predvsem zmanjšanje potrošnje prebivalcev, zmanjšanje uvoza in manjšo potrošnjo države. Pravzaprav so se zmanjšali vsi napovedani kazalci gospodarskega razvoja. Načrtovana rast izvoza blaga in storitev se je znižala za 0,3 odstotka po mnenju vlade predvsem zaradi upočasnjenega oživljanja gospodarske rasti v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah. Še posebej pa bo na gospodarsko rast, predvsem v prihodnje vplivalo zmanjšanje investicij tako gospodarstva, kot tudi zasebnega sektorja. Investicije se bodo zmanjšale kar za 1,6 odstotka, kar je še posebej zaskrbljujoče. Manjša rast investicij v zasebnem

IZ POSLANSKIH KLOPI...

sektorju je prav gotovo pogojena z manjšo rastjo zaposlenosti v letu 2002, kazalci za letošnje leto pa prav tako niso vzpodbudni. Edini kazalec ki se ne spreminja, je stopnja napovedane inflacije. In zdi se, da je cilju ohranitve inflacije v predvideni meji podrejeno celotno delovanje države. Sprejet je načrt določanja nadzorovanih cen, vlada preprečuje dvig cene naftnih derivatov z nižanjem trošarin in kar je

Mala dvorana

najpomembnejše, vlada pripravlja nove mehanizme usklajevanja plač in socialnih prejemkov. To je po svoje logično, če hoče doseči zastavljeni cilj, saj plače in obresti predstavljajo velik delež proračuna, ker si je vlada z večanjem plač v javnem sektorju kupovala socialni mir. Dogodki zadnjih nekaj mesecev kar kličejo po bolj omejevalni javnofinančni politiki, saj je dejstvo, da dohodkov, kot si jih obeta vlada ne gre pričakovati. Predvsem v primeru večjega povečanja cen nafte, ki jih vlada ne bo mogla več korigirati z nižanjem trošarin. In s tem je ogrožen tudi prvi cilj vlade o nizki inflaciji. Vlada se je lani ob predstavitvi proračuna za leto 2003 hvalila z visokimi indeksi na področju izobraževanja, socialne politike, štipendij itd. Vendar lahko ob rebalansu vidimo, da je takrat držala figo v žepu, saj se zdaj zmanjšujejo sredstva namenjena izgradnji dijaških domov, sredstva namenjena štipendijam za pedagoške poklice, mladinskim centrom in mladinskim prenočiščem. Ker so to prioritete SMS, smo zato pri predlogu rebalansa proračuna vložili amandmaje. Poslanci Stranke mladih Slovenije se sprašujemo, kakšen je ta koncept, ki ga je pripravila vlada na področju izobraževanja, če univerze razmišljajo o postopni uvedbi šolnin za redni študij? Opozarjamo, da je na teh področjih omejevanje izdatkov škodljivo in nepotrebno. Pri rebalansih bi pričakovali, da se vlada odpove zgrešenim naložbam in neracionalnim porabam, a se žal v nobenem od zdaj že množice rebalansov, vlada ni odpovedala denimo nakupu famoznega letala. Država očitno troši več kot ima in takšni proračuni in njihovi rebalansi bodo bodočim, mladim generacijam pustili preveliko breme.

Zgodba o zakonu o vojnih grobiščih, tem nedvomno pomembnem zakonu, a kljub temu ne

tako pomembnem, da bi bilo treba zapravljati toliko let, Sloveniji ni v čast! V SMS to obžalujemo, čeprav spoštujemo in pozdravljamo namero, da bi bil ta zakon sprejet s konsenzom. A nekje so meje. Očitno je, da imamo dve strani in da kompromisa med tema stranema ni videti, niti ne pričakovati. Hkrati se mrtve zlorablja za dnevopolitične namene. Za SMS je stvar jasna. Predlog zakona, predlagan s strani štirih koalicijskih

strank, podpiramo, menimo, da je primeren. SLS je odigrala vlogo advokata in uteži desnih političnih pogledov, tako da je predlog dejansko kompromisni predlog. Sploh je ideologija in delitev levo-desno problematična. V SMS smo zavezani ideološki neobremenjenosti, še posebej, če ideologija izhaja iz zgodovine, ne pa iz sedanje ekonomske in socialne politike. Čas je, da zgodbo o vojnih grobiščih zaključimo, pozabimo na vse ideološke in vrednostne sodbe ter gremo jasno naprej. Po več kot petdesetih letih je že čas, da sprejmemo zgodovino tako kot je in začnemo gledati v prihodnost. Prepričan sem, da državljani v veliki večini podpirajo rešitev kot jo predlaga zakon in si želijo temne plati čimprej pozabiti. Da so za nekatere povojni dogodki revolucionarno nasilje, drži, absolutno pa drži tudi, da so med vojno nekateri padli na strani tujih sil, pa tega ne pišemo na spomenikih. S tem zakonom bomo dokončno, celovito in nediskriminatorno uredili vprašanje vojnih grobišč, tako partizanov kot žrtev povojnih pobojev. S sprejetjem omenjenega zakona želimo v Stranki mladih Slovenije zaključiti dvajsetletno razpravljanje in nasprotovanje, ter ohraniti spoštljiv odnos do mrtvih, da jih bomo lahko še dostojno pokopali. Omenjeno problematiko je potrebno rešiti, da bomo v Sloveniji lahko končali z izrabljanjem tragičnih zgodovinskih dejstev za dnevopolitično nabiranje strankarskih točk ter tako preprečili vnovične delitve oziroma povečevanje nestrpnosti naših državljanov. Zgodovinski dogodki, ki jih obravnava ta zakon, ne smejo povzročati razdora, ampak morajo biti opomin, katerih napak se v prihodnosti ne sme ponavljati.

Igor Štemberger

Razvojni center objavlja

RAZVOJNI CENTER ILIRSKA BISTRICA NA 10. JUBILEJNEM MEDNARODNEM OBRTNO PODJETNIŠKEM SEJMU

Od 29. maja do 1. junija letos smo se skupaj s partnerji predstavili na Primorskem sejmu v Kopru. Na sejmu je sodelovalo blizu sto razstavljalcev iz Slovenije in tujine.

Razvojni center je povabil k sodelovanju širok krog potencialnih udeležencev iz cele občine. Na sejmu so se predstavili kmetje, podjetniki, potencialne podjetnice, društva in drugi:

- Kmetija Kozlek Ilirska Bistrica
- Čebelarstvo Boštjančič Harije
- Kmetija Grahor Smrje
- Vrbopletarstvo, Jože Boštjančič, Brce
- Kmetija Bubnič Pregarje
- Turistično društvo Ilirska Bistrica

dejavnost.

Poleg omenjenih razstavljalcev, smo obiskovalcem ponudili ves promocijski material, ki ga trenutno premoremo v občini.

Z lično izdelanimi kaširanimi fotografijami, večjega formata, smo predstavili naravno in kulturno dediščino najbolj zanimivih turističnih točk pri nas.

S prospekti in zloženkami so sodelovali skoraj vsi gostinci, ponudili smo tudi pripravljene publikacije, ki predstavljata kmetijstvo v naši občini.

S posebej pripravljenim gradivom smo najavili prireditev Sadovi dežele pod Snežnikom (Kmetijska tržnica), ki bo v Ilirski Bistrici v drugi polovici

- Prevozi in domača obrt Srečko Sanabor, s.p. Harije
- Grafična delavnica BOR Ilirska Bistrica
- Mašnica, Milojka Primc s.p., Il. Bistrica
- Kulturno društvo Podgrad, sekcija Škoromati
- VDC Il.Bistrica
- Pušlc, Marta Cesar, Koseze
- Unikatni izdelki, Mojca Vrh, Il. Bistrica

Nekateri izmed udeležencev so na sejmu tudi osebno predstavili svojo

septembra letos.

Udeležba na sejmu je zadovoljila naša pričakovanja, še posebej prijetno pa je bilo, ker so bili naši sosedje iz Slovaške, ki so svojo predstavitev popestrili z bogatim kulturno zabavnim programom.

Pričakujemo, da se bomo sejma udeležili tudi v letu 2004, ker je Obala s svojim zaledjem zanimiva tako na širšem gospodarskem kot turističnem področju.

Pripravila: Jožica Vidmar

Suma inženiring d.o.o.
 PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
 IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
 tel.: +386(0)5/71-10-244

OIC Trnovo
 Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
 tel./fax: 05/71-10-242

POSLANSKA PISARNA

Poslanska pisarna na sedežu občine Ilirska Bistrica je odprta vsak 1.ponedeljek v mesecu Igor Štemberger (SMS) in vsak 3.ponedeljek v mesecu Vojko Čeligoj (DeSUS), med 15. in 17. uro. V kolikor je poslanec zadržan je poslanska pisarna odprta naslednji ponedeljek.

Oba poslanca imata poslansko pisarno tudi v Postojni v prostorih Krajevne skupnosti Postojna na Jamski cesti, vsak 1. ponedeljek v mesecu, med 17. in 19. uro, poslanec dr. Aleksander Merlo (LDS) pa isti dan v nadaljevanju.

MATEJA KALUŽA, TANJA JOLIČ IN GAŠPER DOLGAN USPEŠNI GLASBENIKI

Ob koncu letošnjega šolskega leta so uspešno opravili sprejemne izpite na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani učenci glasbene šole Ilirska Bistrica Mateja Kaluža, Tanja Jolič in Gašper Dolgan. Zato je čas pred počitnicami, pravi čas za kratek pogovor z njimi.

MATEJA KALUŽA

Je rojena 8. marca 1988, učenka 8.a razreda OŠ Dragotina Ketteja, glasbeno šolo obiskuje že 8 let, igra violino pri prof. Tini Balazs.

1. Kako to, da si se odločila ravno za violino?

Splet okoliščin. Staršem sem izrazila željo, da bi obiskovala glasbeno šolo. Ker sem imela dober glasbeni in ritmični posluš, so mi učitelji na sprejemu predlagali violino. Jaz sem si bolj želela igrati flavto ali klavir, ampak ko sem zagledala malo violino sem se takoj zaljubila vanjo in postala je del mene.

2. Kateri so tvoji vzorniki?

Kakšnih posebnih vzornikov nimam. Vse skozi sem zelo občudovala svojo mentorico Tino Balazs, njeno delavnost in vztrajnost, in pa Lauro Zafred. Vedno sem si želela iti po njenih stopinjah. No, ko sem igrala še v orkestru YEM, sem občudovala vse tiste punce ki so bile starejše od mene. Seveda pa zelo rada poslušam Vanesso Mae.

3. S čim se še ukvarjaš v svojem prostem času.

Velikokrat je moj prosti čas violina in ne morem si predstavljati, kako je, če nebi vadila. Se pa najde čas tudi za druge stvari: zelo rada se ukvarjam s športom, predvsem s košarko in

tekoma. Rada berem, si ogledam kakšen dober film, obiskujem veliko šolskih dejavnosti, udeležujem se šolskih tekmovanj. Rada tudi rišem, vendar pa svoj prosti čas najraje preživim v krogu prijateljev.

4. Ali imaš poleg glasbe, še kakšno veliko ljubezen?

Pst, o tem pa kdaj drugič. (smeh)

5. Si zadovoljena z uspehom, ki si ga dosegla in kaj si želiš v prihodnje?

Ja, s svojim uspehom sem zadovoljna, predvsem, ker si nikoli ne postavljam visokih ciljev. Od sebe pričakujem, da pokažem to, kar

zmorem. Čeprav to ni vedno lahko, sploh ko je prisotna trema. Mislim pa, da brez podpore staršev ne bi dosegla vsega tega, zato sem jim za vso pomoč zelo hvaležna. Želja za v prihodnje: želim si, da bi bila dobra tako v šoli, kot pri violini. V štirih letih si bom vzela čas, da razmislim, kaj bi res rada počela v življenju, kajti sedaj imam kar veliko želja, pa ne vem točno, katera bo prevladala.

6. Kako nameravaš preživeti, kakor nekateri pravijo, zadnje brezskrbne počitnice?

Mislim, da so lahko vsake počitnice brezskrbne. Le celo leto je treba delati, pa je. Čisto brezskrbne pa ne bodo. Vsak dan bom malo vadila, ker brez tega pač ne gre. Šla bom na morje, veliko bom kolesarila, malo pomagala doma, včasih kaj dobrega skuhalo. No, pa tudi ven bo treba kaj iti, na kakšen žur, kajne!

TANJA JOLIČ

Rojena 26. oktobra 1988 leta, je učenka 8. razreda OŠ Podgora,

Kuteževo. Glasbeno šolo obiskuje že 7 let, igra violino pri prof. Tini Balazs.

1. Kako to, da si se odločila ravno za violino?

Najprej sem tri leta igrala blok flavto, nato sem končala še 5 razredov flavte. Ko sem v 3. razredu osnovne šole bila na koncertu, kjer je igral tudi ansambel violin sem se zelo navdušila nad skladbo, ki so jo igrali in sem si zaželela, da bi tudi sama igrala violino. Tako sem naslednje leto tudi začela s poukom violine.

2. Kateri so tvoji vzorniki?

Hmmm, nimam kakšnih posebnih in znanih vzornikov. Predvsem je tukaj moja profesorica violine Tina, pa mogoče malo tudi Mateja Kaluža, ki prav tako igra violino. Od znanih violinistov mi je zelo všeč Vanessa Mae, ampak ne morem reči, da je moja vzornica.

3. S čim se še ukvarjaš v svojem prostem času.

Zanima me veliko stvari. Rada rišem, berem, če je čas grem včasih irc-at, peljem svojo psičko na sprehod itd. Predvsem pa veliko poslušam glasbo, kakršnokoli, samo narodno zabavne ne.

4. Ali imaš poleg glasbe, še kakšno veliko ljubezen?

Ja, imam. Branje. Ponavadi, ko knjigo primem v roke, je ne izpustim, dokler je do konca ne preberem.

5. Si zadovoljena z uspehom, ki si ga dosegla in kaj si želiš v prihodnje?

Sem zadovoljna, ker je v to bilo vloženo res veliko mojega truda, truda moje profesorice pa tudi ravnatelj, ki naju je z Matejo pripravljala na sprejemne izpite iz teorije. Že srebrno priznanje, ki sem ga letos dosegla na regijskem tekmovanju mladih glasbenikov primorske mi veliko pomeni, saj sem se tekmovanja udeležila prvič. V prihodnje pa si želim ostati v glasbi, uspešno končati

glasbeno gimnazijo in se vpisati naprej na akademijo za glasbo. Kaj še bo, pa bomo videli čez nekaj let.

6. Kako nameravaš preživeti, kakor nekateri pravijo, zadnje brezskrbne počitnice?

Kako brezskrbne še bodo, bomo videli. Nekaj časa mislim preživeti na morju, taborjenju, kar bo ostalo prostega časa pa izkoristiti za vadenje. Udeležila se bom tudi poletne glasbene šole, tako da bom septembra v dobi formi.

GAŠPER DOLGAN

Rojen je 28. junija 1988, je učenec 8.b razreda OŠ D. Ketteja. Glasbeno šolo obiskuje že 7 let. Igra flavto pri prof. Adnanu Zubčeviću.

1. Nekakšen stereotip je, da fantje igrajo bobne ali kitaro, ti pa si se odločil za flavto. Zakaj?

V tem, da fantje ponavadi igrajo bobne in kitaro, se ne bi strinja z vami, saj, če pogledamo znane flautiste, je več moških, kot žensk, sicer pa sem tudi sam začel s kitaro.

2. Kateri so tvoji vzorniki?

Nekih velikih vzornikov nimam, sta mi pa všeč flautista Irena

Grafenauer in Emmanuel Pahud.

3. S čim se še ukvarjaš v svojem prostem času.

Takrat predvsem lenarim in »počivam« ali pa pogledam kakšen dober film ter uživam ob poslušanju dobre glasbe in ob branju knjig.

4. Ali imaš poleg glasbe, še kakšno veliko ljubezen?

Imam, pa je ne izdam.

5. Si zadovoljen z uspehom, ki si ga dosegel in kaj si želiš v prihodnje?

Vsekakor sem z uspehom zadovoljen in sem ponosen nanj. V prihodnje pa si predvsem želim uspešno končati šolanje, potem pa bo prišlo na vrsto še vse ostalo.

6. Kako nameravaš preživeti, kakor nekateri pravijo, zadnje brezskrbne počitnice?

Privoščil si bom dvajset dni na morju, drugače pa bom vadil in pilil

določene stvari, ki jih bom potreboval jeseni v šoli.

Učencem čestitam za uspešno opravljene sprejemne izpite in jim želimo uspešno glasbeno pot.

Fotografije so z gostovanja na madžarskem

OBIŠČITE NAS

Naša hiša se nahaja v Oriju - 18 km od Splita, proti jugo-vzhodu. Od morja je oddaljena 200 m. Mir, tišina, zelenje, čist zrak, milo podnebje, prekrasen pogled na morje in otoke. Skratka nekaj, kar bo impresioniralo vsakega obiskovalca.

Oddajamo dva apartmaja. Vsak ima približno 100 m². Prvi ima tri sobe (6 postelj), kopalnico, WC, kuhinjo in teraso. Drugi ima štiri sobe (8 postelj), dve kopalnici, kuhinjo in teraso.

Informacije na telefon: 00385 21 734 138 ali na e-mail:

leana.vavzik@st.hinet.hr

Dobrodošli!!!

VELIKA IZBIRA UGODNE CENE

OMV ISTRABENZ
MATKO VINCENC s.p.

Snežnik

Za vse ostale informacije pokličite ali pridite na Uredništvo - Bazoviška 40, 6205 Ilirska Bistrica; tel.: 05/71-00-320, fax: 05/714-11-24

CENA OGLASOV JE:

5,1 x 7,6 cm	-	5.700,00 SIT
10,7 x 7,6 cm	-	11.250,00 SIT
1/4 STRANI	-	22.500,00 SIT
1/2 STRANI	-	45.000,00 SIT
CELA STRAN	-	90.000,00 SIT

V ceno ni vključen 20% DDV.

Cena oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.

Za večkratno oglaševanje imate 10% popust.

Besedilo in logotip za oglas dostavite do 20-tega v mesecu v uredništvo Snežnika - lahko tudi po pošti ali po elektronski pošti: sneznik@siol.com

Ostrožno brdo je razpotegnjena, obcestna vas na severnem robu Brkinov in leži na vrhu ozkega slemena (n. m. v. 632 m). Cesta v vas se od glavne ceste Pivka- Ilirska Bistrica odcepi v Ribnici, pri Ambrožiču ob reki Reki pa zavije strmo navzgor. Naselje obsega zgornji in spodnji del (zгурanci in zdulanci). K naselju spadata še dva zaselka: štiri samotne kmetije v dolini potoka Suhorce-Šmagurjevi in dve osamelih kmetiji na njenem severnem pobočju - Krnevčevi.

Tik za vasjo je najvišja točka slemena Vrhek, s katerega je obsežen razgled. Proti severu sleme sega do doline Reke (Velka voda), na vzhodni strani se spušča v Brški žleb, na zahodu in jugu pa do potoka Suhorce.

Drobc in utrinki iz preteklosti

Daljna preteklost Ostrožnega Brda ni znana. Brkinsko področje je bilo dokaj gosto poseljeno že v prvem selitvenem obdobju Slovanov konec 6. in v začetku 7. stoletja. To območje je bilo kultivirano že pred prihodom Slovanov, zaradi z vodo bogatih tal peščenjaka in laporja. Naravne danosti so ugodno vplivale na razvoj poljedelstva in živinoreje. Konec 8. stol. je ta prostor prišel v okvir frankovske države, nato pa je bilo podrejeno oglejskim partiarhom, goriškim in devinskim grofom. V drugi polovici 15. stol. so si to področje pridobili Habsburžani in tu vladali do konca prve svetovne vojne.

Prva omemba vasi Ostrožno Brdo je najverjetneje v urbarju gradu Švarcenek (danes Podvrčnek pod Artvižami v Brkinih) iz okoli leta 1400. V virih se naselje omenja kot: Ostroschno Berdo in Ostroschnoberdo, Ostroschenwerdu v letu 1823. Izvor besede »ostrožno« lahko razlagamo na več načinov:

- ostroga - priprava na jahalnih škornjih za spodbujanje konja
- ostrožen - kolesce pri ostrogi,
- ostrog - vojaški tabor; utrjeno, branjeno naselje,
- ostrožnik - cvetica Delphinium,
- ostrožnica - robida, trnov grm

Na Ostrožnem Brdu je bilo leta 1400 obdelanih 13 kmetij. Zanimiva so naslednja imena tedanjih kmetov: Marin, Marinetz, Tometz, Dessina, Linhart, Pernhart, Gellen. Do leta 1412 se je število kmetij zmanjšalo, določen del zemlje je ostal pust, neobdelan. Iz urbarijalnih dajatev iz leta 1412 lahko razberemo tedaj prevladujoče rastline in živali: pšenica, oves, lan, prašiči, ovce, piščanci.

Število kmetij se je zmanjšalo zaradi gospodarske krize, nekoliko kasneje pa zaradi avstrijsko - beneške vojne (1508- 1516), turških vpadov in kužnih boleznih. Turki so v Brkine vpadali pogosto, predvsem v drugi polovici 15. stoletja.

Leta 1498 so popolnoma uničili sosednjo vas Prelož. Še danes na to obdobje spominjajo nekatera ledinska imena: Straža, Turni kraji, Turna brda.

Po koncu kriznega obdobja so v 17. stoletju (1630- 1670) v več brkinskih vaseh gradili nove cerkve, ker so bile starejše uničene (Janežovo Brdo 1647, Suhorje 1654). Najverjetneje sodi v ta čas tudi

Pogled na vas (Slovenija- pokrajine in ljudje, Mladinska knjiga, 1998, str. 250)

nastanek cerkve sv. Kancijana (narečno sviati Kuocjen) na Ostrožnem Brdu. Cerkevica je bila sezidana na travniku izven vasi, oddaljena približno 20 minut hoje. Tam je še danes vidno mesto na katerem je stala. Po pripovedovanju starejših vaščanov naj bi bila to romarska cerkev, ob njej pa tudi pokopališče. Ledinski imeni (Cerkveni vrt, Cerkvije) kažeta na to, da je bila zemlja ob cerkvi v cerkveni lasti. Leta 1782 so v vasi zgradili novo

Zgodba o postavitvi kapelice: »Kapelca je bla Šinkuocava kapelca. Ranik Šinkuoc je šeu z Omerke les in je blu hudu neurjehidu nevarnu in u tismi obupi se je zeoblubiu, de buo dau neredit kapelco, če buo uoustou žiu. Je bla taku: an pjan in puotli še ta drugi pjan in so ble table nuotri in zdej še pred uojsko so bla železna vratca zduolej in zguorej je bla šauba. In tu je prepalu u uojskinem cajti. Lde so kda vrgli nuotri kašn dinarčintežim. Kapelca je sizidana in je zmiram stala ne ismi mesti.«

cerkev posvečeno sv. Antonu Padovanskemu. Ta cerkev ima obokan vhod- klanjico, nad vhodnimi vrati pa je preklada z napisom v latinščini in letnico 1655, kar daje slutiti, da so ta kamen prenesli od cerkve sv. Kancijana in ga vzdali v novo cerkev.

V cerkvi sta posebej zanimiva kropilnika. Levi kropilnik je iz nenavadnega temno sivega apnenca, na dnu školjkastega bazena za blagoslovljeno vodo ima sklesano simbolno znamenje v obliki treh rib, ki se križajo med sabo in oblikujejo sestavljen trikotnik. Kropilnik je zanimiv tudi zaradi noge v obliki trebušastega stebrička, ima pa tudi geometrijsko in rastlinsko okrasje. Desni kropilnik je iz sivega apnenca. Na dnu bazena ima reliefno sklesano posebno oblikovan napis: HIS, pod njim pa srce s tremi žebli.

Gospodarsko socialne razmere so se v Brkinih izboljšale v začetku 19. stoletja, ko je Trst postal pomembnejše avstrijsko mesto. To je ugodno vplivalo na njegovo naravno zaledje. Prebivalstvo brkinskih vasi je začelo hitro naraščati. Po podatkih za leto 1900 je bilo v vasi 61 hišnih števil, 404 prebivalci, 212 moških in 192 žensk. Prebivalci brkinskih vasi so s Tržičani navezali trgovske stike. V Trst so v 19. in v prvi polovici 20. stoletja vozili in prodajali seno (Seneni trg), oglje, drva, krompir, sadje, faše (butare iz drobno nasekljanih leskovih šib, ki so jih uporabljali za razsvetljavo). Ženske so v jerbasih nosile jajca, maslo, zelenjavo, sadje. Posebej za Tržičane so na češpah pustili najlepše sadeže in jih za Vse svete (1. november) kot poslatico odnesli v Trst. V Trstu so naši ljudje dobili zaposlitev, iz Trsta pa je v Brkine prihajal skromen

Cerkev sv. Kancijana

zaslužek, način oblačenja- moda, pohištvo, znanje, pa tudi vpliv italijanskega jezika in kulture.

Josip Mal v Zgodovini slovenskega naroda navaja, da je še v sredini 19. stoletja (1855) na Kranjskem razsajala kolera: » na Kranjsko je prišla kolera tega leta po

slabe prometne povezave- vse to je vplivalo na velik val izseljevanja. Veliko število ljudi je v Ameriko odšlo že pred prvo svetovno vojno, izseljevanje pa se je nadaljevalo tudi po prvi in drugi svetovni vojni.

Med prvo svetovno vojno je bilo v vasi čutiti veliko pomanjkanje, ob koncu vojne pa je veliko ljudi umrlo

Stavba nekdanje šole

vojnikov iz Italije...V Suhorju in na Ostrožnem brdu je v eni noči umrlo okrog 150 ljudi. Bolezen je nastopala silno ostro in hitro, poprej zdrava vas je imela naenkrat po sedem do deset mrličev.«

V osemdesetih letih 19. stoletja je bila v vasi zgrajena osnovna šola. Šolo so nekaj časa obiskovali tudi otroci iz Prelož, ker je bila zgrajena za obe vasi. Delovala je vse do leta 1977.

Proti koncu 19. stoletja je tudi Brkine zajela socialna kriza. Majhne, razdrobljene kmetije, velike družine,

Osrednji vaški spomenik

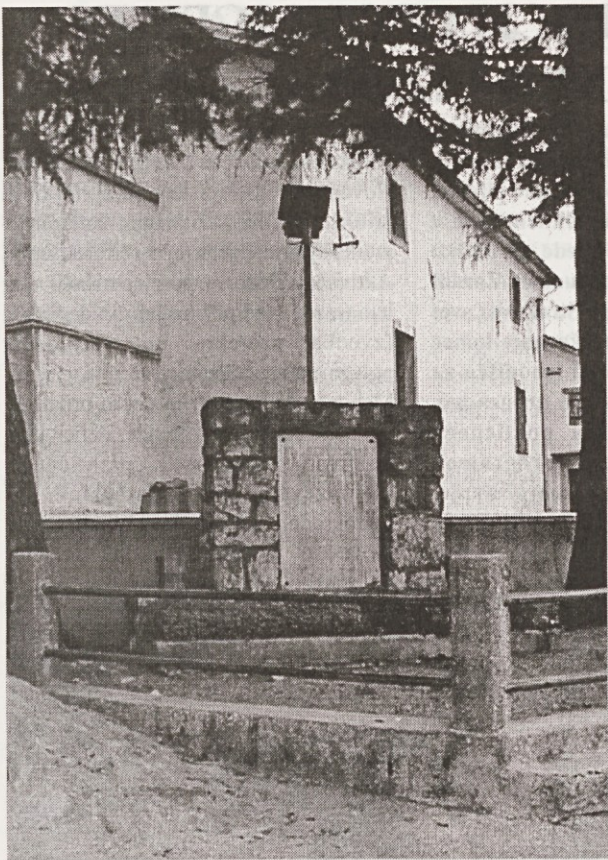
zaradi španske gripe- španjole. Število moških se je zmanjšalo, ker so se vojskovali in mnogi padli v avstro-ogrske vojske na različnih bojiščih.

Ostrožno Brdo so Italijani zasedli leta 1918. Nadzor nad vasjo je izvajala italijanska vojska, ki je bila nastanjena pri Ambrožiču. Leta 1942 pa so se italijanski vojaki- alpinci preselili v vas in tu imeli svojo postojanko.

Vaščani so se italijanski okupaciji zelo zgodaj uprli. Maks Zadnik navaja » Prvo nedeljo septembra leta 1919 so vaščani Ostrožnega brda s kamenjem, koli in tudi s puškami pregnali iz vasi cel vod okupatorskih vojakov. Uprli so se možje, žene in tudi otroci. Zaradi tega so dale italijanske oblasti njihovi vasi ime Monteforte del Timavo.«

Do 1923 je v vasi delovala slovenska šola. V tem času sta učili dve učiteljici: Polda Česnik (por. Završnik) doma iz Hrastja pri Pivki, ki je še poučevala v slovenščini in Antonieta Kobal iz Trsta, ki je že poučevala v italijanskem jeziku. Verouk je posebej poučeval duhovnik Anton Piščanec- oficir bivše avstro-ogrske vojske. Leta 1923 je bil z Gentilijevo šolsko reformo uveden italijanski učni jezik, kar pomeni, da je ves pouk potekal samo v italijanskem jeziku. Poitalijančili so tudi vsa imena in priimke vaščanov.

Upor proti fašistom se je

Na spomeniku piše: »4.6.1942 je legendarna partizanska skupina upornih Brkinov v sestavi Karla Masla – Draga, Ivana Brozina – Slovana in Antona Primca izvedla oboroženo akcijo. Plamen upora se je od tod razširil po vsej Primorski.«

Vhod v cerkev

AD: HONOREM · S · CHANCIANI · SVB · AD · R^{DO} · DNO:
IOANNE · RA^MPELIO · PARACHO · COSSANAE · 1655 ·

Prevod B. Premrla: (Postavljeno) Na čast sv. Kocijanu v času prečastitega gospoda Janeza Rampelija, župnika v Košani, (leta) 1655

nadaljeval tudi med drugo svetovno vojno. V spomin na te dogodke so danes v vasi in v bližini vasi štiri spominska obeležja:

- pri Ambrožiču: v spomin na spopad z italijanskimi karabinjerji aprila 1942

- na stavbi osnovne šole: v spomin na uboj treh vaščanov iz Suhorja in dveh iz Ostrožnega Brda

- osrednji spomenik za žrtve padle med NOB (borci NOV, talci, taboriščniki)

- spomenik v Borštu posvečen partizanski bolnici Zalesje

Partizanska bolnica Zalesje je v Brkinih nepretrgoma delovala od 15.11. 1943 do 17. 1. 1945. V njej se je zdravilo okoli 220 ranjencev in bolnikov. Najprej je bila bolnica postavljena v Padežu, marca 1944 pa so jo prestavili v Boršt, severovzhodno od Šmagurjeve kmetije. Zgradili so bolniške barake z 20 ležišči, prostor za zdravnika, skladišče za zdravila in opremo. Posebej pa so zgradili skrivališča z 12 ležišči, operacijsko sobo in kuhinjo. Izgradnjo bolnice, kasneje pa oskrbo za bolnike in osebje so prevzeli vaščani Ostrožnega Brda. Konec leta 1944 in v začetku 1945 so bile pogoste sovražnikove ofenzive, zato se je bolnica morala stalno umikati in seliti. 17. 1. 1945 je bila bolnica ukinjena in priključena bolnišnici pod Snežnikom.

In sedanost

Zaradi velikih družbeno - gospodarskih sprememb po drugi svetovni vojni se je življenje v vasi zelo spremenilo. Ljudje so se odseljevali v mesta, se zaposlovali v industrijskih središčih. Veliko mladih je po končani vojni zbežalo tudi na zahod, od tam pa so odšli v Kanado, Avstralijo, ZDA. Zaradi pomanjkanja delovne sile in ostarelosti prebivalstva je kmetijstvo kot glavna dejavnost za preživljanje začelo propadati.

Spodaj navedeni podatki dokazujejo zmanjševanje števila prebivalstva:

leto 1869- 368 prebivalcev

leto 1880- 413

leto 1890- 433

leto 1900- 404

leto 1910- 345

leto 1931- 294

leto 1948- 262

leto 1953- 256

leto 1961- 211

leto 1966- 182

leto 1971- 167

leta 1981- 140

leto 1991- 113

Če danes v našo vas zaide obiskovalec, si lahko ogleda nekaj zanimivosti:

- cerkev sv. Antona Padovanskega, ki goduje 13. junija, prvo naslednjo nedeljo imamo v vasi shod

- ob cerkvi stoji javor častiljive starosti

- šolska stavba z dvema lipama pred njo

- kamniti križ iz leta 1887 na začetku vasi, ki ga je dal postaviti Jakob Kovačič. Križ je sestavljen iz štirih delov. Stoji na masivnem podstavku, zelo grobo obdelanemu kamnu. Na spodnjem delu visokega stebra sta vklesani začetnici J. K. Sestavni del križa je tudi kapitel z letnico 1887 in gornji križ ali razpelo v obliki deteljice z vklesanim napisom INRI in Kristusovo podobo na križu.

- zgornja in spodnja kaluža (kal) za napajanje živine

- v okolici vasi je veliko izvirov vode (približno 17): Perilo- obokan zbirnik vode pod vasjo, Stidenc, Močila, Ješeuca, Brški žleb, Kazomar, Podmeja, Btač v Dulih...

- kalonje - obokani vhodi na dvorišča iz klesanega kamna najpogosteje z lesenimi vrati, nekatere so imele le kamnit okvir, nekoč je bilo v vasi približno 22 takih vhodov,

nekatero domačije pa so imele celo 2 kalonji

- kulturne terase (njive na Plešu, v Škrinjah, na Zalatk, Brje, Ravne njive)

Vaška perila

- zapuščena kapelica na poti proti Suhorju, ki jo je zaradi zaobljube postavil vaščan

Obdobje nazadovanja in odmaknjenosti vasi od sveta se je zaustavilo z asfaltiranjem ceste (1981), izgradnjo vodovoda, kanalizacije in napeljavo telefona, odvozom komunalnih odpadkov. Spremenil se je izgled vasi. Vse domačije so obnovljene in urejene. Življenjski pogoji so se zelo izboljšali. Vas ne daje več vtisa zapuščenosti. Obnovljena je cerkev, urejeno pokopališče z novim zidom. Vzdrževane so vse poljske poti in lokalne ceste na Suhorje, Prelože in do Šmagurjevih. V šolski stavbi, ki je vzdrževana za potrebe krajevne skupnosti, deluje tudi trgovina.

Kmetijstvo že dolgo ni več glavna dejavnost. Obdelovalne površine zaraščajo. Izgublja se značilen terasasti izgled polj in travnikov.

Spomenik bolnici Zalesje

Izginja kulturna in naravna dediščina (zidovi, terase, jute, nekoč urejeni izviri potokov, steze, pečine za sušenje češp, kali, korita za napajanje živine, kolovozi, žive meje, ograje in vrata na parcele), ki so jo stoletja s trudom ustvarjali naši predniki. Vas je bila v preteklosti znana po velikem številu goveje živine, danes pa gojijo mogoče še 20 glav živine. Nekateri se v zadnjih letih ukvarjajo z rejo ovac, kar jim otežujejo medvedi. Prisotnost medvedov v bližini vasi ni prijetna le za rejce ovac, ampak prinaša strah in nevarnost za vse vaščane.

Nekoč je bila vas znana po sadjarstvu. Gojili so različne vrste sadja: zelo veliko vrst jabolk (najbolj znana goriška sevka), češpe (kuhali so znano brkinsko slivovko), hruške, breskve, grozdje. Veliko sadnega drevja je propadlo zaradi starosti in žleda (1980). Ker se vse manj kosi in pase, izginjajo travniški sadovnjaki, ki so tudi značilni za Brkine. Nekaj posameznikov se ukvarja z intenzivnim sadjarstvom. Gojijo sodobne sorte jabolk.

Večina prebivalcev se dnevno vozi na delo v Pivko, Neverke, Sežano in Ilirsko Bistrico. V občinsko središče se z avtobusom vozijo tudi otroci v osnovno šolo. Zaradi opisanih razmer

Križ na razpotju

Eden redkih obokanih vhodov na dvorišče

in nejasne perspektive, se mladi, ki končujejo šolanje, ne vračajo domov.

Napredovanje vasi nakazujejo programi za razvoj podeželja. Nove možnosti razvoja bodo pritegnile vaščane k sodelovanju v dejavnostih, ki bi bile primerne za našo vas.

Morda bodo razvoj in optimizem prinašale tudi nove dejavnosti, ki so povezane z naravnimi lepotami in neokrnjenim okoljem: sprehodi, pohodništvo, kolesarjenje ...

Viri in literatura:

1. Krajevni leksikon Slovenije, I. knjiga, DZS, Ljubljana 1968

2. Krajevni leksikon Slovenije, DZS, Ljubljana 1995

3. Slovenski pravopis, Založba ZRC, Ljubljana 2001

4. Marko Snoj: Slovenski etimološki slovar, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1997

5. Josip Mal: Zgodovina slovenskega naroda, II del, Mohorjeva družba, Celje, 1993

6. Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, DZS, Ljubljana, 1970

7. Bistriški zapisi, št. 1, Ilirska Bistrica, 1980

8. NOB NOO Brkini 74, Tridesetletnica volitev v NOO na južnem Primorskem

9. Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v SR Sloveniji 31. 3. 1981, Ljubljana, Zavod SR Slovenije za statistiko

10. Primorske novice, julij-avgust 1981, Maks Zadnik: Uporni Ostrožani

11. Božo Premrl, Ljubljana, Terenski zvezek 79, ustni vir

12. Antonija Trebec, Ostrožno Brdo, ustni vir

13. Slovenija- pokrajine in ljudje, Mladinska knjiga, 1998

14. Slovar slovenskega knjižnega jezika, DZS, 1996

15. Pozdravi iz slovenskih krajev, Mladinska knjiga, 1987

Nada Trebec

XX. ŠPORTNE IGRE OBRTNIKOV IN DELAVCEV

Znano je, da so obrtniki ustvarjalni in marljivi delavci. Rednega urnika in počitka ne poznajo. Prav zato je nujno, da se včasih pomerijo tudi na športnem igrišču, v športnih disciplinah, ne samo kot poslovneži na tržišču izdelkov in storitev. In prav ta cilj že ves čas zasleduje vsakoletne športne igre obrtnikov in delavcev Primorske in Notranjske regije.

Organizatorica letošnjih jubilejnih dvajsetih športnih iger je bila Območna obrtna zbornica Piran. Vabilu k sodelovanju so se odzvale: območna obrtna zbornica Ajdovščina, Cerknica, Idrija, Izola, Koper, Logatec, Nova Gorica, Piran, Postojna, Sežana, Tolmin, Vrhnika in Ilirska Bistrica. Športniki trinajstih območnih obrtnih zbornic so se pomerili v dvanajstih disciplinah. Ekipa Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica je sodelovala v vseh disciplinah in zabeležila odlične rezultate. Na nevhvalnem četrtem mestu sta pristali ženski ekipi, ki sta se pomerili v kegljanju in namiznem tenisu in moška ekipa pikada.

Bronasti pokal so si pribalinali moški, srebrne pa so bile kar tri ekipe: tenis - ženske, mali nogomet in žensko-moška ekipa briškole. Kot običajno je bila zlata ekipa za vlečenje vrvi in moška ekipa tenisa.

Igralke in igralci so zbrali skupno 72 točk, zasedli prvo mesto v skupni uvrstitvi in s tem že petič v sedmih letih osvojili prehodni pokal regijskih športnih iger, kar v tako kratkem času ni uspelo še nobenemu od bistveno močnejših udeležencev obrtniških športnih iger.

Najuspešnejša ekipa jubilejnih dvajsetih športnih iger Primorske in Notranjske.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem sodelujočim in sponzorjem.

Zanimivosti

PO VREMSKEM BRITOFU IMENOVANE PLASTI

Geologi radi imenujejo po krajevnih imenih plasti, v katerih je nekaj posebnega. Lahko so to profili z zanimivimi usedlinami, lahko številni ali kaki posebni fosili in poobno. Takih imen je tudi v Sloveniji veliko. Po vasi Slivje so označili slivske

Divače, Senožeč in še drugih krajev je precej sivih do temno sivih plastovitih apnencev. Po dobro vidnem in razkitem profilu v cestnem useku pri Vremskem Britofu so jih imenovali vremske plasti. Glede njihove starosti so si bili geologi

večkrat v laseh. Eni so trdili, da so nastajale na koncu srednjega zemeljskega veka, drugi na začetku novega zemeljskega veka. Nejasnost je rešil francoski geolog Gerard Bignot, ki je okrog leta 1970 raziskoval po Primorski za svojo doktorsko disertacijo. V vremskih plasteh je našel fosile, ki so jasno kazali na najmlajši del srednjega zemeljskega veka, to je na čas pred približno 67 milijoni let.

Vremske plasti so nastajale v zelo plitvem morju, delno najbrž celo v lagunah. Tam so živele alge, ki imajo razmnoževalne organe kot majhne kroglice, nanizane okrog stek.

Posamezne kroglice in včasih skoraj celotne rastlinice so v vremskih plasteh dokaj pogoste, še več jih je v kozinskih plasteh, ki so nekoliko mlajše od vremskih. V nekaterih delih vremski plasti je polno hišic rapidionin. To so praživali iz skupine foraminifer ali lučnjčark. Notranjost njihovih hišic je predeljena s pregradami pa še med sosednjima pregradama so drobne povezave, tako da je celotna hišica prepletena z nekakšno nežno mrežico. V vremskih plasteh je tudi veliko školjčnih lupin. Ker so razmetane po apnencu in so mnoge polomljene, geologi mislijo, da so jih valovi premetavali in potiskali proti plitvemu, morda bolj obalnemu delu morja.

Precej pogosta foraminifera iz vremskih plasti. Hišica je velika okrog 1 cm.

plasti, v Goriških brdih se po Medani imenujejo medanske plasti, po Kožbani kožbanske in po Podsaobotinu podsabotinske. V širši okolici Kozine in Divače je več posebnosti, o katerih so pisali zlasti v drugi polovici 19. stoletja avstrijski geologi, ki so takrat podrobno preiskovali geološko zgradbo naših krajev. Po Kozini imenujemo kozinske plasti, v katerih je tudi premog, ki so ga Italijani kopali med obema svetovnjima vojnama pri Vremskem Britofu, Lipici in drugod. Prav pri Vremskem Britofu je bilo glavno središče premogarstva.

V okolici Vremškega Britofa,

Vremske plasti ob cesti med Divačo in Senožečami.

Rajko Pavlovec

PROMOCIJA POKLICEV IN POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA

Neugodne gospodarske razmere, neustrezna poklicna orientacija in padanje natalitete posledično vplivajo, da se vpis v srednje poklicne šole v Sloveniji znižuje ne glede na obliko izobraževanja (šolsko, dualno). Zaradi navedenega dejstva je Strokovni svet RS za poklicno izobraževanje konec novembra 2001 sprejel izhodišča za pripravo izobraževalnih programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja. Spremenjena izhodišča naj bi se začela izvajati v praksi v šolskem letu

akcija promoviranja poklicev in poklicnega izobraževanja prenesla na vse slovenske regije. S tem se bomo bolj približali ciljnim skupinam, katerim je promocija namenjena (učencem, staršem). Aktivnosti bodo razporejene skozi vse leto (razen med počitnicami in dopusti). Izvedba projekta bo vsebinsko prilagojena specifičnim razmeram v regiji. Menimo, da bomo tako dobro prikazali poklicno tradicijo in trende, deficitarne poklice, možnost praktičnega izobraževanja pri delodajalcih in neposreden dostop do zaposlitvenih možnosti. Seveda se bodo določene

Po novem se bo promocija izvajala tudi v obrtnih delavnicah.

2004/2005. Bistvena novost, ki jo prinašajo pa je, da v bodoče v Sloveniji ne bo več dveh konkurenčnih oblik poklicnega izobraževanja (dualno, šolsko).

Na podlagi navedenih dejstev in izkušenj sedmih realiziranih projektov nastopa na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, je Upravni odbor Obrtne zbornice Slovenije na predlog socialnih partnerjev potrdil spremenjen pristop k promociji poklicev in poklicnega izobraževanja.

Tako se bo od septembra dalje široka

aktivnosti odvijale tudi v okviru Mednarodnega obrtnega sejma v Celju. V okviru sejma bo organiziran posvet, okrogla miza in tiskovna konferenca na temo izobraževanja, skupna predstavitev partnerjev z informativnimi materiali o institucijah in poklicnem izobraževanju ter »borza« ponudbe prostih delovnih mest pri delodajalcih in iskalcih zaposlitve ter možnosti, ki jih ponuja poklicno izobraževanje.

Alenka Penko

RENAULT Avtoservis Smrdelj Valter s.p.

Bazoviška 44, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-760, fax: 05/71-00-761

- * PRODAJA VOZIL RENAULT
- * PRODAJA RABLJENIH VOZIL
- * PREPIS VOZIL
- * NUDIMO KOMPLETNO SERVISNO USLUGO (optika na vseh vozilih, kontrola amortizerjev in zavor, čiščenje zavornega sistema, zamenjava avtoplaščev)
- * PRODAJA NADOMESTNIH DELOV IN DODATNE OPREME
- * AVTOVLEKA
- * NUDIMO KLEPARSKO IN LIČARSKO USLUGO
- * ZAVAROVANJE VOZIL Zavarovalnica MARIBOR

OKULISTIČNA AMBULANTA dr. Mario Ragus

Ordinacija IL. BISTRICA
Gregorčičeva 8
ponedeljek 13⁰⁰ - 19³⁰
in torek 7⁰⁰ - 13³⁰
tel. 714 22 30, 714 11 98©

Ordinacija POSTOJNA
Prečna ulica 2
torek 14⁰⁰ - 20³⁰
in sreda 7⁰⁰ - 13³⁰
tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se gledajmo!

AVTOSHOP

TRGOVINA IN VULKANIZERSTVO

Bazoviška 38, 6250 Ilirska Bistrica, tel.: ++386(0)5/71-41-920
e-mail: avtoshop.ujcic@siol.net

**Od 23. junija obratuje najsodobnejša
VULKANIZERSKA DELAVNICA
z najugodnejšimi cenami uslug in
materijala (avtoplašči, alu platišča ...)**

OSVEŽILI PA SE BOSTE LAHKO V DNEVNEM BARU

SLAVNOSTNA SEJA OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE

Občinski praznik občine Ilirska Bistrica je spominski dan na tragedijo naših prvih sedmih požganih vasi in tolikih človeških žrtev davnega, 4. junija 1942. Tudi letos je bila ob prazniku slavnostna seja Občinskega sveta občine Ilirska Bistrica 4. junija v dvorani Doma na Vidmu.

Slavnostni govornik je bil župan občine g. Anton Šenkinc, ki je v svojem nagovoru občanom poudaril, da je čas, da Občina Ilirska Bistrica s svojimi človeškimi, gospodarskimi, kulturnimi in naravnimi potenciali ne more in ne sme več pristajati na povprečnost, razvojno zaostajanje in capljanje za drugimi, ko nas v razvoju in rezultatih po vrsti prehitujejo občine z mnogo manj razvojnega potenciala, ampak mora naša občina hitreje pognati svoje razvojno kolesje in se uvrstiti med boljše v regiji, tako da bo z bolj učinkovitimi in uspešnimi izkoriščanjem razvojnih priložnosti zagotavljala boljše pogoje za razvoj in bivanje tukaj živečih ljudi. Na seji so podelili tudi občinska priznanja, ki so jih za letošnje leto prejeli:

ZLATO PLAKETO Občine Ilirska Bistrica je prejel DIMITRIJ GR LJ, za dolgoletno, uspešno delo na športnem in kulturnem področju. Predlagatelji so bili Franc Gombač, pevska skupina Vasovalec iz Rečice, Društvo kmečkih žena, Pevska skupina Upanje iz Ilirske Bistrice, Mešani pevski zbor Društva upokojencev Ilirska Bistrica, Cerkevni pevski zbor Jelšane in Aktivni ravnateljev Občine Ilirska Bistrica.

Dimitrij Grlj je leta 1962 nastopil službo predmetnega učitelja športne vzgoje in glasbenega pouka na OŠ Kuteževo. Tudi z zborovskim delom je sprva začel na tej osnovi šoli, kjer je vodil otroški in mladinski pevski zbor. Kmalu pa je s somišljeniki ustanovil moški pevski zbor, v katerem so sodelovali pevci iz Podgore. Poklicna pot ga je leta 1966 pripeljala na OŠ Dragotina Ketteja, kjer je ostal vse do svoje upokojitve 1993. Dolga leta je na šoli poučeval telesno vzgojo, sodeloval pri izobraževanju mlajših učiteljev, kot sodelavec pa sodeloval tudi pri izdajanju literature s področja telesne vzgoje. Od leta 1984 do upokojitve pa je deloval kot ravnatelj te šole. Leta 1971 je bil pobudnik organizacije poletne šole v naravi, ki v nadgrajeni in razširjeni obliki deluje še danes. Deloval je tudi kot trener košarkaške sekcije pri ŠD Partizan, ki se je kasneje preimenoval v KK Lesonit. Osvojitev prvenstva v košarki in uvrstitev ekipe v prvo zvezno ligo tedanje Jugoslavije je bil podvig, ki je Ilirsko Bistrico

promoviral kot prestolnico košarke v tedanji Republiki Sloveniji. Svojo izjemno življenjsko energijo je razdal tudi mladim pevcem in pevskim zborom na OŠ Dragotina Ketteja, s katerimi je dosegel izredno dobre rezultate na revijah v primorski regiji. Leta 1971 je pričel voditi moški pevski zbor iz Ilirske Bistrice, ki si je kasneje nadel ime Moški pevski zbor Dragotina Ketteja. S tem zborom je kar devetnajstkrat nastopil na reviji Primorska poje. V nadaljnjih letih je prevzel tudi delo zborovodje Mešanega

pevskega zbora upokojencev Ilirska Bistrica, pevske skupine Vasovalec in ženske pevske skupine Upanje, s katerimi je sodeloval na številnih revijah in prireditvah. Dimitrij Grlj je kot pedagoški delavec in zborovodja znal oplemeniti cilje posameznih skupin, poskrbel, da so se spoznavali z bogato zakladnico slovenskih ljudskih in umetnih pesmi ter dvignil pevsko kulturo. Še vedno pa ima dovolj moči, da ureja glasilo upokojencev Jesenski list, sodeluje v uredniškem odboru časopisa Snežnik, kot sodelavec za področje enigmatike in ohranja številne stike s posamezniki in društvi, ki jih je vzpostavil v svojem dolgoletnem in plodnem delovanju.

SREBRNO PLAKETO je dobilo DRUŠTVO TABORNIKOV RODU SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV iz Ilirske Bistrice za pomembno vlogo, ki jo ima taborniško gibanje pri vzgoji mladih že 50 let.

Predlagatelji so bili Športna zveza Ilirska Bistrica, s podporo Društva Sožitje Ilirska Bistrica, Društva prijateljev mladine Ilirska Bistrica, OŠ Antona Žnidaršiča in Občina Ilirska Bistrica - Oddelek za družbene dejavnosti, področja zaščite, reševanja in pomoči ter Območno združenje Rdečega križa Ilirska Bistrica.

Društvo tabornikov Rod Snežniških ruševcev, je bilo vpisano v register Združenja tabornikov Slovenije, sedaj Zveze tabornikov Slovenije, 17. maja 1953. Taborništvo pa je na Bistriškem pognalo korenine že leto prej, ko so začeli na tedanji nižji gimnaziji nekateri učitelji pod vodstvom ravnatelja Franca Muniha zbirati bistriško mladino in jih navduševati za taborniške ideje. Organizacija, ki letos praznuje 50 let uspešnega delovanja, ni nikoli prenehala delovati, iz leta v leto pa je beležila večje uspehe in vključevala v svoje vrste vse več mladih. Največjo rast je društvo doseglo okoli leta 1980, ko je štelo kar 450 članov. V letošnjem jubilejnim letu je to število prepolovljeno, predvsem zaradi številnih drugih interesnih dejavnosti, ki so danes mladim na voljo. V 50. letih je bilo v društvu

Slavnostni nagajenci

vključenih več kot 5.000 mladih članov, organizacija pa je bila in je predvsem vzgojna, saj svoje člane usmerja za življenje v naravi in spoštovanje domoljubnih vrednot. S svojimi aktivnostmi doma in po Sloveniji, največja akcija je bila organizacija 8. izleta slovenskih tabornikov leta 1981, nekdanj po Jugoslaviji in vse bolj tudi po svetu, je bistriški rod dokazal, da je zelo uspešno organizirano in aktivno društvo. V dolgih letih obstoja je rod organiziral 52 letnih taborjenj in 34 zimovanj, kar je še posebej pomembno za petdeseta leta prejšnjega stoletja, ko je velika večina bistriških otrok videla morje le s taborniki.

Društvo je tudi pomemben člen v sistemu Civilne zaščite, saj ima opremo in usposobljeno intervencijsko skupino s pripravo in organizacijo tabora v primeru elementarnih nesreč.

BRONASTO PLAKETO Občine Ilirska Bistrica so podelili Kulturnemu društvu Alojzij Mihelič iz Harij za uspešno delovanje na kulturnem področju. Predlagatelj je bil Janko Poklar.

Začetki Kulturnega društva iz Harij segajo v leto 1980. V okviru društva delujejo štiri aktivne skupine: Mešani pevski zbor, ki sodeluje na vseh prireditvah v krajevni skupnosti in tudi izven, nastopa na reviji Primorska poje, že dvakrat zapored je organiziral revijo pevskega zborov v Podgradu in obudil praznovanje krajevnega praznika. Uredniški odbor Harijske novice, ki vsako leto na dan sv. Štefana izda svoje glasilo ter Etno skupina, ki ohranja stare navade. Vsekakor pa si bomo kulturno društvo zapomnili po izredni predstavi »Kri nej uoda«, ki so jo odigrali harijski naturščiki, z glavno igralko in režiserko Jadranko Boštjančič. Igra je bila zelo odmevna, saj so jo devetkrat uprizorili v Ilirski Bistrici, dvakrat v Hrpeljah, enkrat v Dekanih; dele igre pa za Radio 94, kabelsko televizijo iz Postojne in nacionalni radio. Predstavljeni so bili tudi na slovenskem radiu v Avstraliji.

Dokazali so, da z veliko dobre volje, delom in požrtvovalnostjo

nastanejo stvari, ki so v veselje vsem, ki si želijo kulturne sprostitev in prijetnih doživetij.

SPOMINSKO PLAKETO je prejela Osnovna šola Dragotina Ketteja za 40 letno uspešno in ustvarjalno delo na področju osnovnošolskega izobraževanja. Predlagatelj je bil Aktivni ravnateljev Občine Ilirska Bistrica.

Letos septembra bo minilo štirideset let, odkar je OŠ Dragotina Ketteja odprla svoja nova šolska vrata in dobila ime po domačem pesniku, modernistu Dragotinu Ketteju. Šola nadaljuje bogato in uspešno tradicijo nekdanje Ljudske šole v Trnovem, ki je bila ustanovljena 11. julija 1814. V šolskem letu 1963/1964 je bil v osnovni šoli organiziran tudi oddelek gimnazije, ki je bil pedagoško vezan na Gimnazijo v Postojni. OŠ Dragotina Ketteja, kot javni vzgojnoizobraževalni zavod, ki opravlja v skladu z zakonom obvezno osnovno izobraževanje, z vztrajnim in uspešnim delom zagotavlja dobre osnove za kvalitetno delo učencev, ki so ji zaupani. Šolski kolektiv si prizadeva držati korak s časom in ustvarjati pogoje za optimalen razvoj otrokovih sposobnosti tako v okviru obveznega programa, kot tudi neobveznega, ki pa je toliko bolj prilagojen potrebam, interesom in željam otrok. Poseben poudarek v zadnjih letih namenjajo razvojnim projektom, ki v svoji interdisciplinarni zasnovi tvorijo celosten strokovni

razvoj vzgojnoizobraževalnega področja na šoli in ustvarjajo pogoje za devetletno osnovno šolo. Učenci in delavci šole so ponosni na dosežke, ki se že vrsto let kažejo v visokih uvrstitvah učencev na vseh predmetnih področjih.

SPOMINSKO LISTINO Občine Ilirska Bistrica so podelili patru Ivanu Tomažiču, rojenemu 17.6.1919 na Pregarjah, kot dobrotniku pri ohranjanju kulturne dediščine. Predlagatelj je bil Župnijski urad Pregarje.

Ivan Tomažič je z dvanajstimi leti odšel na šolanje v Italijo. Po končani gimnaziji je stopil v red klarentincev. Leta 1943 je bil v Španiji posvečen v duhovnika. Tako pater Tomažič v letošnjem letu obhaja lep jubilej, biserno mašo ob 60 letnici duhovništva. V Španiji je dve leti tudi poučeval, nato pa je sledila šestletna služba v Rimu. Leta 1953 je bil premeščen na Dunaj, kjer živi in dela še danes. Pater Ivan Tomažič je velik dobrotnik za vasi Pregarje, Gabrk in Tatre. Z njegovo pomočjo se je na Pregarjah uredilo vaški kal, prenovilo župnijsko cerkev sv. Lovrenca, nabavilo nove orgle in klopi. Pri obnovi cerkve je pomagal tudi na Gabrku in Tatrah. Slovenijo in tudi naše kraje je naredil prepoznavne z raziskavami zgodovine Slovencev, kjer trdi, da so Veneti naši predniki. O tem je napisal tudi veliko razprav, prispevkov in komentarjev. Razprave različnih avtorjev je zbral, uredil in izdal v zbornikih, med katerimi naj omenimo: Z Veneti v novi čas, Etruščani in Veneti, V nova slovenska obzorja z Veneti v Evropi 2000. 15.11.1966 so na Dunaju odprli študentski dom Korotan, ki ga je zgradil pater Tomažič. Deset let kasneje pa še študentski dom, ki ga je poimenoval Koper. Oba domova sta predvsem namenjena slovenskim študentom. Pater Tomažič je tudi zelo človekoljuben, saj že vrsto let dela v bolnišnici na Dunaju.

Dobitnikom priznanj iskreno čestitamo

Vročim² v Postojni

Poslovno stanovanjski objekt POLJANE
+ Poslovno stanovanjski objekt RIBNIK + Poslovno trgovski objekt PRIMORKA
Na voljo samo še nekaj poslovnih prostorov in stanovanj po izjemno ugodnih cenah.
Pohitite!

05 / 36 90 343 + 36 90 351

primorje www.primorje.si

EKO ŠOLA NA OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA

Ob svetovnem dnevu okolja, 5. junija, je v Cankarjev domu potekala slavnostna podelitev mednarodnega priznanja - zelena ekozastava najuspešnejšim slovenskim ekošolam, ki so vključene v mednarodni projekt EKO ŠOLA KOT NAČIN ŽIVLJENJA.

Prireditev je potekala pod skupnim geslom **DAJMO ŽIVLJENJU ŽIVLJENJE**.

Po bogatem kulturnem programu je nacionalna koordinatorka prof. Nada Pavšer predstavila dejavnosti slovenskih eko šol.

Projekt so v nagovorih podprli in pohvalili evropski veleposlanik v Sloveniji g. Fouere, evropski koordinatorka vseh ekošol, g. Santos ter minister za okolje, prostor in energijo, mag. Janez Kopač.

Naša šola sodeluje v projektu že sedmo leto. Zelena ekozastava plapolala pred šolo že 5 let, kar pomeni, da uspešno uresničujemo korake na področju okoljske vzgoje, ki vzpodbujajo mlade k ustvarjalnosti in skrbi za okolje.

Letos smo začeli ločeno zbirati odpadke ter zmanjševati volumen odpadne embalaže (tetrapak, jogurtovi lončki). Komunalno podjetje je pred šolo postavilo različne zabojnike, ekološki otok, za ločeno zbiranje odpadkov.

Kljub začetni vnemi in dobri volji spoznavamo, da bo potrebno še veliko časa, ko bo ločevanje odpadkov ter odgovorno ravnanje z odpadno embalažo za vsakega izmed nas nekaj samo po sebi umevnega.

Mladi ekošolarji, člani biološko-ekološkega krožka, so bili v tem šolskem letu povabljeni v Državni svet. V okviru projekta Državni svet mladih smo decembra predstavili dejavnosti EKO ŠOLE, v spomladanskem času pa smo za predstavitev izbrali biotsko pestrost Slovenije in sicer problem zaraščanja suhih travnikov. V avli Državnega sveta smo ob tej priložnosti postavili fotografsko na temo Biotska pestrost suhih travnikov.

Naši učenci so se pomerili v EKO KVIZU: Raziskovanje okolja Evrope,

in sicer na temo Gozdovi. Šolska prvakinja je postala Eva Raspor iz 5.b. razreda. Eva se je 23.4.2003 udeležila državnega tekmovanja v Puconcih v Prekmurju. Tudi tam se je odlično izkazala. Med 86 sodelujočimi tekmovalci je pokazala odlično znanje. Zasedla je prvo mesto in postala državna prvakinja. Priznanje je Eva prejela 5. junija v Cankarjevem domu, za kar ji iskreno čestitamo. Ob peti podelitvi eko zastav je bila tudi šola nagrajena s posebnim evropskih certifikatom.

Uspehov se veselimo, hkrati pa nas obvezujejo, da moramo mlade tudi v prihodnosti okoljsko osveščati. Le okoljsko osveščene osebnosti bodo znale in zmogle uresničiti cilje trajnostnega razvoja življenjskega okolja.

Koordinatorice EKO ŠOLE OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA IL. BISTRICA
Nada Šircelj, Mirajm Vrh, Damijana Čekada

LETOVANJE NA DEBELEM RTIČU

Letos smo osnovne šole v občini skupaj s Športno zvezo Ilirska Bistrica že četrto leto zapored organizirale letovanje sedemletnikov, natančneje učencev prvega razreda devetletke šestih osnovnih šol in malošolarjev z OŠ Jelšane. Letovanje smo organizirali na Debelem rtiču in se ga je udeležilo 81 otrok.

Program letovanja je v prvi vrsti namenjen plavalnemu opismenjevanju in je del nacionalnega programa Naučimo se plavati v okviru športnega programa Zlati sonček. Tečaj plavanja je zajemal predvsem prilagajanje na vodo in osvojitve bronastega, srebrnega in zlatega konjička. Velika večina otrok je osvojila vsaj bronastega konjička, kar osem otrok pa tudi zlatega, kar pomeni, da preplavajo 25 metrov s

poljubno tehniko.

Poleg tečaja plavanja so otroci v okviru delavnic naravoslovja raziskovali morsko obalo, rastlinstvo in živali ob obali, se učili taborniških veščin in bili športno aktivni. Posebno doživetje je bila vožnja z ladjo do Kopra, kjer so si ogledali mesto in si privoščili sladoled. Ni manjkalo niti večerne zabave, saj so gostitelji, Mladinsko zdravilišče Debeli rtič, vsak večer organizirali ples, športne igre ali ogled filma.

Da je bilo štiridnevno bivanje na Debelem rtiču res prijetno, gre zasluga tudi lepemu sončnemu vremenu, saj smo za učenje plavanja uporabljali izključno zunanje bazene, ki otrokom nudijo obilo užitkov in lažje učenje plavanja.

Karmen Šepec

Osnovna šola Antona Žnideršiča

TABOR MLADINSKIH DELAVNIC

31.5.2003 in 1.6.2003 smo imeli delavničarji dvodnevni tabor Mladinskih delavnic v Črnem dolu. Postavili smo velik šotor v katerem »naj bi spali«. Igrali smo nogomet, karte, badbintom, ... Nabrali smo drva za kres, ki smo ga zakurili zvečer. Po skupinah smo pripravili zabavni večer. Igrali smo na kitaro in prepevali ob ognju. Izbrali smo miss in mistra tabora ter njune spremljevalce in spremljevalke. Risali smo tudi romantične risbe in tri najboljše nagradili. Veliko smo se smejali in zabavali. Skratka, imeli smo se lepo.

delavničarji in delavničarke

7. razreda OŠ Antona Žnideršiča

Novosti iz naše knjižnice

KNJIŽNE NOVOSTI

- GROSMAN, Meta. Beremo skupaj: priročnik za spodbujanje branja Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003.
- VIČIČ, Vlasta (ur.). Stopetdeset in en naslov : 1990-2002 : bibliografija Znanstvenega in publicističnega središča. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 2002.
- RUGGENINI, Mario. Odsotni Bog : filozofija in izkustvo božjega, (Nova Znamenja, 5). Maribor: Litera, 2003.
- ST. JAMES, Elaine. Preprosto je boljše II: 100 nasvetov, kako pridobimo notranji mir in duhovno ravnovesje. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003.
- THORPE, Scott. Vsak je lahko Einstein : kršite pravila in odkrijte svojo skrito genialnost!. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003.
- VENTRELLA, Scott W.. Moč pozitivnega mišljenja za poslovneže : deset napotkov za najboljše rezultate. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003.
- Izreki svetih starcev = Apophthegmata hagion geronton: abecedna zbirka, (Zbirka Cerkevni očetje, 11). Celje: Mohorjeva družba, 2002.
- DOLENC, Bogdan, LAH, Avguštin, SORČ, Ciril, ŠTRUKELJ, Anton, TURNŠEK, Marjan. Priročnik dogmatične teologije. Ljubljana: Družina, 2003
- BRAGUE, Rémi. Evropa, rimska pot. Celje: Mohorjeva družba, 2003.
- CERAR, Miro, FRANCA, Valentina. Kako študirati pravo. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, 2002
- BAHOVEC, Tina (ur.). Eliten und

- Nationwerdung : die Rolle der Eliten bei der Nationalisierung der Kärntner Slovenen = Elite in narodovanje : vloga elit pri narodovanju koroških Slovencev, (Unbegrenzte Geschichte, Bd. = zv.10. Klagenfurt; Laibach; Wien: Hermagoras = Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva, 2003.
- KIYOSAKI, Robert T., LECHTER, Sharon L.. Upokojite se mladi in bogati : kako hitro obogatiti in za vedno ostati mlad. Ljubljana: Lisac & Lisac, 2003.
- KOBOLT, Alenka. Zdej smo od tu - a smo še čefurji?. 1. izd. Ljubljana: 2002
- KRAJNC, Ana. Metode izobraževanja odraslih : andragoška didaktika. 1. natis. Ljubljana: Delavska enotnost, 1979.
- MILOŠEVIČ-ARNOLD, Vida, POŠTRAK, Milko. Uvod v socialno delo, (Knjižna zbirka Scripta). Ljubljana: Študentska založba, 2003.
- RIJAVEC, Vesna. Civilno izvršilno pravo. 1. natis. Ljubljana: GV založba, 2003.
- JUREN, Peter (ur.). Zakon o plačilnem prometu (ZPlaP) : (neuradno prečiščeno besedilo). In Izvršilni predpisi. 1. natis. Ljubljana: GV založba, 2003.
- Spremljanje pridruženja EU, Korupcija in protikorupcijski ukrepi v Sloveniji, (EU accession monitoring program). Budapest: Open Society Institute, 2002
- PUŠNIK, Mojca, TURK ŠKRABA, Mira (ur.). Vloga šole pri zmanjševanju nasilja : priročnik za učitelje, svetovalne delavce in ravnatelje, (Modeli delovanja,

- Spodbudno vzgojno-učno okolje). 1. natis. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2003.
- VODUŠEK STARIČ, Jerca. Slovenski špijoni in SOE : 1938-1942. Ljubljana: samozal., 2002
- DOLENC, Mate. Morski portreti : o ribah, raki, školjkah in drugih rečeh. Ljubljana: Pisanica, 2003.
- PEČEK, Andreja (ur.). 120 vprašanj in odgovorov o naravi : 8-12 let. Ljubljana: Mladinska knjiga, cop. 2003.
- PEČEK, Andreja (ur.). 120 vprašanj in odgovorov o živalih : 8-12 let. Ljubljana: Mladinska knjiga, cop. 2003
- GOLJAT, Andrej. Potice. Ljubljana: Kmečki glas, 2003.
- GORIŠEK, Karmen, TRATNIK, Gorazd. Sprostitev moči zaposlenih - priložnost za poslovni uspeh : vodič za mala in srednje velika podjetja. Ljubljana: Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje, 2003.
- HELLER, Rachelle S., HELLER, Richard F.. Duhovna pomoč pri zasvojenosti z ogljikovimi hidrati : kako prevzeti nadzor nad svojim življenjem in telesno težo. Maribor: Rotis, 2003
- Jedi z manj maščobe, (Hitro in okusno). Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003
- Mesne jedi, (Hitro in okusno). Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003.
- 50 idej, Sicilijanska kuhinja, (Dobra kuhinja). Ljubljana: Delo revije: Pisanica, 2003
- SIMONI, Eva. Biološki vrt : naravne tehnike : bohoten vrt ob spoštovanju narave, (Rože & vrt). Ljubljana: Delo revije: Pisanica, 2003.

MLADINSKE DELAVNICE

Center za socialno delo Ilirska Bistrica je tudi letos na osnovnih šolah v naši občini izvajal projekt Mladinske delavnice. To je preventivni program, ki je namenjen učencem sedmih in osmih razredom osnovne šole. Usmerjen je v iskanje pravih rešitev za probleme s katerimi se soočajo, sprejemanje sebe in drugih, učenje življenjskih veščin, pravočasno informiranje glede narkomanije, alkoholizma,...

Mladostniki se za program odločajo prostovoljno. Da so

Zato v decembru mesecu organiziramo prednovoletni ples za vse delavničarke in delavničarje. Namenjen je zdravemu načinu zabave in medsebojnemu spoznavanju.

Po novoletnih počitnicah pridno nadaljujemo z delom in takoj je tukaj pomlad, ko vsi začnemo misliti na tabor, ki ga vsako leto organiziramo za konec Mladinskih delavnic v tekočem šolskem letu. Tudi letos ni šlo brez njega. Izvedli smo ga v Črnem dolu 31.5.2003 in 1.6.2003. Udeležilo se ga je 38 delavničarjev in delavničark. Z

delavnice sprejeli in se odločili, da na tak način zapolnijo svoj prosti čas se kaže v tem, da k programu pristopi vsako leto več učencev. Srečujemo se enkrat tedensko po dve šolski uri skozi celo šolsko leto. Skupaj se pogovarjamo, pišemo, rišemo na teme, ki so blizu njihovem starostnemu obdobju, pa tudi smeha in zabave ne manjka.

Ker je leto dolgo, včasih potrebujemo kakšno spremembo.

njimi smo bili štirje mentorji. Preživeli smo dva čudovita dneva polna smeha, iger, petja, nogometa, drugih športnih iger in še mnogo drugega. Ko smo se morali ločiti, smo bili kar malo žalostni, da se moramo tako hitro raziti, saj so se med mnogimi stkala nova prijateljstva. A vsi skupaj upamo, da se, če ne prej znova srečamo v novem šolskem letu.

Petra Rutar Boštjančič
Inštruktorica MD

PRVIČ ANGLEŠČINA

Učenci 1. razreda devetletnega programa osnovne šole Podgora Kuteževo so se v letošnjem letu prvič seznanjali z angleškim jezikom.

Ob prvih korakih v tuj jezik so se naučili kar nekaj besed in pesmic.

I. Hrvatini, OŠ Podgora Kuteževo

ZMAGOVALCI SMO VSI

Na osnovni šoli Podgora že vrsto let skrbimo za svojo ožjo in širšo okolico. S številnimi delovnimi akcijami prispevamo k zmanjšanju onesnaževanja v naših krajih, kar je tudi eden izmed ciljev, ki jih kot člani mreže slovenskih Zdravih šol uresničujemo.

Posebno pozornost smo letošnje šolsko leto namenili zbiranju starega papirja. O jesenski in pomladanski akciji smo obvestili tudi krajane KS Kuteževo in Zabiče, ki so sodelovali z učenci naše šole.

Razred	Skupaj kg	Povprečje v razredu	Zmagovalci v razredu	kg	Mesto
VVE +1r.	155,5	-	Lan Timotej Ličan	41	
2.r.d.+2.r.	931,5	103,5	Rok Jagodnik	434	I.
3.r.+4.r.	192	21,3	Matej Jaksetič	98,5	
5. razred	1133,5	125,9	Darja Celin	303	II.
			Tomaž Volk	219	III.
6. razred	290	32,2	Saša Štefančič	83	
7. razred	526,5	47,8	Jan Logar	197	
8. razred	583	97,1	Blaž Jaksetič	144	
Šola	131	-	-	-	
SKUPAJ	4010				

8317 kg starega papirja je končni seštevek obeh akcij, v kateri smo najboljšim učencem podelili tudi praktične nagrade. V jesenski akciji je zmagal učenec Leon Goropečnik

(520 kg), v pomladanski pa učenec Rok Jagodnik (434 kg). Izkupiček akcije smo namenili pokritju stroškov napitkov, za nakup fotokopirnega papirja (namesto prispevka staršev) in nakupu igrač za otroke iz vrta Podgora.

Poleg naštetih koristi smo zagotovo ohranili pri življenju tudi nekaj dreves, kar je zagotovo največji izkupiček naše akcije. Pa še nekaj; zmagali smo vsi, ki smo v akciji sodelovali!

Vodja akcije: Vanja Tijan

KAJ SMO POČELI
POD ZELENO ZASTAVO

Šolsko leto se bliža koncu. Na naši šoli se veselimo, da smo z marljivim delom ponovno potrdili eko zastavo, pridobili certifikat za leto 2003 in tako nadaljujemo z delom v veliki družini eko šol v Evropi.

Tudi prihodnje šolsko leto bo pred šolo plapolala zelena zastava, saj smo planirane cilje v celoti uresničili. Skrbimo za čisto in urejeno šolo in šolsko okolico, sodelujemo v celoletnem projektu Energija v mestu Ilirska Bistrica in skrbimo za naše spletne strani. Največjo pozornost pa smo letos posvetili ločenemu zbiranju odpadkov: papirja, bioodpadkov in baterij. Celotno šolsko leto smo zbirali prazne baterijske vložke in jih nabrali kar 9446 kosov. Za odvoz in ustrezno uničenje teh nevarnih odpadkov so poskrbeli na Komunalnem podjetju Ilirska Bistrica. Učenci nekaterih razrednih skupnosti so izdelali zanimive izdelke iz odpadnih materialov.

Trudili se bomo tudi prihodnje šolsko leto, saj želimo ostati v družbi evropskih eko šol.

Koordinatorke eko šole na OŠ Dragotina Ketteja

»SONCE SE SMEJE«

«Sonce se smeje» je naslov prireditve za vse predšolske otroke iz občine. Na pobudo sveta staršev je bistriški vrtec lani ob istem času organiziral podobno prireditev. Nova organiziranost svetovalnih služb in s tem večja povezanost institucij sta ponudila možnost za izvedbo večje in bolj zahtevne prireditve za najmlajše.

K sodelovanju smo pritegnili vzgojiteljice iz vseh občinskih vrtcev. Z njimi so bili povabljeni otroci s svojimi starši. Poskrbeli smo, da so preživeli prijetno in ustvarjalno popoldne v senci grmičkov trnovskega vrta.

Poleg druženja smo želeli odpreti vrata vrta otrokom, ki niso vključeni v organizirano varstvo, in ponuditi nekaj več otrokom iz okoliških vasi. V gosteh smo imeli frizerja in frizerko, ki sta urejala otroške glave po najnovejši spomladanski modi. Priznani gojitelj in ljubitelj živali Goran Kinkela je pripeljal nekaj svojih mladih ljubljencev (mlade goske, kosmate kokoške, prepelice), božali smo Ščapove zajčke. Novodobni otroci so bili domačih živali res veseli. Izdelovali so še vetrnice, ropotulje,

polžke na slamici, majhne lutke in strahce, piščalke, gosenice, rožice, ogrlice, barvali črke in sestavili svoje ime. Na voljo je bil računalnik, gora kock in mali ritmični instrumenti. V hiši Muce copatarice so si lahko sešili copatke, najmlajši – kobacaji, so varno raziskovali v kotičku za najmlajše, starejši pa so lahko po mili volji rili in ustvarjali v peskovniku. Miha, učitelj plesne šole Metropol, je v ritmu zavrtel otroke in nekaj staršev. Doživet, a nekoliko manj atraktiven je bil nastop igralke Mojce in Kaličopka.

Ves čas je otroški živ-žav spremljala glasba, rumeno plesoče Sonce pa je nadomestilo pravega, ki se je tisto popoldne zavilo v oblake.

Vrtec je na svoji trati nudil izpolnjevanje otroške domišljije in želja. Manjkal je le sladoleđ, za starše pa kaj pečenega na žaru (to bomo planirali za prihodnje srečanje).

Starši, ki so imeli priložnost druženja in medsebojnega klepetanja, so bili navdušeni. Prosili so za skorajšnjo ponovitev prireditve.

Ob koncu naj se zahvalimo našim domačim donatorjem za pomoč pri izvedbi. Brez njihovih prispevkov ne bi izpeljali tako zasnovane prireditve. Veseli smo bili vsakega prispevka.

DONATORJI:

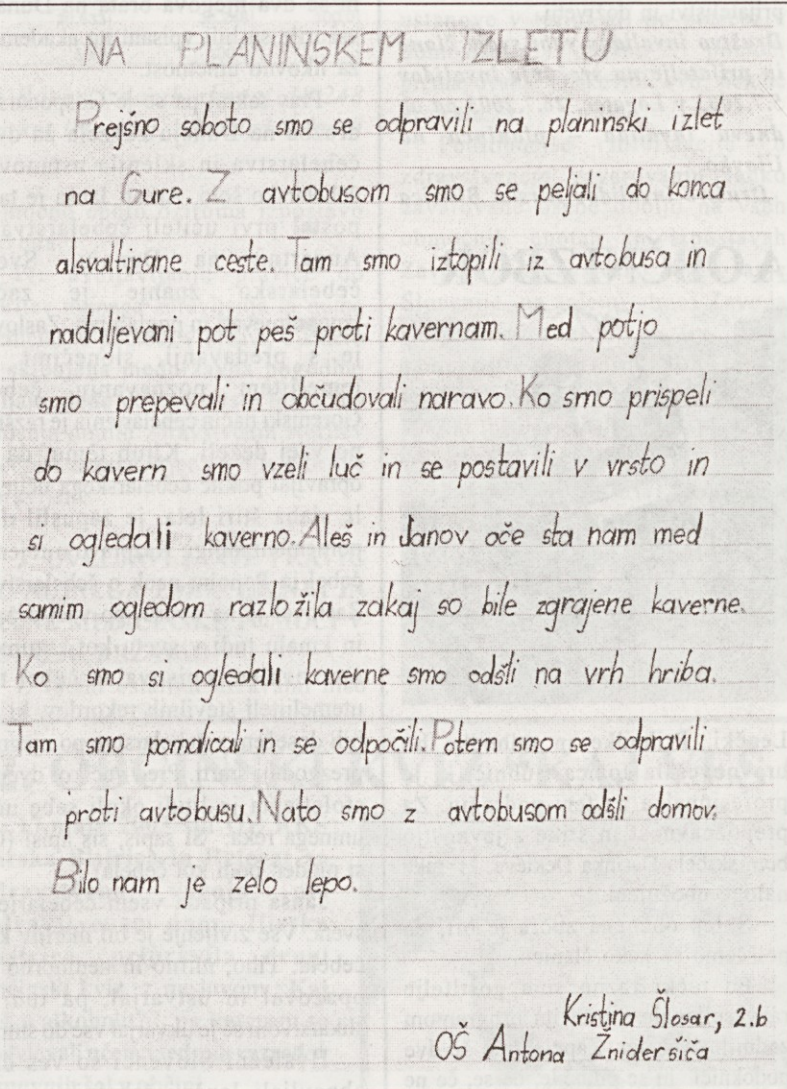
Banka Koper - PE Ilirska Bistrica

Grafični atelje Zejnullović Alma Stanovanjska d.o.o., Dolgan Nedeljko

Župan Anton Šenkinc Belin d.o.o., Pekarna »Slava« Lesonit, Grafična delavnica Bor Trgovina Kosič, Pangos Stanislav Elektro Skok, Novi svet

Primorje, enota Ilirska Bistrica, Kmetec Silvo, Frizerski salon Mitja, Zavarovalnica Triglav, Kinkela Goran, Pošta Slovenije, PE Koper

Darinka Dekleva

Ob zaključku pouka v šolskem letu 2002/03 se v imenu otrok in delavcev VVE in OŠ Podgora

ZAHVALJUJEM

vsem posameznikom, društvom, organizacijam in sponzorjem za izkazano pomoč. Še posebej se zahvaljujemo staršem naših otrok za njihovo pomoč pri izvajanju dejavnosti in sodelovanje med šolskim letom. Prepričan sem, da tudi v prihodnje lahko računamo na vašo podporo.

Kuteževo, 20. 6. 2003

Ravnatelj: Milan Dekleva, univ. dipl. pedagog

Snežnik

Časopis Snežnik je nestrankarski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvoda je 300,00 SIT.

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124 e-mail: sneznik@siol.com ali ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović

Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik:

Borislav Zejnullović

Urednica: mag. Milena Urh

Uredniški odbor: Laszlo Balazs, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grj, Maksimiljan Modic,

Ksenija Montani, Joško Stegu, Ivica Smajla, Jožef Slenc, Igor Štemberger,

Heda Vidmar, Bojan Oblak in Aleš Zidar.

Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik

Oblikovanje - Romeo Volk

Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.

Naklada: 1500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo. Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8.5%. Medij Snežnik je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

INVALIDI NA BOČU

14. junija je Društvo invalidov Ilirska Bistrica organiziralo izlet na Boč. Z avtobusom smo se odpeljali proti prelepi deželi Štajerski. Slikovita pokrajina je vabila naše vedoželjne poglede. Na Boču je potekalo srečanje invalidov iz različnih krajev Slovenije. Namenjeno je bilo obeležju letošnjega Evropskega leta invalidov, ki poteka pod geslom: «Živimo, delajmo in ustvarjamo skupaj».

Ob živahni glasbi, petju, tomboli in druženju smo uživali v naravi. Naši najbolj pogumni člani so osvojili vrh Boča (980 m). Pot nas je vodila proti Rogatcu. Ogleдали smo si muzej v naravi. V dolini Donačke gore stojijo stoletne slamnate stavbe, spomeniki kulturne in materialne dediščine pokrajine. Stara kmečka hiša, s svojo notranjostjo, predmeti in pripomočki, gospodarska poslopja z orodjem in kovačnico nas je vrnila v čase, ki so že davno minili. Kljub vročini so nas etnološke vsebine zelo pritegnile. Pot smo nadaljevali proti Rogaški Slatini, ki z večstoletno tradicijo sodi med starejša in pomembnejša zdravilišča v Sloveniji. Ob ogledu Zdraviliškega doma, Styrie, Donata, Save,

Strossmayerjeva doma ter čudovitega parka smo se prijetno družili in osvežili v senci. Pot smo nadaljevali do Trojan, kjer smo se še posladkali z značilnimi krofi. Srečno smo se vrnili domov, obogateni z novimi prijateljstvi in dožitvi.

Društvo invalidov vabi svoje člane in prijatelje na srečanje invalidov 5.7.2003 v Logatec, 26.7.2003 pa ob dnevu invalida - planinca na Ulovko.

Društvo invalidov Ilirska Bistrica

“RESA” JE IMELA OBČNI ZBOR

Po dolgem času smo se zbrale na odlični lokaciji, nazdravile vsemu dobremu, kar se nam je dogodilo, in temu, kar nas še čaka! Občni zbor je potekal zbrano, ko smo kontrolirale stanje v blagajni. Ni slabo, če si vaje minusa! Še bolj spoštljiva tišina je nastopila, ko je za besedo prosila naša vodja, prof. Irena Rep. Povedala je, da je zadovoljna z nami, vendar jo še vedno moti naša (ne)disciplina. Tačas smo vse prisotne zrlle v svoja lepa kolena. Nakar je, kot vedno, pristopila predsednica Lenčka Penko Šajn in zagovarjala prisotne članice z dejstvom, da je »druženje« v Resi ena njenih temeljnih nalog. Vodja je trdno stala na svojih strokovnih stališčih, saj je pogoj za dobro delo v skupini 100% - na udeležba na vajah, vaje brez klepetanja in pripomb, ki so v »Resi« tako priljubljene.

Postavila je še vprašanje ambicij in ciljev, ki so glede na kvaliteto in kapaciteto članic nedvomno visoki. Kot protiukrep so članice ustanovile nekaj komisij oz. organov. Nataša Babič bo odslej skrbela za red in disciplino. Nevarno ji je konkurirala Marjanka Stančič, a je skupina menila, da je prestroga, zato je bila izvoljena Nataša, ki bo direktno podrejena ponovno izvoljeni predsednici

Lenčki. Prihodke in odhodke bo uravnovešala Jožica Bubnič, ki je profesionalka na tem področju. Za prepoznavnost in stike z javnostjo bom skrbela Darinka Dekleva, ki take naloge obožujem.

Sklep občnega zbora je bil, da poiščemo še kako članico.

Po točki razno smo gostiteljke razveseljevale s pestrim programom zadnjih dveh let. Zapele smo še dve podoknici in se odločile, da se, če ne prej, srečamo drugi torek v septembru ob 19.00 uri, ko bomo ponovno pričele z vajami.

Ženska pevska skupina »Resa« na podlagi sklepa 2. občnega zbora, z dne 5. 6. 2003

RAZPISUJE

1. ženski glas - alt
2. ženski glas - mezzosopran ali sopran

Pogoje k razpisu 1. in 2.: da je ženska, ljubezen do raznovrstne glasbe, da ima dober posluš in podpore s strani družine

Kandidatke naj se javijo predsednici ŽPS »Resa«, Hrib svobode 1, Ilirska Bistrica ali na avdicijo pri vodji Ireni Rep drugi torek v septembru 2003 ob 19.00.

Darinka Dekleva

“ČE SI MODER, BODI KOT ČEBELA” ČEBELARSKI UČITELJ – ANTON JANŠA

Anton Janša je bil prvi učitelj čebelarstva na Slovenskem. Rodil se je 20.5.1734 na Breznici, umrl pa 13.9.1773 na Dunaju. S trdim in z vztrajnim delom se je povzpел iz skromne kmečke hiše na Breznici do akademsko izobraženega slikarja in prvega čebelarskega strokovnjaka na cesarskem dvoru. Janša je bil eden izmed veljakov, ki mu je moral avstrijski dvor hočeš nočeš priznati izredno nadarjenost, pridnost in veličino.

Bil je star komaj 19 let, ko mu je umrl oče. Kot najstarejši otrok je moral z materjo prevzeti skrb še za štiri brate in štiri sestre. Anton in še dva brata, Tine in Lovro, so bili nadarjeni za slikarstvo. Čudoviti naravni pogoji in čebelarska tradicija v teh krajih so spodbudili Janšev, da so pridno čebelarili; imeli so nad sto panjev. Na klopi pod Janševim čebelnjakom so se radi zbirali umni gospodarji in modrovali o kmetovanju in čebelarjenju. To je bila za bistrega Antona prva in najboljša čebelarska šola. Želja po znanju je vodila Antona in še dva njegova brata na Dunaj; vsi trije so bili vpisani na akademijo za likovno umetnost.

Prav takrat pa se je Gospodarska družba na Dunaju zavzela za dvig čebelarstva in sklenila ustanoviti čebelarsko šolo. Anton Janša je tako postal prvi učitelj čebelarstva v Augartnu na Dunaju. Svoje čebelarsko znanje je začel izpopolnjevati in poglobljati. Zaslovel je s predavanji, slonečimi na temeljitim poznavanju čebel. Gorenjski način čebelarjenja je razširil po vsej deželi. Kljub temu, da je opravljal poklic čebelarskega učitelja le slaba štiri leta, je zapustil dve pomembni knjigi: Razpravo o rojenju čebel in Popolni nauk o čebelarstvu. Zaslovel je na dvoru, po vsej državi in kmalu tudi v svetu kot razumen opazovalec, opisovalec čebel ter utemeljitelj številnih rekordov, ki so bili doseženi v čebelarstvu po njegovi prezgodnji smrti. Pred več kot dvema stoletjema je ljudi okoli sebe učil umnega reka: 'Si sapis, sis apis! (Če si moder, bodi kot čebela)'.

Janša pripada vsem čebelarjem sveta. Vse življenje je bil marljiv kot čebela. Tiho, mirno in neumorno je opazoval in ustvarjal, pa tudi s slikarstvom se je ukvarjal vse do smrti.

Hvaležni Slovenci so ves čas obnavljali Janšev čebelnjak in ga ohranili do današnjih dni. Ob 200-letnici smrti A. Janša so čebelarji uredili spominski kotiček na Breznici, odkrili spominski kamen in priredili mednarodno spominsko proslavo. Letos je Antonu Janša znova posvečena velika pozornost. Rojstni dan Antona Janše, 20. maj naj bi od letošnjega leta dalje predstavljal praznik čebelarjev. Ob tej priložnosti so v mesecu juniju imeli na Breznici slavnostno otvoritev prenovljenega Janševga čebelnjaka. Uredili so njegovo okolico, tlakovali pot in zgradili še pomožen objekt s sanitarijami.

Večkrat obnovljeni, spomeniško zaščiten čebelnjak je pomembna postaja na poti čebelarske kulturne

SLOVENSKI ČEBELARJI SO PRVIČ PRAZNOVALI SVOJ PRAZNIK

Prelepa narava, prijetno druženje, želja po novem znanju in poznanstvih, marljivost malih čebel, čebelarski mojster Anton Janša, obnovljen Janšev čebelnjak in pa predvsem prekrasen sončen dan so prve asociacije, ki bi najbolje opisale nedeljski izlet bistriških čebelarjev.

Čebelarsko društvo Ilirska Bistrica je namreč v nedeljo, 22. junija organiziralo izlet na Gorenjsko, natančneje na Breznico. Udeleženci, ki so zapolnili večji avtobus, so se tja odpravili z namenom, da bi prisostvovali pomembnemu dogodku in sicer proslavi ob praznovanju čebelarskega dne in otvoritvi obnovljenega Janševga čebelnjaka.

Izletniki so se na pot odpravili že v zgodnjih jutranjih urah. Prvi sončni žarki so jih pospremili najprej do doline Vintgar. Tu je sledil krajši ogled soteske in zatem okusno kosilo na bližnjem kmečkem turizmu. Po opoldanskem druženju so bistriški čebelarji prispeli na prizorišče glavnega dogajanja, na Breznico. Slavnostna otvoritev prenovljenega Janševga čebelnjaka, ki sta jo organizirali ČZ Zgornje Gorenjske in občina Žirovnica, se je pričela s pozdravnima govoroma župana občine Žirovnice in predsednika ČZ Zgornje Gorenjske. Ob tej priložnosti je številčne prisotne nagovoril prav poseben slavnostni govornik in sicer g. Stanislav Mrvič, direktor Uprave RS za kulturno dediščino.

Sledil je pester kulturni program, v katerem so se predstavili: domača vokalna in otroška folklorna skupina, pihalni orkester, učenci, moški pevski zbor in mnogi drugi.

Po dobri uri se je slavje na prireditvenem prostoru nadaljevalo. Začel se je namreč program ob praznovanju čebelarskega dne. Uvodne besede obiskovalcem je namenil predsednik ČZS, g. Lojze Peterle.

Vrhunec slavja je bilo prav gotovo razvitje prapora ČZS in prapora Društva Antona Janše ter premierna izvedba čebelarske himne Slavka Avsenika. Ob res bogato zapoljenem programu in brezhibni organizaciji je vse prisotne o

zgodovini čebelarstva poučil čebelarski mojster Franc Medja, podelili pa so tudi priznanja mladim čebelarjem. Po končanem programu je sledil zabavni program z Gorenjskim kvintetom in srečolovom. Na prireditvenem prostoru je bil organiziran čebelarski sejem in razstava.

Ker vse lepo hitro mine, je tudi nedeljski izlet, v prijetni družbi in sproščenem ter predvsem slavnostnem vzdušju, prehitro minil. Izletniki so svojo dobro voljo stopnjevali tudi na poti proti domu. Kramljali so o dnevu, ki je bil že skoraj za njimi in težko bi se našel kakšen, ki bi obžaloval udeležbo na prekrasem junijskem izletu.

Doris Komen

KAJ JE DOBRO VEDETI O ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU PRED ODHODOM V TUJINO

Koper, 13. junij 2003 - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pred poletno turistično sezono obvešča zavarovane osebe o postopkih ureditve zdravstvenega zavarovanja med začasnim bivanjem v tujini, tako da se izognemo neposrednemu plačilu praviloma visokih stroškov zdravljenja v tujini. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo 1. maja 2004 so na tem področju predvidene določene spremembe večinoma administrativnega značaja, na podlagi katerih bodo zavarovane osebe enostavneje in brez neposrednega plačila uveljavljale pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v vseh državah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švici.

Zavarovanim osebam, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Republiki Sloveniji, je v času začasnega bivanja v tujini zagotovljena pravica do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči. Način uveljavljanja te pravice je odvisen od tega, ali zavarovana oseba potrebuje storitve nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba (konvencija), ali v državi, s katero meddržavna pogodba (konvencija) ni sklenjena.

1. UVELJAVLJANJE PRAVIC DO NUJNEGA ZDRAVLJENJA IN NUJNE MEDICINSKE POMOČI V DRŽAVAH – PODPISNICAH MEDDRŽAVNIH POGODB

1.1. Uveljavljanje pravic na osnovi potrdila

Vsem zavarovanim osebam za čas začasnega bivanja v Avstriji, Belgiji, Hrvaški, Italiji, Luksemburgu, Madžarski, Makedoniji, Nemčiji, Nizozemski in Romuniji priporočamo, da si pred odhodom v navedene države priskrbijo z meddržavno pogodbo dogovorjeni obrazec "Potrdilo o pravici do zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v drugi državi".

V izogib dolgim vrstam pred referati Zavodovih oddelkov za mednarodno zavarovanje in plačilo potrdil omogoča Zavod brezplačno elektronsko naročanje omenjenih potrdil, in sicer na internetu (www.zzzs.si/) in na 295 samopostrežnih terminalih, ki so sicer namenjeni potrjevanju kartice zdravstvenega zavarovanja. Naročilo je moč opraviti le z veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja, torej urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem. Uspešno izvedenemu elektronskemu naročilu sledi dostava potrdil z navadno pošto pošiljko na naslov zavarovane osebe v Sloveniji, in sicer v roku treh delovnih dni, zato zavarovanim osebam svetujemo, da potrdilo naročijo vsaj 4 delovne dni pred odhodom v tujino. Obdobje veljavnosti izdanega konvencijskega potrdila je 90 dni.

Potrdilo lahko dobijo zavarovane osebe tudi na mednarodnih oddelkih v vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda, torej tam, kjer imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Za pridobitev potrdila na klasični način je potrebno predložiti

veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja in poravnati ceno potrdila, to je 150 SIT.

S tem potrdilom lahko zavarovane osebe v navedenih državah uveljavljajo pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči, in sicer praviloma brez plačila pri zdravnikih ali zdravstvenih ustanovah, ki so del javne (državne) zdravstvene mreže. Pri zasebnih zdravnikih ali privatnih klinikah, ki nimajo pogodbe z državno zavarovalnico, pa bodo morali stroške poravnati sami in po vrnitvi uveljavljati povračilo teh stroškov na pristojni območni enoti ali izpostavi Zavoda. Za povračilo je potrebno predložiti originalne račune, na podlagi katerih se po postopku, ki je določen z meddržavno pogodbo,

osnovi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja

Razen navedenih držav so meddržavne pogodbe sklenjene še z državo Bolgarijo, Češko, Poljsko ter Veliko Britanijo in Severno Irsko kjer zavarovane osebe pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči uveljavljajo v javnih zdravstvenih zavodih na podlagi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja. Tudi v tem primeru bodo morali stroške plačati sami, če bodo uveljavljali pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči pri zasebnikih, ki niso del javne zdravstvene mreže. V primeru, da bo zavarovana oseba morala plačati zdravstvene storitve, lahko vložiti zahtevek za povračilo na pristojno

DRŽAVA	naročilo preko interneta	naročilo preko samopost. terminala	izdana potrdila pri referentih	SKUPAJ	Delež v %
Avstrija	222	871	950	2.043	5,3
Belgija	17	71	79	167	0,4
Hrvaška	2.627	8.579	13.665	24.771	64,8
Nemčija	82	392	532	1.006	2,6
Madžarska	31	197	0	228	0,6
Italija	1.048	3.226	5.058	9.332	24,4
Luksemburg	2	58	4	64	0,2
Nizozemska	39	90	127	256	0,7
Romunija	4	36	14	54	0,1
Makedonija	0	123	204	327	0,9
SKUPAJ	3.972	13.643	20.633	38.248	100,0
Delež v %	10,4	35,7	53,9	100,0	

V letu 2002 je bilo v območni enoti Koper izdanih skupaj 38.248 konvencijskih potrdil, kar je 11.333 več kot leto prej. Pregled izdanih potrdil po državah in po načinu izdaje

opravi povračilo stroškov v višini, kot to prizna tuj nosilec zdravstvenega zavarovanja v kraju, kjer so bile storitve nudene.

V letu 2002 je bilo več kot 78,5% potrdil izdanih za Hrvaško, zato Zavod na podlagi izkušenj iz preteklih let zavarovanim osebam svetuje, da konvencijsko potrdilo fotokopirajo, fotokopijo pa na enotah Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje (HZZO) zamenjajo za hrvaško potrdilo, ki ga je potrebno v primeru nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči predložiti hrvaškemu izvajalcu zdravstvenih storitev. Zavarovane osebe naj originalno, slovensko konvencijsko potrdilo shranijo, saj ga bodo morda potrebovali za uveljavljanje nujnih zdravstvenih storitev na območju drugega področnega urada Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje oziroma neposredno pri hrvaškemu izvajalcu zdravstvenih storitev.

Na splošno sicer velja, da nujno zdravljenje in nujna medicinska pomoč pomeni vse tiste storitve, ki jih ni mogoče odložiti, ne da bi bilo ogroženo zdravje ali življenje zavarovane osebe. Vendar pa so opredeljene nujne zdravstvene in nujne medicinske pomoči v posameznih državah različne, saj veljajo pri uveljavljanju te pravice predpisi države, kjer so bile storitve opravljene. V primeru težav pri uveljavljanju pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči ter pogojevanju le-te s protiplačilom Zavod zavarovanim osebam svetuje, da skrbno shranijo vso dokumentacijo in jo po vrnitvi v domovino posredujejo na enoto Zavoda za morebitno povrnitev stroškov zdravstvenih storitev.

1.2. Uveljavljanje pravic na

območno enoto oziroma izpostavo Zavoda.

Pri uveljavljanju pravice do storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba, veljajo glede obsega, vrste in načina nujnih zdravstvenih storitev predpisi države, kjer so bile storitve opravljene.

2. UVELJAVLJANJE PRAVIC DO NUJNEGA ZDRAVLJENJA IN NUJNE MEDICINSKE POMOČI V OSTALIH DRŽAVAH

Z vsemi ostalimi državami niso

sklenjene meddržavne pogodbe oziroma meddržavne pogodbe ne urejajo področja zdravstvenega zavarovanja, kar pomeni, da morajo zavarovane osebe, v primeru uveljavljanja storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči le-te plačati sami. Na podlagi originalnih računov bo pristojna območna enota oziroma izpostava Zavoda opravila povračilo stroškov v višini ustreznega deleža po povprečni ceni teh storitev v Sloveniji. Ker so lahko cene zdravstvenih storitev v tujini tudi do dvakrat ali trikrat višje kot v Sloveniji, Zavod svetuje zavarovanim osebam, da sklenejo prostovoljno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, ki ga ponujajo nekatere slovenske zavarovalnice. Tovrstna zavarovanja krijejo stroške nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v tujini brez neposrednega plačevanja storitev tako v zasebnih kot tudi v državnih zdravstvenih ustanovah in nudijo vrsto drugih praktičnih koristi (npr: prevoz zavarovanca do zdravstvene ustanove v tujini ali po potrebi v domovino, pravno pomoč, premagovanje jezikovnih ovir, pomoč svojcem...).

Podrobnejše informacije o zdravstvenem zavarovanju lahko zavarovane osebe dobijo na vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, na spletni strani Zavoda (<http://www.zzzs.si/>), na samopostrežnih terminalih in na telefonskem odzivniku tel. št. 01/30-77-300 (poglavje 4).

3. UVELJAVLJANJE PRAVIC DO NUJNEGA ZDRAVLJENJA IN NUJNE MEDICINSKE POMOČI PO VSTOPU REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKO UNIJO

1. maja 2004 bo Slovenija postala

polnopravna članica Evropske unije (EU). S tem dnem dalje se bodo meddržavne pogodbe (konvencije), ki jih je Slovenija sklenila z državami, članicami EU, uporabljale se bodo le še za državljane tretjih držav, če do vstopa Slovenije v EU Uredba 1408/71 ne bo novelirana. Še nadalje pa se bodo izvajale konvencije, ki so sklenjene z državami, ki še ne bodo postale članice EU t.j. z Bolgarijo, Hrvaško, Makedonijo in Romunijo. Z vključitvijo Slovenije v EU bo tudi na področju socialne varnosti veljal evropski pravni red, kar pomeni da bo Slovenija na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja morala izvajati določbe Uredbe 1408/71 in Uredbe 574/72 istočasno s sklepi upravne komisije Evropskih skupnosti za socialno varnost delavcev migrantov in sodbami evropskega sodišča. Na tej podlagi bodo zavarovane osebe, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Sloveniji, uveljavljale pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči med začasnim bivanjem v državi članici EU in državi članici Evropskega gospodarskega prostora na podlagi enotnega obrazca E 111, to je v naslednjih državah: Avstriji, Belgiji, Cipru, Češki, Danski, Estoniji, Finski, Franciji, Grčiji, Irski, Islandiji, Italiji, Latviji, Litvi, Liechtensteinu, Luksemburgu, Madžarski, Malti, Nemčiji, Nizozemski, Norveški, Poljski, Portugalski, Slovaški, Španiji, Švedski, Švici ter Veliki Britaniji in Severni Irski. Zavarovane osebe bodo lahko obrazec E 111 brezplačno naročale na samopostrežnih terminalih in spletnih straneh Zavoda, kot to velja že sedaj za konvencijska potrdila.

Lepo pozdravljeni.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA KOPER

2. OBČINSKI KVIZ "KAJ VEŠ O ALKOHOLU"

17. maja 2003 sta OZ RKS Ilirska Bistrica in Referat za zdravstveno vzgojo pri Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica pripravila drugi občinski kviz z naslovom "Kaj veš o alkoholu?", na katerem so sodelovali učenci sedmih razredov osnovnih šol v občini.

Priprave na kviz sta organizatorja izvedla že v začetku šolskega leta, potekale pa so v obliki predavanj, razgovorov in delavnic. Na kvizu sta tekmovali dve ekipi iz OŠ "D. Kette" in OŠ "A. Žnidaršič" iz Ilirske Bistrice, ter po ena ekipa iz OŠ "Podgora" Kuteževo, OŠ "Rudolfa Ukoviča" Podgrad in OŠ "Toneta Tomšiča" "Knežak. Po nekaj krogih kar zahtevnih vprašanj smo dobili prve tri uvrščene. Največ točk so zbrali učenci OŠ "Toneta Tomšiča" iz Knežaka, sledili pa so jim učenci iz OŠ "Rudolfa Ukoviča" iz Podgrada ter učenci OŠ "Podgora" Kuteževo. Vsem zmagovalcem, pa tudi ostalim sodelujočim še enkrat čestitamo!

Kljub temu, da smo projekt

zaključili s tekmovanjem, je bil glavni cilj projekta vsem učencem sedmih razredov predstaviti nevarnosti alkohola, ki je v Sloveniji najbolj razširjena droga, pogosto pa med mladimi tudi uvajalna droga.

Kviza so se udeležili učenci, ki so to želeli, tudi tekmovalno ekipo so učenci sestavili po svoji presoji.

Poudariti je potrebno, da učenci, ki so sodelovali na kvizu o

alkoholizmu vedo zelo veliko, zato si organizatorji samo želimo, da bi to znanje uresničevali tudi v praksi in ga prenašali tudi na vrstnike.

P.S.

VSEM UČENCEM IN UČITELJEM ŽILIMO PRIJETNE POČITNICE!

Nada Čeligoj, Andreja Rebec

NAVADNA POSTOVKA

Živi helikopter. Navadna postovka je edina evropska ujeta, ki pogosto leti na mestu. Med takim lebdjenjem hitro udarja s perutmi, telo rahlo nagne in razširi rep. Tako lahko gleda navzdol in ko opazi kakšnega glodalca ali podobno majhno žival, strmoglavi proti zemlji.

Navadna postovka ni ne tako močna ne tako hitra kot njen veliki sorodnik sokol

selec. Je ena najpogostejših ujed v Evropi in živi v

različnih okoljih, kjer rastlinje ni previsoko: obdelana polja, travniki, ledine, gorski travniki in presenetljivo, mestna jedra so njeno življenjsko okolje. Ta mali plenilec namreč ne potrebuje le lovskega okoliša, temveč tudi primeren prostor za gnezdenje, ki ga pogosto najde v zvonikih, grajskih obzidjih in visokih stavbah. Na deželi uporablja zapuščena vranja in sračja gnezda, včasih pa tudi

duplino v stenah ali v drevsih. Kot vsi sokoli namreč ne plete gnezda in sploh ne spreminja kraja, ki ga je izbrala za gnezdenje. Jajca torej naravnost na skalo, les, posušeno rastlinje ali korenine.

Mestna ujeta Postovke, ki živijo v mestu, čepijo na cerkvenih stolpih in z ostrim krikanjem preglašajo mestni hrup. Del plena hodijo iskat v predmestje, lovijo pa mnogo več ptičev kot njihove vrstnice na deželi. Domači vrabci so njihova glavna hrana, na drugem mestu pa so škorci. Na deželi se postovke prehranjujejo zlasti z polskimi mišmi, ki predstavljajo 60 do 80 odstotkov njihovega plena. Preostali del sestavljajo mladiči ptičev, ki gnezdiijo na tleh

(škrjanci in strnadi), v toplejših krajih pa tudi kuščarice in velike žuželke. Ocenjujejo, da postovka poje na dan 40 do 50 gramov, torej dve ali tri poljske miši, ali pa vrabca in kakšen manjši plen. Pozimi, ko je mraz in je hrane malo, se postovke včasih lotijo živali, ki so zanje precej velike. Tako jih lahko vidimo, ko napadajo utrujene žolne ali brinovke.

Postovkine selitve Navadna postovka s severa in severovzhoda Evrope spada med

selivke: jeseni odpotuje v deželo s toplejšim podnebjem in pogosto prečka Sredozemlje. Z obročkanjem so ugotovili, da evropske postovke prezimujejo tudi v Alžiriji in Maroku. Selijo se zlasti

septembra, toda že avgusta se mladiči, potem ko odletijo iz gnezda, razkropijo in se oddaljijo od rojstnega gnezda tudi za več sto kilometrov. Mesec za tem se kot odrasli selivci

odpravijo

proti jugu in jugozahodu. Postovke ne živijo le v ravninskem svetu, ampak gnezdiijo tudi v gorah. Pozimi se ptiči, ki so gnezdiili v gorskih duplinah, spustijo v dolino in na ravnine, kjer lažje najdejo hrano.

Razvoj perja

Maja, včasih že konec aprila, izleže samica 5 do 6 jajc rdečkasto rjave barve. Vali jih ona, samec pa ji nosi hrano, že preden začne nesti, in preneha šele, ko mladiči dopolnijo deset dni. Do tedaj mati ostane z njimi in jih ščiti pred vremenskimi nepravilnostmi. Mlade postovke se izvalijo pokrite z belim, redkim puhom, ki ga v tednu dni nadomesti sivkast, daljši in gostejši

puh. Peresa se pojavijo pri starosti dveh tednov, pri petindvajsetih dnevih pa imajo mladiči že popolno perje, čeprav se samci po barvi še ne ločijo od samic. Razlika se pojavi šele po nekaj mesecih.

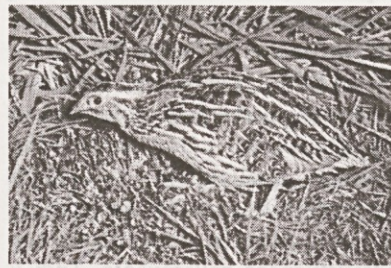
Opis: Navadna postovka ima vitko telo. Samca ločimo od samice po barvi in po pegah na perju. Samčev rep je siv z eno samo temno progjo, Samičkin pa rdečkast in ima več prog. Poleg tega ima samec sivo glavo, hrbet in peruti pa rdečkasto rjave. Navadna postovka ima precej kratke in šibke noge. Na zgornjem delu kljuna je mogoče opaziti kljukast podaljšek, ki se sklopi v vdolbino na spodnjem delu. Pri nas je zelo razširjena Dolžina: 33 do 35 cm. Razpon peruti: 68 do 72 cm.

Toliko za tokrat, več o vseh teh živalih pa kot ponavadi na naši spletni stranici <http://users.volja.net/kinkelazoo>.

Pripravil Kinkela Goran

PREPELICE *Coturnix coturnix*

Majhna, hitro letéča kura, ki je selivka. Bolj pogosto jo slišimo, kakor vidimo, vendar pa le s težavo ugotovimo, od kod natančno prihaja oglašanje. Le izjemoma jo imamo

priložnost pozorno opazovati, ko je na tleh. Navadno jo zagledamo šele, ko jo splašimo, zleti pa šele, ko jo skoraj pohodimo.

PRITLIKAVA PREPELICA Je najmanjša med vsemi prepelicami in izjemno dobro prilagojena za življenje na tleh aviarjev, v katerih je veliko skrivališč in rastlinja in v katerih so že ščinkavci ipd. Gnezdi redno, če ji omogočimo kak samoten kotiček. Medtem, ko samica vali, samec skrbno pazi nanjo. Samica lahko zleže v enem gnezdu deset in več jajc-običajno izvali 6-8 mladičev, ki jih uči jesti s tem, da drobtine ali žive žuželke odlaga prednje na tla. Mladički so samostojni po štirih tednih. Obstojajo srebrne, lisaste in bele mutacije.

JAPONSKA PREPELICA Prepelica, ki jo prepoznamo v številnih oblikah, je verjetno podvrsta navadne prepelice *C. Coturnix*. Po videzu se vendarle precej razlikujeta, tako da domneva ni zanesljiva. Vsekakor pa sta obe precej odporni in precej nemirni-pred slednjim se je treba zavarovati. Ne glede na odpornost pa prepelice ne prenesejo vlažnega vremena in morajo imeti vedno kak suh, pesknat kotiček. Posebno vrsto japonske

prepelice gojijo tudi v kletkah. Predvsem za uporabo njihovih jajc, ki imajo zdravilen učinek in so bogato dopolnilo prehrani.

ČOPASTA PREPELICA Največja prepelica, ki jo gojijo. Tako kot virginijska prepelica je zelo odporna in uspeva ob vsem mogočnem zrnju in zelenjavi. V ustreznih razmerah so prepelice večinoma skrbni starši in mladiči lepo odraščajo, če so na suhem in toplem in dobro hranjeni. Če se pojavijo problemi, lahko damo prepelici jajca valiti grlicam smejačicam, skobčevkam in drugim. Čopasta prepelica ima na glavi poseben okras; spredaj namreč nosi perjanico, ki jo sestavlja 4 do 6 navpičnih črnih peres, ki so zgoraj razširjena in nagnjena naprej. Samčvo čelo je rumenkasto belo, progja čez oči pa čisto bela. Po licih, pod kljunom in po grlu je črn z deloma belim robom. Vrat je siv, od tilnika navzdol belo in črno lisast, teme pa je črno. Zgoraj in po bokih je olivno rjav, na bokih tudi belo progast. Samica ima manjšo

Preglednica časa in količine uživanja svežih jajc potrebnih pri zdravljenju 15 najpogostejših boleznih sodobnega človeka-vraža ali zgolj zanimivost:

BOLEZEN	ZDRAVLJENJE
povečan tlak	120 jajc v 30 dneh
čir na želodcu	150 jajc v 30 dneh
arterioskleroza	240 jajc v 60 dneh
sladkorna bolezen	240 jajc v 60 dneh
bronhinalna astma	250 jajc v 50 dneh
tuberkuloza	300 jajc v 60 dneh
slabokrvnost	240 jajc v 48 dneh
živčna razrvanost	240 jajc v 30 dneh
srčni infarkt	300-320 jajc v 60-64 dneh
povečan holesterol	120 jajc v 12 dneh, takoj za tem še 120 jajc v 24 dneh
neurejena prebava	120 jajc v 24 dneh
krepitev spomina	500 jajc v 50 dneh
pomladitev oz. obnovitev celotnega organizma	1000-1200 jajc v 4 mesecih
krepitev spolne moči	150 jajc v 30 dneh sladkanih s kostanjevim medom
minirana	240 jajc v 48 dneh

perjanico in je manj kontrastnih barv; tako tudi glava ni črna bela.

Poznamo še druge vrste prepelice: Virginijska prepelica, Harlekinska prepelica, Zobata prepelica itd.

Priprava dipl.ing.bio.A. Jagodnik

Biro
OGIS
šotori

www.biroogis.com
ogis@siol.net
t: (03) 492 81 70
f: (03) 542 10 70

NAJEM IN PRODAJA

- šotori za sejme
- šotori za prireditve
- hale in industrijski šotori

HALTEC

AVTO MARTINČIČ
FRANC MARTINČIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica
Bazoviška 42
tel.: 05/71 00 780
fax: 05/71 00 781

- * PRODAJA VOZIL SEAT
- * TRGOVINA Z AVTODELI IN DODATNO OPREMO
- * KLEPAR - LIČAR - VLEKA
- * MENJAVA AVTOPLAŠČEV
- * PREPISI VOZIL

PRO-TOM d.o.o.

Vilharjeva 51, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-41-420, GSM: 041/671-158

- * RAČUNALNIŠKI PROGRAMI ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNOVODSTVA ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNALNIŠKA OPREMA NA 12 MESECEV - TOM +0%

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:

Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 7:00 do 19:00	od 7:00 do 14:00	Zaprto

Dežurstva

Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 19:00 do 21:00	od 19:00 do 21:00	od 9:00 do 12:00 in od 18:00 do 19:00

KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA
Iva Dujmovič s.p.
Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/757-10-92, GSM: 041/249-007

URNIK
PONEDELJEK / SREDA / PETEK
12-19
TOREK / ČETRTEK
7-14
SOBOTA / NEDELJA / PRAZNIKI
ZAPRTO

OPTIKA
Gregor Primc
Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

Sprejemamo naročila za okulistične preglede na telefon 05/71-00-510

Trgovina
TARSEL d.o.o.
Rozmanova 29, Ilirska Bistrica
tel./fax.: 05/71-41-588

Sprejemamo naročila za učbenike delovne zvezke!
Najnižje cene šolskih potrebščin!!!!

ČEBELARSTVO TERSEL
Cvetlični med
Cvetni prah
Propolis
Se priporočamo!!!!

USPEŠNO IZPELJAN MEDNARODNI ROKOMETNI TURNIR ZA ŽENSKE

Med 6. in 8. junijem je bila II. Bistrica poleg ostalih športov tudi v znamenju rokometu. Na igriščih osnovne šole Antona Žnideršiča je namreč potekal že četrti mednarodni rokometni turnir za ženske, ki ga je odlično pripravil domači Rokometni klub. Na turnirju je namreč v treh dneh sodelovalo 24 ekip v treh kategorijah, med katerimi je bila najboljše zastopana kadetska s štirinajstimi ekipami.

Rokometni klub II. Bistrica počasi a vztrajno raste in postaja eden izmed boljše organiziranih bistriških kolektivov. Poleg številnega članstva – po najnovejših podatkih naj bi v letošnji sezoni v klubu delovalo kar 145 članov, in rednega tekmovanja v treh kategorijah, vsakoletno pripravljajo tudi mednarodni turnir kot zaključek tekmovalne sezone. V štirih letih je turnir postal znan po vsej Sloveniji in izven naših meja, tako da so letos na njem tekmovali tudi ekipe iz Italije in Hrvaške. Vseh skupaj je bilo 24, v treh tekmovalnih dneh pa se je na vročem igrišču pred športno

Tekma Bistrica : Jadran Kozina

je izročil župan občine II. Bistrica Anton Šenkinc.

Na turnirju so poleg kadetinj nastopale tudi starejše deklice A in B. Pri deklicah letnika 91 so prvo mesto osvojile igralko Polja iz Ljubljane, zelo dobro pa so igrale tudi domačinke iz II. Bistrice, ki so v tej konkurenci osvojile drugo mesto. Poleg tega so imele tudi najboljšo strelko Tamaro Čekada, medtem ko je

RK Burja iz Škofij. Tudi pri tej kategoriji je potrebno izpostaviti Bistričanke, saj so v zadnji tekmi z porazom pripravile možnost za drugo mesto in tako osvojile končno četrto mesto na turnirju. Vendar pa je priznanje za najboljšo vratarko dobila domača igralka Maja Kuridža, najboljša igralka je bila Maja Pavletič iz Škofij, najboljša strelka pa Ula Likar iz Ajdovščine.

Po oceni organizatorjev predvsem pa po besedah sodelujočih ekip je turnir izredno lepo uspel, za kar so prav gotovo zaslužni prizadevni člani rokometnega kluba II. Bistrica. Najboljša potrditev uspeha je največkrat izrečena beseda ob zaključku turnirja – vidimo se naslednje leto. Poleg tega pa bo turnir 2004 zaradi jubileja – 40 let organiziranega rokometu v II. Bistrici, še bolj slovesen in pomemben, saj so se v Rokometnem klubu že pričeli pripravljati na ta dogodek. Iz tega razloga vabijo vse ljubitelje rokometu, bivše rokometne, bivše člane kluba, ki so kakorkoli sodelovali pri delu v bistriškem rokometu, in ki imajo o tem spravljeno dokumentacijo, slike ali kakršnokoli drugačno gradivo, da se oglasijo pri Gordani Grubič (tel. 7100150 ali 714 20 54) in s tem prispevajo k še boljši pripravi tega jubileja.

Zmagovalke prejema prehodni pokal

dvorano zvrstilo preko 300 udeležencev turnirja.

Najpomembnejši del turnirja so bile tekme v kadetski kategoriji. V tej kategoriji je namreč nastopila večina najboljših slovenskih ekip, zelo solidne igre so pokazale tudi hrvaške ekipe, prvič pa je na turnirju nastopila tudi italijanska ekipa Top hand iz Udin. Veliki zmagovalec turnirja je postal ženski rokometni klub Celje, ki je v odlični finalni tekmi premagal sicer državne prvakinje Krim Eto Kotex z tesnim rezultatom 10:9. Nič manj kvalitetna ni bila niti tekma za tretje mesto, kjer je bila druga celjska ekipa Celje B boljše od ženskega rokometnega kluba Brežice. Domačinke – II. Bistrica se v močni konkurenci niso najbolje znašle, osvojile so namreč šesto mesto, kar pa je klub vsemu zelo dober rezultat. Bistriška ekipa je bila namreč najmlajša, svoje pa je naredila tudi velika vročina in hud tempo na vseh tekmah.

Najboljša igralka turnirja je bila Barbara Varlec iz Brežic, najboljša vratarka Tjaša Šilc iz Krima, najboljša strelka z 32 zadetki pa Nija Majcen iz celjske ekipe. Celjanke so tudi skupne zmagovalke turnirja, tako da so domov odnesle tudi prehodni pokal, ki jim ga

bila najboljša vratarka Marija Ružič iz Omišalj (Hrvaška), najboljša igralka pa Evica Prošek iz ljubljanskega Polja. Pri malce starejših kolegicah (letnik 90) je prvo mesto osvojila ekipa Ketinga iz Ajdovščine, druga je bila ekipa RK Šempeter Vrtojba, tretja pa

Tekma trenerji : organizatorji

IRBIS d.o.o.
Koseze 32 c
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280
05/71-00-281
fax: 05/71-00-285

www.irbis.si
info@irbis.si

II. TEKMOVANJE V LOVU RIB S PLOVCEM ZRD

1/6-2003 so člani tekmovalne ekipe ribiške družine Bistrica - Pekarna Jure na akumulaciji Mola pripravili II tekmovanje v lovu rib s plovcem, ki šteje za ligo zveze ribiških družin Primorske. Domača ekipa se je izkazala z organizacijo tekmovalnega dne, izkazal pa se je tudi oskrbnik ribiškega doma Dinko Skrt, ki je s pomočjo članov svoje družine v izredno kratkem času pogostil preko 60 tekmovalcev.

Rezultatsko je bila domača ekipa manj uspešna kot na prvem tekmovalnem izredno pa so se izkazali mladinci. Po sektorjih so Bistričani osvojili naslednja mesta: sektor A Vlado Korpar 6. mesto, sektor B Iztok Perenič 2. mesto, sektor C Zlatan Kovačević 2. mesto, sektor D Boris Vasle 6. mesto in sektor E Borislav Zejnulović 5. mesto. V ekipni konkurenci je to zadostovalo za 5. mesto. Mladinci: sektor A Jernej Štemberger 2. mesto, sektor B Nejc Udovič 2. mesto in sektor C Tadej Poropat 3. mesto. Doseženi rezultati so na koncu ekipi prinesli 1. mesto in prelep pokal, ki bo krasil vitrine ribiškega doma.

Z.K.

Obnovljena stanovanja

naprodaj
Center Postojne
Cena: samo 800 EUR/m²

Dodatne informacije: WWW.PRR-NEPREMICNINE.SI/POSEBNA.HTM
Tel.: 05 / 720 - 20 - 10 in 041/630 - 575

P.P.R. Nepremičnine d.o.o.

FIZIOTERAPIJA IN TRGOVINA

Rozmanova ul. 1, 6250 Ilirska Bistrica
TRGOVINA - tel./fax.: 05/710-12-56
FIZIOTERAPIJA - tel.: 05/710-12-55

PEDIKURA, MANIKURA IN DEPILACIJA
TELEFON: 051/201 526

V NAŠI AMBULANTI VAM LAHKO POMAGAMO, ČE IMATE:

- * BOLEČE IN OTEČENE NOGE
- * OTIŠČANCE IN KURJA OČESA
- * BRADAVICE
- * VRAŠČENE NOHTE
- * TRDO KOŽO IN GLJIVICE
- * PREKOMERNO POTENJE NOG

Plama-pur

PLAMA-PUR d.d., 6244 Podgrad
tel.: 05/71 49 100, fax: 05/71 49 299
e-mail: info@plama-pur.si
<http://www.plama-pur.si>

Policija svetuje

ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA (ZVCP) VIII. del

Vključevanje v promet na javno cesto
40. člen

(1) Voznik mora pred vključevanjem s površine, na kateri se ne opravlja promet vozil, pustiti mimo vsa vozila, ki vozijo po prometnem pasu, na katerega se želi vključiti.

(2) Voznik, ki se vključuje v promet na javno cesto z nekategorizirane ceste (dovozne ali gozdne ceste, pristopi do objektov in zemljišč, funkcionalne površine ob objektih) mora pustiti mimo vsa vozila, ki vozijo po javni cesti, čeprav ta s prometnim znakom ni določena, kot prednostna.

(3) Z denarno kaznijo najmanj 25.000 tolarjev in 2 do 4 kazenskimi točkami se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbama tega člena.

(4) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbama tega člena.

Promet v križišču

41. člen

(1) Menjava prometnega pasu v križišču je prepovedana.

(2) Voznik se mora na zadostni razdalji pred križiščem postaviti z vozilom v položaj na tistem prometnem pasu, po katerem namerava voziti skozi križišče.

(3) Voznik, ki se približuje križišču, mora hitrost vožnje prilagoditi prometnim razmeram v križišču. Voziti sme s tolikšno hitrostjo, da lahko ustavi in pusti mimo vozila in druge udeležence v cestnem prometu, ki imajo prednost v križišču.

(4) Voznik, ki v križišču zavija levo, mora pustiti mimo vozilo, ki prihaja iz nasprotne smeri in vozi naravnost ali zavija desno.

(5) V križišču cest ima prednost tisti, ki prihaja z desne strani.

(6) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, ali drugim odstavkom tega člena.

(7) Z denarno kaznijo najmanj 30.000 tolarjev in 2 do 4 kazenskimi točkami se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim, ali četrtim, ali petim odstavkom tega člena.

(8) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Krožni promet

42. člen

(1) V krožnem križišču mora biti promet urejen s prometnimi znaki tako, da ima prednost tisti, ki že vozi v krožnem prometu.

(2) Preden zapusti krožno križišče, se mora voznik razvrstiti na prometni pas, s katerega lahko varno zapusti križišče.

Zavijanje

43. člen

(1) Voznik, ki zavija v križišču levo, se po razvrstitvi zapelje do sredine križišča, razen če s prometnim znakom ni določeno drugače oziroma če tega ne dopušča promet iz nasprotne smeri.

(2) Voznik, ki zavija desno, mora pustiti mimo enosledna vozila, ki vozijo ob njem v isti smeri po kolesarskem pasu ali kolesarski stezi in vozijo naravnost ali zavijajo desno.

(3) Voznik, ki zavija v križišču desno ali levo, mora dati prednost pešcem, ki so že na vozišču, na katero namerava voznik zaviti.

(4) V križišču, kjer je potek prednostne ceste označen s

prometnim znakom in ta cesta zavija desno, mora biti na kolesarski stezi, ki poteka po tej cesti in je speljana na vozišče, vozilom, ki vozijo po stezi, odvzeta prednost z ustreznim prometnim znakom "križišče s prednostno cesto" z dopolnilno tablo "za kolesarje".

(5) Voznik, ki zavija desno, mora dati prednost tudi avtobusom in drugim vozilom, ki vozijo po posebej označeni prometni površini, ki so desno od prometnega pasu po katerem vozi.

(6) Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(7) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim, ali tretjim, ali petim odstavkom tega člena.

(8) Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju s prvim, ali drugim, ali tretjim, ali petim odstavkom tega člena.

(9) Z denarno kaznijo najmanj 1.200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek upravljavec ceste, ki ravna v nasprotju s četrtim odstavkom tega člena, odgovorna oseba upravljavca ceste pa z denarno kaznijo najmanj 120.000 tolarjev.

Prehodi za pešce

44. člen

(1) Na prehodu za pešce, na katerem promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali ga ne ureja policist, morajo vozniki in drugi udeleženci v cestnem prometu omogočiti pešcem varno prečkanje vozišča, če so ti že na prehodu ali dajejo znak, da želijo prečkati vozišče.

(2) Prehodu za pešce se mora voznik ali drug udeleženec približevati s tako hitrostjo, da lahko vozilo ustavi, če bi z vožnjo preko prehoda oviral ali ogrožal pešce, ki so na prehodu ali stopajo nanj.

(3) Če je označba prehoda za pešce na kolesarski stezi ali drugi prometni površini, veljajo ista pravila.

(4) Z denarno kaznijo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z denarno kaznijo 15.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Prehajanje preko železniških tirov

45. člen

(1) Tirna vozila, ki se premikajo po železniških tirih, imajo prednost pred vsemi drugimi udeleženci v cestnem prometu.

(2) Vozniki, ki se približujejo prehodu preko železniških tirov, morajo voziti s takšno hitrostjo, da lahko ustavijo pred prehodom.

(3) Udeleženec v cestnem prometu se mora vselej ustaviti pred prehodom čez železniško progo:

1. če se bliža vozilo po tirnicah;
2. če so se zapornice ali polzapornice začele spuščati ali so že spuščene;
3. kadar prihod vozila po tirih naznanjajo svetlobni ali zvočni znaki oziroma opozarjajo, da se bodo zapornice začele spuščati;
4. kadar ustavlja promet železniški delavec s predpisanim znakom.

(4) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(5) Z denarno kaznijo najmanj 25.000 tolarjev in 1 do 3 kazenskimi točkami se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z drugim, ali tretjim odstavkom tega člena.

Železniški tiri brez zapornic

46. člen

(1) Prehod preko železniških tirov, na katerih ni zapornic ali polzapornic, ki bi napovedovale bližanje tirnega vozila, oziroma te naprave so, pa ne delujejo, smejo udeleženci v cestnem prometu prečkati šele, ko se prepričajo, da po tiru ne prihaja tirno vozilo.

(2) Z denarno kaznijo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

(3) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drugi udeleženci v cestnem prometu, ki ravnajo v nasprotju z določbo tega člena.

Ustavitev in parkiranje

47. člen

(1) Ustavitev in parkiranje ni dovoljeno:

1. na prehodu za pešce in v razdalji, manjši od 5 m pred prehodom;
 2. na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti ali kolesarskem pasu;
 3. na železniškem prehodu ali manj kot 15 m od prehoda oziroma proge;
 4. v križišču in v razdalji manjši od 5 m od najbližjega prečnega roba vozišča;
 5. v predoru, podvozu, galeriji, na mostu in nadvozu;
 6. na označenem avtobusnem postajališču na vozišču ali manj kot 15 m od njega; dovoljena je ustavitve na postajališču izven vozišča, če s tem ni oviran avtobusni promet;
 7. na ozkem in nepreglednem odseku ceste (ovinku, pod klancem), če drugo vozilo ne bi moglo varno voziti mimo;
 8. na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in nepretrgano vzdolžno črto na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m;
 9. na pospeševalnem, zaviralnem, prehitevalnem in odstavnem pasu;
 10. na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni znak ali napravo, ki daje svetlobne ali zvočne signale;
 11. na vozišču ceste izven naselja;
 12. na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil;
 13. na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu;
 14. na cestah v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v isto smer;
 15. na označenem parkiranem prostoru za invalide, razen invalidov iz 49. člena tega člena;
 16. na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom.
- (2) Z denarno kaznijo 5.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. in 14. točko prvega odstavka tega člena.
- (3) Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekrške voznik, ki ravna v nasprotju s 15. in 16. točko prvega odstavka tega člena.

POLICIJSKA KRONIKA ZA OBDOBJE

OD 15. 05. 2003
DO 15. 06. 2003

Na področju kriminalitete je PP Ilirska Bistrica v navedenem obdobju obravnavala skupno 31 kaznivih dejanj, od tega 15 vlomov, 5 tatvin, 4 poškodovanja tuje stvari, 1 povzročitev hude telesne poškodbe, 1 neupravičena proizvodnja in promet z mamili, 1 tatvino osebnega vozila, 1 tatvino kolesa, 1 ponarejanje listin, 1 zatajitve, in 1 preprečitev dokazovanja.

Na področju varnosti cestnega prometa smo obravnavali skupno 26 prometnih nesreč. Od tega je bilo 19 prometnih nesreč z materialno škodo, 6 z lahкими telesnimi poškodbami in 1 s hudimi telesnimi poškodbami. V enem primeru je povzročitelj s kraja pobegnil, vendar je bil kmalu prijet. Policisti smo obravnavali še 6 primerov odrsanj vozil na parkirnih prostorih, eno poškodovanje kolesarja in eno poškodovanje otroka pri padcu s traktorja. Prav tako smo beležili tudi 6 povoženj divjadi.

Poleg tega smo obravnavali 5 kršitev javnega reda in miru na javnem kraju. Kršitelje smo predlagali v postopek sodniku za prekrške. V sodelovanju z občinskim štabom civilne zaščite, gorsko reševalno službo in vodniki službenih psov za reševanje smo izvajali iskalno akcijo ob pogrešanju osebe, katero je nato najdla občanka.

Tri domačine, za katere se je v postopku ugotovilo, da posedujejo prepovedano drogo smo predlagali v postopek sodniku za prekrške.

Obravnavali smo 21 oseb, ki so nedovoljeno vstopile v Slovenijo. Po obravnavi pri sodniku za prekrške ali izreku opozorila so bili tuji predani hrvaškimi mejnim organom, slovenski državljani pa izpuščeni. Imetnike obmejnih prepustnic, ki živijo ob državni meji in imajo upravičen interes, da prestopajo mejo na zunaj za to določenih mestih ali zunaj uradno določenega časa obveščamo, da si na Upravni enoti v Ilirski Bistrici uredijo ustrezna dovoljenja, kot je to navedeno v sporazumu med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju.

Vse udeležence v prometu prosimo, da se obnašajo čim bolj strpno do ostalih udeležencev v prometu, saj se s prihodom poletne turistične sezone promet na naših cestah gosti, visoke temperature pa še dodatno prispevajo k zmanjšanju pozornosti.

V prihajajočih poletnih mesecih bralcem SNEŽNIKA želimo čim več varnosti.

Božidar ŠTEMBERGER
KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE

»VARNO NA POTI V ŠOLO«

»Varno na poti v šolo« je bil naslov letošnje akcije v sklopu preventivnega dela, ki ga izvaja Policijska postaja Ilirska Bistrica. V četrtek, 22. maja so policisti podelili nagrade najboljšim likovnim prispevkom, ki so prispeli na razpisani likovni natečaj.

Na natečaj se je odzvalo šest ilirskobistriških osnovnih šol, z več kot 80 likovnih del.

Nagrade so prejeli:

- na razredni stopnji:

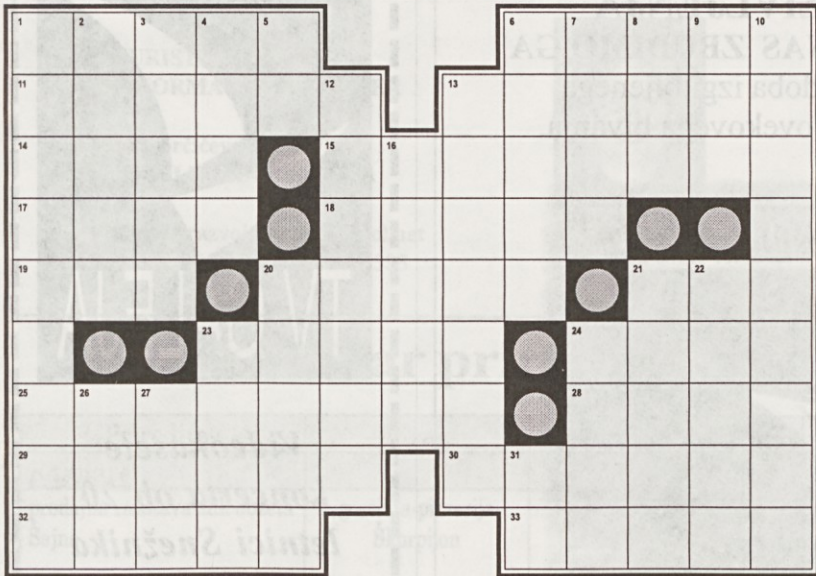
- I. nagrado – Katarina Petrič (OŠ Knežak)
- II. nagrado – Julijana Šajina (OŠ Podgrad)
- III. nagrado – Sara Božič (OŠ Podrad)

- na predmetni stopnji:

- I. nagrado – Martin Novak in Martin Volk (OŠ Knežak)
- II. nagrado – Ludvik Nejc (OŠ Pregarje)
- III. nagrado – Tadeja Keš, Mihaela Kukolj in Ana Pavlovec (OŠ Knežak)

Policisti so ob tej priložnosti učencem razkazali tudi svojo opremo ter delo s policijskim psom. Svoje jeklene konjičke so pokazali tudi policisti na motorjih.

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. Kraj v Gorskem Kotarju, 6. zob kočnik, 11. geometrijsko telo, 13. kraj pri Idriji, 14. odprta telesna poškodba, 15. državni socializem, 17. trska, 18. obsežno leposlovno delo v prozi, 19. jakova samica, 20. švedski dramatik (Lars), 21. dvojica, 23. sviloprejkin zapredek, 24. neodločen, bojzljiv človek, 25. pobiralec naročnine, 28. Irska (pesniško), 29. slovenski atlet, skakalec v daljino (Gregor), 30. stvarnik sveta v večnem boju z duhom teme in zla, po Zarastri, 32. ime francoskega filmskega igralca Delona, 33. radioaktiven kemijski halogen element.

NAVPIČNO:

1. majhna skrinja, 2. domača molzna žival, 3. rtič zahodno od Izole, 4.

želatina iz alg, 5. začetnici slovenskega pisatelja in zdravnika, 6. jamski ali močvirski plin, 7. bog modrosti, zgovornosti, zmage in pesništva v skandinavski mitologiji, 8. okrajšano ime filmske igralke Taylor, 9. dalmatinsko žensko ime, 10. holandski slikar in grafik (Harmenszoon van Rijn, 1606-1669), 12. avto in letalo hkrati, 13. žalostinka (it.), 16. radioaktivni izotop radona, 20. opica z otoka Bornea, 21. organ za letanje na trupu ptičev, 22. sporočilo, obvestilo, 23. južno drevo z velikimi listi ali njegov sladki sad, 24. slovenski košarkarski sodnik (Iztok), 26. kraljevič iz indijskega epa Mahabharata, 27. orientalsko barvilo za lase, 31. egipčanski bog sonca.

Dimitrij Grlj

Mali oglasi

Mlada družina najame manjše stanovanje v Il. Bistrici ali okolici; Inf.: 040/609 809;

Prodajam dvoipol sobno stanovanje v I. nadstropju bloka ulice 7. maja 10; Inf.: 041/588 554;

V OIC Trnovo – Vilharjeva 25, oddamo dve opremljeni pisarni 15 m² in 35 m². Podrobnejše informacije na tel.: 041/ 616-411 Andrej Bergoč;

Stare razglednice krajev (vasi, mest) kupim; Inf. na tel.: 05/ 788 00 33;

V Prešernovi ulici 25/a prodajam trisobno stanovanje 74 m², Inf. na tel.: 714 53 97;

Prodajam ali oddam poslovni prostor 33m² v mikozji v Ilirski Bistrici, Inf. na tel.:

V najem vzamemo poslovni prostor površine 60 –80 m² primeren za videoteko na frekventni lokaciji in z možnostjo parkiranja. Inf. na tel: 041/446-009 ali v videoteki v Domu na Vidmu.

Prodajam rabljene usnjene fotelje – dobro ohranjeni; Inf. na tel.: 041/ 890 515;

V Il. Bistrici dam v najem neopremljeno, 2 sobno stanovanje; lahko tudi kot poslovni prostor; Inf. na tel.: 00384 91 703 093;

Prodajam 3-sobno stanovanje na Prešernovi ulici; tel.: 031/ 407 620;

Upokojenec - osamljen želim spoznati gospo, da bi si skupaj krajšala življenje; Stane Lenarčič, Nadanje selo 10, Pivka; tel.: 05/753 03 87;

V ILIRSKI BISTRICI PRODAMO: Poslovno stanovanjska hiša ob glavni cesti, 750 m², starejša, meščanska, dvonadstropna z visokim podstrešjem, vseljiva vrt, dvorišče, parcela 800 m², primerna za več družinsko stanovanjsko hišo s poslovnimi prostori v pritličju 300 m². Tel.: 05/7145053

Oddamo garsoniero v Ilirski Bistrici, III. nadstropje, opremljeno s CK - vseljivo takoj! tel.: 041/422 009

Inštruiram angleščino in nemščino; Informacije na tel.: 031/ 329 416

Iščemo stanovanje v Ilirski Bistrici ali okolici; tel.: 041/ 269 059

V Ilirski Bistrici PRODAM zazidalno parcelo, 856 m² z delno urejeno dokumentacijo; Informacije na tel.: 041/901 284

PRODAMO stanovanje v Trnovem, I. nadstropje, 64 m²; Informacije na tel.: 00385/51 703 093

Prodajam BIO- jabolka za ozimnico ali za sok; prodajam tudi domačo slivovko in sadjevec; Informacije na: Stane Lenarčič, Nadanje selo 10, Pivka; tel.: 05/753 03 87;

Lektoriram slovnične, tiskarske napake vseh slovenskih besedil, prevajam tudi hrvaška in srbska besedila. Informacije na tel.: 040/ 640 429;

Oddam enosobno stanovanje v Ilirski Bistrici, Vojkov drevored 8; tel.: 00385 51 637 942

V Ilirski Bistrici PRODAM stanovanje - poslovni prostor; tel.: 00385 51 703 093

Nudim uspešno učno pomoč otrokom od prvega do petega razreda; Informacije na tel.: 040/805 266;

Hišni ljubljenci - prodajam činčile kot hišne ljubljence po ugodni ceni; možna tudi dostava na dom, Informacije na tel.: 05/ 788 51 72 ali 041/ 477 109;

V okolici Ilirske Bistrice iščem stanovanje oziroma manjšo kmetijo; Informacije na tel.: 05/71 44 579 od 8.00 do 16.00 ure;

REŠITEV
MAJSKE
KRIŽANKE

1. ŽVENKELJ, 9. RANCA, 14. ARTERIJA, 15. ALAIN, 16. BETON, 17. UNIVERZA, 19. OMAN, 20. EBERT, 21. DEI, 22. GEL, 23. KNEŽA, 24. SELZ, 25. ON, 26. KREZ, 27. KAPLJA, 29. LAMAIZEM, 32. COL, 33. TRAMP, 34. NIGERIJA, 38. TRAN, 40. NEVA, 41. AS, 42. APIA, 44. ARENA, 46. OSK, 47. NEN, 48. KLIŠE, 49. ERNA, 50. IDEALIST, 52. ADAIR, 53. TAJNIK, 54. RADENCI, 56. ALAKSA, 57. ANASTAS.

PRODAJNA MESTA
ČASOPISA SNEŽNIK:

V VSEH TRGOVINAH ILIRIJE,
V PRODAJNEM CENTRU
TRNOVO, V TUŠU, V
PAPIRNICI LINEA ART, V
TOBAKU,
V PAPIRNICI "POD LIPO",
NA BENCINSKEM SERVISU
ISTRABENZA,
NA BENCINSKEM SERVISU
PETROL V AGRO TRGOVINI
KOSEZE;

SLOVARČEK:

RONEK – rtič zahodno od Izole
MOLAR – zob kočnik
NOREN – švedski dramatik (Lars)
ORMUZD – stvarnik sveta v večnem boju z duhom teme in zla

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

nam pošljite do 20. julija 2003, na naš naslov:
UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi pravilnimi rešitvami
bomo izžrebali nekoga, ki bo prejel lepo nagrado:
VEČERJO ZA DVE OSEBI V GOSTIŠČU

GRILL
DANILO

NAGRADO,

VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI GRILL DANILU,
za majsko križanko prejme:

ALBERT KOLENC

Med ogradami 11/a, 5250 Solkan

ČESTITAMO SREČNEMU NAGRAJENCU
IN MU ŽELIMO "DOBER TEK"!

041/811 593

SPLOŠNO ZIDARSTVO
SAFTIČ VALTER s.p.
JELŠANE 73, tel. 05/78-85-545

Bazoviška 19, 05/714-20-77

Velika izbira:

- šolskih potrebščin,
- pisarniškega materiala,
- daril za vse priložnosti,
- čestitk,
- darilne embalaže...

UGODNE CENE

UGODNE CENE

UGODNE CENE

UGODNE CENE

UGODNE CENE

UGODNE CENE

KOMUNALNO PODJETJE
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7, Ilirska Bistrica

INŠTRUKCIJE iz angleškega jezika za osnovne in srednje šole.
tel.: 05/714-43-84

Inštruiram in poučujem italijanščino;
Patricija 040/378 888

V Ilirski Bistrici oddamo v najem poslovni prostor v izmeri 58 m², primeren za pisarno ali trgovino; Informacije na tel.: 05/ 71 00 511

Od ponedeljka do petka: 6.00 Dobro jutro - 6.10 Poročilo AMZS - 6.15 Temperature po Sloveniji - 6.30, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00 Novice - 6.45 pregled tiska - 7.00 Horoskop - 7.15 Kaj pa luna? (Zgodilo se je) - 8.00 Poročilo OKC - 8.30 Napovednik - 8.40 Napoved kulturnih in drugih prireditev - 9.30 Regijski dogodki - 12.00 Novice BBS - 12.15 J & M - 15.00 Informativna oddaja RGL - 15.50 Popevka tedna - 16.35 Danes poslušamo

Ponedeljek: ob 9.30 Regijski dogodki - o športu v ponedeljek - 11.15 Naš župan - 13.30 Glasbene želje (Ilirska Bistrica) - 18.05 Gool - nogomet na radiu 94

Torek: ob 9.30 Regijski dogodki - 12.30 Uradi za delo - 13.30 Glasbene želje (Cerknica, Loška dolina, Bloke) - 18.05 Glasbeni tutti frutti - 19.05 Horizont
Sreda: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.00 Nagrada nedeljskih čestitk - žrebanje - 10.10 Sredin SOS - 1.15 Nostalgija - 12.25 Ga ni čez dober nasvet - 13.30 Glasbene želje (Postojna, Pivka) - 14.40 Planinske novice - 18.05 Sredin rompomom, otr. odd. - 19.05 S tangom v srcu

Četrtek: Ob 9.30 regijski dogodki - 11.15 Vaš komentar, prosim - 12.25 Naslednji prosim - 13.30 VIP - vaših izbranih pet - 14.00 Glasbene želje (za mlade) - 16.20 Izbor popevke tedna - 18.05 Glasba...z glasbenim gostom - 19.05 Virgo od acta, mlad. odd.

Petek: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.15 Med platnicami, naše knjižnice se oglašajo - 12.25 Mala radijska tržnica - 18.30 Škropot, oddaja KŠOPP - 21.00 Glasba po željah poslušalcev

Sobota: ob 7.00 Dobro jutro - 7.15 Kaj pa luna - 7.20 Poročilo AMZS - 7.30 Vreme in temperature po Sloveniji - 7.45 Zgodilo se je - 8.00 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 9.00, 11.00, 15.00, 18.00 Novice - 9.10 Horoskop - 9.30 Sobotni utrip - 11.20 notranjsko kraški mozaik - 12.00 BBC novice - 12.15 J & M - 13.45 Glasbene želje - 14.15 Tema dneva - 15.50 Popevki tedna - 19.05 V soboto ob 7. uri - 20.05 BBC-jev top pop - 21.00 Glasba po željah poslušalcev

Nedelja: ob 7.00 Dobro jutro - 7.10 Poročilo AMZS - 7.15 Oglaševanje iz planinskih koč - 7.30 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 8.35 Zgodilo se je - 8.45 Kaj pa luna - 9.30 Nedeljsko jutro - 10.15 J & M - 10.30 Prijatelji, ostanimo prijatelji - 12.30 Nedeljske čestitke - 15.50 Popevki tedna - 16.00 Nedeljsko popoldne - 18.00 Novice - 18.05 Lestvica 4 mix

VESELJE DO ŽIVLJENJA TLI V VSAKEM OD NAS ZBUDIMO GA

Dan brez smeha je podoba izgubljenega kamenčka v mozaiku človekovega bivanja.

Zveza slovenskih društev za telefonsko pomoč v stiski in Društvo Tvoj telefon iz Postojne v letu VESELJA DO ŽIVLJENJA - 080 22 23, 05/720 17 20

Videokasete koncerta ob 20 letnici Snežnika lahko naročite na št. 031 649 277 (TV Galeja).

PUR PLATEX

d.o.o.

- * REZANA POLIURETANSKA PENA
- * SEDEŽNE GARNITURE

Gradišče 51, 6243 OBROV

PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purpllatex@siol.net

AVTOMEHANIKA

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5E ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/71-45-855, 041/422-007

NUDIMO VAM:

JURID-BENDIX
zavorne obloge,
ploščice, diski,
BOSAL izpušni lonci,
ARAL motorna olja,
ter vsi ostali avto deli

ODPRTO

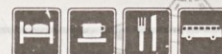
8-12 in 13-17

ob sobotah 8-12

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel. +386 (0)5/71-42-648

**KOSILA
IN
MALICE
UGODNO!!!!**

10 let

EURO MB

NIZKE GRADNJE

041/682-549

041/652-769

Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-41-344

ODPRTO:

od ponedeljka do sobote od 10.00 do 21.00

VIDEO TOP 10

1. 007 - UMRI KDAJ DRUGIČ - akcija
2. K 19 ČRNA UDOVA - vojni
3. DOVOLJ MI JE! - triler
4. SAM PROTI VSEM - akcija
5. NEVARNA SMER - triler
6. OSTROSTRELEC II. - akcija
7. AUSTIN POWERS V ZLATOTIČU - komedija
8. SESTRE - komedija
9. LAHKI DEKLETI - komedija
10. KATE IN LEOPOLD - romantična komedija

PIZZERIA KUDRA

Vrbovo 22
6250 Ilirska Bistrica
710-0-710

Koseze 69a
Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-370
fax: 05/71-00-371
GSM: 041/642-868

kalister Dolenje 2a 6254 Jelšane **OPEL**

Nudimo veliko izbiro.

- avtoplaščev
- amortizerjev
- ispušnih sistemov
- zavornih sistemov
- alu-platišč in
- servisne usluge

Pooblaščen servis

Prodaja vozil

Originalni rezervni deli

Dodatna oprema

TRGOVINA: 05/788-60-10, AVTOSALON: 05/788-60-09

PE ILIRSKA BISTRICA: 05/710-14-30

Delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

VOPEX d.o.o.

Pekarna Jure

Nakupni center TRNOVO

Ilirska Bistrica

pekarna JURE
POSTOJNA

AKCIJA

HRENOVKE PIŠČ. VP KRAS 679,90 SIT
FURLANSKA SALAMA MIP 1.999,00 SIT/KG
ROGLJIČKI KAKAV GUSPARO 240 G 359,00 SIT
DEXAL DET. ZA POM. POSODE 1,5 L 229,90 SIT

NAKUPNA KARTICA ZVESTOBE:
Za 15 nakupov po 3.500,00 SIT
vam podarimo darilni bon za
2.500,00 SIT.

Velja v vseh trgovinah
podjetja VOPEX d.o.o.

OBRATOVALNI ČAS
Ponedeljek - Petek 7.30 - 19.00
Sobota 7.30 - 17.00
Nedelja 8.00 - 12.00

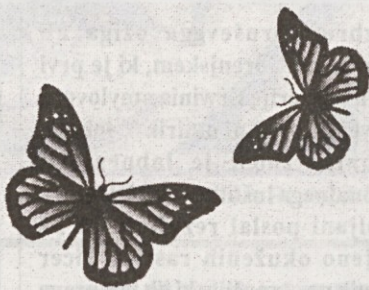
PE Market Trnovo, Vilharjeva 24, 6250 Ilirska Bistrica, Telefon: 05/710-10-00

RAZVIJNI CENTER
ILIRSKA BISTRICA

TURISTIČNO
INFORMACIJSKI CENTER

Gregorčičeva 2, p.p. 77
6250 ILIRSKA BISTRICA

e-mail: razvojni.center@siol.net
tel.: 05/710 1 384, 05/710 1 385

Koledar prireditev za mesec julij

Prireditev	Kraj	Datum	Ura	Organizator	Informacije
Razstave					
prodajna razstava slik Jožeta Šajna	gostilna-pizzerija Škorpiljon	stalna razstava	10.00-22.00	Jože Šajn	05/7141 332 05/714 59 70
Likovna razstava Rajka Kranjca	pivovarna in gostilna Pek, Dolenje	stalna razstava	10.00-22.00	Rajko Kranjec	05/788 50 29 05/7145 360
razstava fotografij - Ilirska Bistrica skozi zgodovino (pomembni dogodki in osebnosti v Il. Bistrici)	v bistroju Baladur	stalna razstava	8.00 - 23.00	Ilirika Ilirska Bistrica	05/7141 935
prodajna razstava slik Jožeta Šajna	Okrepčevalnica grill Danilo Il. Bistrica	stalna razstava	9.00-23.00	Jože Šajn	05/714 59 70 05/7141 517
Razstava naravne in kulturne dediščine občine Ilirska Bistrica	RC in TIC Ilirska Bistrica	cel mesec	8.00-16.00	TIC	05/710 1 384
Naravna in kulturna dediščina					
ogled gradu Prem s stalno razstavo prazgodovinskih gradišč	grad Prem	vsak dan	po dogovoru	TIC Mojca Memon	05/710 1 384, 05/7147 400
ogled muzejsko urejene spominske sobe Dragotina Ketteja	Prem	vsak dan	po dogovoru	TIC Marija Dolgan	05/710 1 384 05/7147 374
ogled muzejsko urejene pomožne pošte »Pri poštarjevih« v Harijah	Harije	vsak dan	po dogovoru	Alenka Penko TIC	05/710 0360 05/710 1 384
ogled učne poti »na Goliče«, učne delavnice za skupine	Jelšane	vsak dan	po dogovoru	OŠ Jelšane TIC	05/788 50 01 05/710 1 384
ogled Hodnikovega mlina	Ilirska Bistrica	vsak dan	po dogovoru	TD Ilirska Bistrica	05/7144 564 031/585 602
Rekreacija					
Bridge vsak ponedeljek v Ilirski Bistrici izmenično v Postojni	Jadran, Po, šport bar Il. Bistrica	izmenično	ob 18.00	Bridge klub Ilirska Bistrica	05/7145 280
Avtomobilski šport					
Tradicionalna gorskohitrostna avtomobilska dirka Ferrari 2003 Il. Bistrica-Šembije	Ilirska Bistrica-Šembije	26. in 27. julij 2003	cel dan od 8.00 dalje	Ferrary racing team Ilirska Bistrica	Miro Gardelin 041/349 088

Vabimo organizatorje prireditev in drugih dogodkov, da nam sporočite podatke, bi jih želele objaviti v »koledarju prireditev« najpozneje do 18. v mesecu za naslednji mesec. Informacije sprejemamo v Turistično informacijskem centru na telefonski številki 05/710 1 384.

Lep pozdrav do prihodnjic!

Svetovalka v turistično informacijskem centru
Mojca Memon

NAROČILNICA

Snežnik

Kot naročnik imate, z redno plačano naročnino:

- pravico do brezplačnega, enega malega oglasa, za vsako številko časopisa in
- 30% popust pri naročilu osmrtnic in zahval.

Naročilnico pošljite na naslov: Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, po faxu 05/71 41 124, lahko pa tudi po telefonu na št.: 05/71 00 320 ali na elektronski naslov: sneznik@siol.com

IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

POŠTA _____

DATUM _____ PODPIS _____

Ilirika Turizem d.o.o. Cankarjeva ulica 2 tel.: 05 710 0110

Last Minute Center®
www.lastminutecenter.si

LAST MINUTE - VELIKO POČITNIC ZA MALO DENARJA!

Počitnice v zadnjem hipu so tudi med Slovenci vedno bolj priljubljene. Razlog je zelo enostaven: v Last minute centrih, Ilirike turizem d.o.o. si lahko nepozabno potovanje zagotovite tudi za 60 odstotkov manj denarja.

Zaradi povečanega povpraševanja po počitnicah te vrste je turistična agencija Ilirika turizem d.o.o. tudi v Ilirski Bistrici odprla Last minute center, specializiran za »last minute« počitnice. Last minute center, Ilirika turizem, med domačini do sedaj znan samo kot ugodna menjalnica, je odprt vsak dan od ponedeljka do petka od 7. do 18. ure in v soboto od 7. do 12. ure. To ni običajna turistična agencija, temveč priročni potovalni urad, ki vam bo omogočil za vaš dopust plačati veliko manj. Na isti način je mogoče počitnice rezervirati v vseh turističnih agencijah Ilirike turizma v Ljubljani, Kranju, Mariboru, Novi Gorici, Jesenicah, Velenju, Slovenj Gradcu, Sežani, Postojni, Ilirski Bistrici, Kopru, Ptuj, Murski Soboti in Ajdovščini. Ob poslovalnicah imate na voljo tudi poseben telefonski rezervacijski center, kjer vam bodo zaposleni 12 ur na dan, od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure in ob sobotah od 8 do 13 ure, zagotovili informacije o prostih mestih.

Glavna prednost »last minute« ponudbe je nizka cena. Večina slovenskih, avstrijskih in nemških organizatorjev potovanj, katerih programe prodaja Last minute center, Ilirika turizem, 21 do 7 dni pred odhodom bistveno zniža cene. Znižane cene so v mnogih primerih tudi do 60 odstotkov nižje od tistih, ki so objavljene v katalogih. Nizke cene počitnic v zadnjem hipu izvirajo iz prizadevanj organizatorjev potovanj, da zapolnijo še zadnja prosta mesta v letalu ali hotelu. Ob

tem je sedež na letalu ali soba v hotelu popolnoma iste kakovosti, kot je bil na voljo po redni ceni. To lahko potrdijo potniki, ki so že letovali na podlagi »last minute« ponudbe, saj so mnogi med njimi 14 dni potovali, plačali pa samo za 7 dni. Last minute počitnice niso namenjene samo tistim, ki veliko potujejo. Pravi zadek v črno so za družine in za tiste, ki odidejo na počitnice samo enkrat na leto oziroma vsakih nekaj let. Dobijo namreč možnost, da za izbrane počitnice plačajo manj, kot je to običajno, ali pa si lahko privoščijo počitnice, ki si jih drugače ne bi mogli. Vedno več je tudi ljudi, ki nimajo možnosti rezervirati počitnic nekaj mesecev pred odhodom, saj ne vedo kdaj bodo imeli čas, da si bodo privoščili počitnice. Zaradi naštetih ugodnosti se v zadnjih letih obseg prodaje »last minute« počitnic v Evropi in Sloveniji strahovito hitro povečuje.

Rezervacijo počitnic po najnižjih cenah lahko ponudi le specializirana turistična agencija, kakršna je Ilirika Turizem d.o.o., ki lahko s svojim ugledom potniku zagotovi, da bo v želenem terminu dejansko dobil pristo mesto. Za potnika, ki se odloči potovati na način »last minute« počitnic, je najvažnejše, da dobi hitro in zanesljivo informacijo o prostih mestih, ter obenem tudi najnižjo ceno za željeno potovanje. Nekaj dni pred odhodom je zelo neprijetno izgubljati dragocen čas za brskanje po počitniških oglasih in za iskanje prostih mest v hotelih, o katerih ne vemo nič. Veliko bolj enostavno in uspešno je poklicati v Last minute center, Ilirika turizem, ter rezervirati počitnice po najnižjih cenah, pa še plačate jih lahko na najmanj 4 obroke s čeki, brez obresti.

PE Ilirska Bistrica

NAGRADNA IGRA ILIRIKE TURIZEM

Last minut center, Ilirike turizem in Snežnik, vam podarjata vikend počitnice v apartmaju Ilirike v Termah Čatež.

Ilirika gradi mrežo svojih lastnih apartmajev v znanih turističnih centrih. Tako je obnovila nekaj apartmajev v Termah Čatež, znanih po svoji bogati ponudbi aktivnega odmora. Apartmaji so različnih tipov in sprejmejo 2 do 6 oseb. Nagradenec bo dobil v najem apartman tip B v času od 3.11. do 7.11.2003.

Aranžma vključuje: Bivanje v apartmaju za dve osebi, čiščenje apartmaja ob odhodu, elektriko, plin, vodo, ogrevanje.

Odgovor in svoje podatke pošljite na dopisnici na naslov:

Snežnik, Za počitnice Ilirike Turizma, Bazoviška cesta 40, 6250 Ilirska Bistrica

Odgovorite na zastavljeno vprašanje in si prislužite počitnice, ki jih podarjata Ilirika Turizem d.o.o. in Snežnik.

Žrebanje bo 15. oktobra 2003. Ime nagrajenca bo objavljeno v oktobrski številki Snežnika. Nagradenec bo obvestilo o nagradi prejel po pošti.

Apartmenti Ilirike ležijo v:

a.) Termah Čatež

b.) Termah Olimia

c.) Termah Lendava

Ime in priimek: _____

Ulica, hišna številka: _____

Poštna številka, kraj: _____

* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:

KOPER
05/672-72-32
SEŽANA
05/734-14-10

AJDOVŠČINA
05/366-14-94
NOVA GORICA
05/333-42-43

POSTOJNA
05/726-10-50
ILIRSKA BISTRICA
05/714-19-35
LJUBLJANA
01/425-80-74

MESEČNI PREGLED BORZNEGA DOGAJANJA

Mesec junij je minil na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev relativno mirno in včasih že skorajda dolgočasno. Mesec junij je bil zaznamovan s skupščinami delniških družb, na katerih se je predvsem odločalo o višini izplačanih dividend.

Je pa mesec junij zaznamovalo še nekaj. Na skupni promet, ustvarjen na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, so največ vplivali nakupi obveznic, saj je bila večina poslov sklenjenih prav z obveznicami, medtem ko je promet z delnicami nekoliko upadel.

Nesporno prvo mesto po prometu si delita delnici Gorenja in Krke. Delničarji Gorenja so na skupščini sprejeli sklep o višini dividende, ki znaša 95 tolarjev. Dividendna donosnost tako znaša 2,3 odstotka. Nadzorni svet Gorenja je 3. junija imenoval novo petčlansko upravo družbe. Predsednik uprave je presenetljivo postal Franjo Bobinac, dosednji predsednik uprave, Jože Stanič pa bo po 18. juniju postal svetovalec uprave.

Tudi pri novomeški Krki so izglasovali izplačilo dividend in sicer 1050 tolarjev po delnici. Dividendna donosnost je bila podobna Gorenjevi, 2,6 odstotka. Tečaja obeh delnic se nista dosti spremenila. Krkin tečaj se giblje okrog 41.300 tolarjev, medtem ko je potrebno za delnico Gorenja odšteti okrog 4.150 tolarjev.

Med ostalimi delnicami je največ pridobila delnica Delo prodaja, pri kateri se je enotni tečaj povišal za slabih 10 odstotkov. Tudi delnici Kompas MTS se je enotni tečaj povišal za slabih 6 odstotkov.

Družba Istrabenz, katere delnica je v prejšnjem mesecu sicer izgubila slab odstotek vrednosti, je objavila, da je družba postala 80,37 odstotni lastnik družbe Grand Hotel Adriatic iz Opatije. Istrabenz tako postaja čedalje močnejša družba tudi na področju turizma. Skupina Istrabenz vključuje Marino Portotrož, Hoteli Morje, Hoteli Palace in družbo Postojnska jama turizem.

Trg obveznic na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev postaja čedalje bolj likviden. Velik del prometa se je iz delniškega trga preselil na trg obveznic. Tako je bilo samo z obveznico Slovenskega odškodninskega sklada 2. emisije, ustvarjeno za dobri 2 milijardi tolarjev prometa. Za primerjavo, z delnico Krke je bilo ustvarjeno za samo 730 milijonov tolarjev prometa. Tečaj SOS2E se trenutno giblje malo pod nominalno vrednostjo. Med ostalimi obveznicami, pa so kot ponavadi prevladovali republiške obveznice.

Med PID-ovskimi delnicami je v zadnjem času največ prometa ustvarjenega z delnicami Krone DZU, Zvona 1 in PID Maksima. S 7,04 odstotnim zvišanjem tečaja se lahko pohvali delnica Infonda PID, sledila ji je delnica PID Zvon 2 in delnica Nacionalne finančne družbe 2. emisije.

Lesnina bo v Splitu odprla pohošveni center, velik 25 tisoč kvadratnih metrov. Naložba je vredna 14 milijonov evrov.

V ožji izbor za nakup zavarovalnic Slovenica in Adriatic so bili izbrani slovenska Pozavarovalnica Sava ter avstrijski Grawe in Unica.

Bonitetna agencija Standard & Poor's je Novi Ljubljanski banki izboljšala oceno dolgoročnega tveganja iz BBB minus v BBB in oceno kratkoročnega tveganja iz A-3 v A-2.

Nova Ljubljanska banka se po nakupu Montenegro banke zanima za nakup Tuzlanske banke.

Iz družbe Mercator pa je prišla vest, da namerava Mercator postaviti nov hipermarket v Banjaluki, kjer so že našli primerno zemljišče.

Jaka Binter
Ilirika borzno posredniška hiša, d.d.
jaka.binter@ilirika.si

OBVESTILO ŠOLA ZDRAVE PREHRANE

Obveščamo vas, da bomo v mesecu juliju ali avgustu v Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica organizirali učno delavnico ZDRAVA PREHRANA. Delavnica bo potekala v učilnici za zdravstveno vzgojo v Zdravstvenem domu, v obliki petih srečanj (predavanja, skupinsko in individualno svetovanje).

Vabimo predvsem tiste, ki bi radi spremenili svoje prehranjevalne navade, kakor tudi tiste, ki zaradi nepravilne prehrane že imajo zdravstvene težave.

Zaradi lažjega organiziranja skupine prosimo, da se zainteresirani prijavite pri Andreji Rebec na tel. št. 05 714 11 98 od 7. julija dalje v dopoldanskem času, kjer lahko dobite tudi dodatne informacije.

Izobraževanje je brezplačno!

Vabljeni!
Andreja Rebec, v.s.t.

OBVESTILO O NADZORU HRUŠEVEGA OŽIGA

Izbruh hruševega ožiga ali ognjevke na Gorenjskem, ki je prvi izbruh bakterije Erwinia amylovora v Sloveniji, se še ni umiril. V soboto, 7. junija 2003, je laboratorij Nacionalnega inštituta za biologijo v Ljubljani poslal rezultate za 35 potrjeno okuženih rastlin, sicer odvzetih na območjih, ki jih je Uprava RS za varstvo rastlin že določila kot okužena s 5 km nevtralnimi pasom. Celotna fitosanitarna služba se trudi izbruh čim hitreje omejiti in bolezen zatreti, da ne bi prešla na sadjarska območja in se ustalila na sorazmerno velikem območju od Škofje Loke, preko Kranja do Radovljice, ki je pod posebnim fitosanitarnim nadzorom.

Foto A. Brecl

Čeprav je od 26. maja 2003 dalje v žariščih prvih okužb z 10 km nevtralnimi pasom na terenu poprečno 47 ljudi, je bilo meje okužbe zelo težko ugotoviti. Zaradi vremenskih razmer v prvem tednu (plohe in nevihte) pa je bilo še težje omejiti širjenje. Iz dneva v dan so se pojavljala nova žarišča: Sv. Duha je bilo prvo dodatno žarišče (26.05.2003), nato 6 novih (31.05.2003), 9 (02.06.2003) in 2 (04.06.2003). Z najdbami 05.06. smo zarisali nova območja izven 10 km pasu in sicer v Kamniku in Podvinu (Resje), kjer se je okužba razširila v intenzivne nasade jablan in hrušk. Do 07.06.2003 je Uprava RS za varstvo rastlin izdala 7 odločb o razširjenih mejah nadzorovanega območja, saj je bilo skupno odkritih in potrjenih 67 žarišč na Gorenjskem. Na okuženem območju je ob tem izbruhu ogroženih 5 drevesnic v Dorfarjih s skupno pridelavo preko 30.000 rastlin za sajenje. Od tega je fitosanitarna inšpekcija za dve tretjini rastlin, gostiteljic hruševega ožiga, odredila uničenje, za ostale pa izrekla prepoved premeščanja v času vegetacije. Okužba se je v 6 dneh od pojava pokazala tudi na območju Naklega v intenzivnih nasadih ter

malu dosegla sadovnjake v Resjah in Kamniku. Skupna površina ogroženih intenzivnih sadovnjakov na Gorenjskem je preko 40 ha (43.300 dreves jablan in hrušk). Uprava RS za varstvo rastlin in semenarstvo poziva vse imetnike jablan, hrušk, kutin, nešpelj in okrasnih gostiteljskih rastlin, da pri zatiranju sodelujejo in o vsakem novem sumu na pojav bolezni na območju izven Škofje Loke, Kranja in Radovljice obvestijo uradno službo. Telefonska številka za obvestila je 041-354-405 ali e-pošta: uvr.ms.mkgp@gov.si. Sprotno informacije dobite na spletni strani FITO-INFO na naslovu <http://www.bf.uni-lj.si/ag/fito/>

NAVODILA UPRAVE RS ZA VARSTVO RASTLIN IN SEMENARSTVO ZA DRUGA OBMOČJA V SLOVENIJI
Bakterijski hrušev ožig ali ognjevka je nevarna karantenska bolezen rastlin. Ob nepravilnem ALI nestrokovnem ravnanju z okuženimi rastlinami obstaja velika nevarnost prenosa bolezni, zato je potrebno upoštevati naslednje higienske ukrepe:

- Okuženih rastlin ali rastlin, za katere sumimo na okužbo, se ne

smemo dotikati brez razloga.
- Okužbo je potrebno prijaviti na mobilni telefon 041/354-405, fax 01 478 9175 ali po e-pošti: uvr.ms.mkgp@gov.si
- Če smo bili v stiku z okuženo rastlino, je potrebno razkužiti orodje in naprave z ožiganjem, vročo vodo ali paro, z 10% raztopino Varekine ali 70% alkoholom; temeljito oprati roke, obutev, obleko; preprečiti dostop ljudi in živali do mesta okužbe in s prekrivanjem porezanih okuženih rastlin preprečiti raznašanje bakterije z vetrom in dežjem. Na mesto suma na NOVEN OBMOČJU bo prišel fitosanitarni inšpektor ali pooblaščen strokovnjak, ki bo ob utemeljenem sumu odvzel vzorec za analizo. Ko je žarišče uradno ugotovljeno, uprava za varstvo rastlin določi okuženo območje. Samo na uradno določenem okuženem območju smejo imetniki sami izvajati higienske ukrepe z radikalnim izrezovanjem in zažiganjem simptomatičnih vej pol do en meter pod okuženim delom. O takih higienskih ukrepih morajo obvestiti uradno službo na omenjeni številki. Če na okuženem območju opazimo simptome na občutljivih gozdnih rastlinah, je potrebno obvestiti Zavod za gozdove, ki bo izvedel vse potrebne ukrepe.

CVETOBER DEJAVNOSTI, KI SE BODO GODILE OTROKOM IN MLADOSTNIKOM IZ ILIRSKE BISTRICE

Organizator	čas	dejavnost	prijave
CSD -Dnevni center »SONČEK«	1.7.-16.7.	Izlet, kviz, šport, filmi, ročne ustvarjalnosti, likovne delavnice	30.06.2003 (041 422 012)
Planinsko društvo Snežnik- Mladinski odsek	5.7.-12.7.	Mladinski gorniški tabor- po hribih, vmes pa goro zabave in aktivnosti	Skrajni čas
Rod snežniških ruševcev	3.8.-13.8. avgust	Tabor v Bohinju Zlet v Makedonijo	zaključene
Podgorski taborniki	28.7.-6.8.	Tabor v Bohinju	
Skavit	10.7.-18.7. 18.7.-23.7. avgust	Tabor čete in klana Tabor najmlajših (Famlje ali Izola) Kolesarski tabor 3-4 dni Brkini-Obala (za voditelje in klan)	Skrajni čas
Socialno - zdravstvena kolonija, Pacug	1.8.-10.8.	Plavanje in morje pristočasnih delavnic in dejavnosti	zaključene

10. JUBILEJNI PRIMORSKI SEJEM

Letošnji jubilejni 10. PRIMORSKI SEJEM se je zaključil več kot uspešno. Odločitev o PROSTEM VSTOPU je dosegla svoj namen. Sejem je OBISKALO PREKO 20.000 OBISKOVALCEV. To je bil seveda tudi razlog za zadovoljstvo razstavljalcev.

Posebno obeležje jubileju je pridal obisk predsednika R. Slovenije dr. JANEZA DRNOVŠKA s svojim obiskom.

Ostale spremljajoče prireditve so prav tako bile dobro obiskane in dosegle svoj namen, to posebej velja za ŠPORTFEST, katerega projekt se je izkazal kot zanimiv in se ga bo v prihodnje nadgrajevalo.

Kot organizator lahko podamo naslednjo sklepno misel:

S prostim vstopom smo projekt Primorskega sejma v teh za sejme neprijaznih časih želeli ohraniti na tržišču. Le to nam je več kot uspelo in na temeljih letošnje prireditve je potrebno graditi novo podobo sejma v prihodnje seveda še naprej s sprostim vstopom in novimi vsebinskimi elementi.

Primorski sejem d.o.o. Koper